

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Midtre Gauldal kommune

Arkivsak: 24/241
Møtedato/tid: 25.04.2024 kl. 09:00
Møtested: Møterom 220 (2.etg)

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Ola Lund Renolen på telefon 994 48 040, eller e-post: Ola.renolen@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 18.04.2024

Gerrit Andre Pallin Lorier (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Ola Lund Renolen
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
11/24	Helsetilsynets rapport fra tilsyn med NAV-kontorene - Ny orientering til kontrollutvalget
12/24	Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning Midtre Gauldal Utvikling KF 2023
13/24	Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskapene og årsberetning for 2023 - Midtre Gauldal Kommune
14/24	Behandling av risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV), forvaltningsrevisjon
15/24	Behandling av risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV), eierskapskontroll
16/24	Opplæring av kontrollutvalget
17/24	Innspill til kontrollutvalget
18/24	Referatsaker
19/24	Godkjenning av protokoll

Helsetilsynets rapport fra tilsyn med NAV-kontorene - Ny orientering til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Midtre Gauldal kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

11/24

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033, TI-&58

Arkivsaknr 20/234 - 22

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Vedlegg

- Plan med tiltak etter tilsyn ved NAV Midtre Gauldal
- Rapport fra tilsyn med NAV-kontorenes ansvar for å ivareta barns behov når familien søker økonomisk stønad
- Orientering til kontrollutvalget - Helsetilsynets rapport fra tilsyn med NAV-kontorene
- Anmodning om utsettelse av orientering fra NAV om virkningen av tiltak

Saksopplysninger

Kontrollutvalget fikk Statsforvalterens tilsynsrapport lagt frem som en orienteringssak på sitt møte 27. april 2023 (sak 16/23).

Statsforvalterens konklusjon etter tilsynet:

- Midtre Gauldal kommune sikrer ikke en tilstrekkelig kartlegging av barns behov ved søknad om økonomisk stønad.
- Midtre Gauldal kommune sikrer ikke en forsvarlig vurdering og beslutning ved søknad om økonomisk stønad til familier.
- Midtre Gauldal kommune sin internkontroll er ikke tilstrekkelig egnet til å sikre en forsvarlig kartlegging, vurdering og beslutning i saker som omhandler økonomisk stønad til familier.

Midtre Gauldal kommune må sende Statsforvalteren en plan med nødvendige tiltak for å rette lovbruddene innen 01.05.2023. Planen skal inneholde følgende:

- hvilke tiltak som skal gjennomføres
- frister for iverksetting av tiltak og evaluering av om tiltakene har virket som planlagt
- hvordan ledelsen vil følge med på og kontrollere at tiltakene blir iverksatt
- hvordan ledelsen vil gjennomgå om tiltakene har virket som planlagt

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i sak 16/23:

1. Kontrollutvalget tar tilsynsrapporten til orientering.
2. Midtre Gauldal kommunes plan med nødvendige tiltak for å rette lovbruddene og Statsforvalterens melding om avslutning av tilsynet legges frem for kontrollutvalget når disse foreligger.
3. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en orientering om kommunens oppfølging av tilsynet, orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 08.06.2023.

Kommunedirektøren ga utvalget en orientering om kommunens oppfølging av tilsynet på sitt møte 8. juni 2023 (sak 22/23).

NAV har fått tilbakemelding fra Statsforvalteren om at tiltaksplanen er godkjent. NAV skal være i rute med iverksetting av de ulike tiltakene innen 1. juli 2023.

Følgende vedtak ble fattet i sak 22/23:

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Kontrollutvalget ønsker en ny orientering etter at NAV har foretatt sin egen vurdering av virkningen av tiltakene, orienteringen gis på utvalgets møte 16.11.2023.

Kontrollutvalgets sekretariat har i brev av 07.07.2023 bedt kommunedirektøren om å gi kontrollutvalget en ny orientering om kommunens oppfølging av tilsynet.

Orienteringen etter at NAV foretok sin egnevaluering ble utsatt til kontrollutvalgets møte i april 2024.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler at kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering, og legger denne til grunn som en del av sin rutinemessige oppfølging av virksomheten i Midtre Gauldal kommune.

Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Deres ref: 2022/4626

Vår dato: 27.04.2023

Plan med tiltak etter tilsyn ved NAV Midtre Gauldal 12. - 14. desember 2023.

Vi viser til rapport av 17.03.2023 fra tilsyn der det ble undersøkt om Midtre Gauldal kommune (heretter kommunen) i samsvar med aktuelle lovkrav sørger for å ivareta barnas behov i saker om økonomisk stønad, slik at brukerne får trygge og gode tjenester. Tilsynet resulterte i funn av lovbrudd.

I denne planen beskrives tiltak vi har kommet fram til for å rette lovbruddene.

Kommunen sikrer ikke tilstrekkelig kartlegging av barnas behov ved søknad om økonomiske stønad.		
Lovbrudd på sosialtjenesteloven §§ 18 og 19, jfr. §§ 1 og 4, sosialtjenesteloven § 43 jfr. forvaltningsloven § 17.		
Beskrivelse av tiltak:	Iverksetting	Evaluering
Kartleggingsskjema: Familier som søker stønad kartlegges ved hjelp av et kartleggingsskjema. Fordeler med et standard kartleggingsskjema sikrer at familier kartlegges mest mulig likt. Videre at det fungerer som en guide/sjekkliste og er et godt hjelpemiddel/verktøy for veiledere i kartleggingen. Kartleggingsskjema som vi allerede har benyttet for ungdom under 30 år utvides. Videre vil sjekklisten i «Veileder for landsomfattende tilsyn» og «Veileder om økonomisk stønad» være førende. Velferd- og gjeldsteamet vil innen 01.07.2023 ha workshop for å utarbeide et kartleggingsskjema som benyttes i alle kartleggingssamtaler uavhengig av ytelse. Kartleggingsskjemaet skal være klart til bruk 01.07.2023.	01.07.2023 23.05.2023 og 13.06.2023	15.09.2023
Nødvendige sjekkpunkter som må tas med:		

<p>Nødvendige sjekkpunkter som må tas med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbeidssituasjon. • Helsesituasjon. • Barnas situasjon i barnehage – skole. Har barna det de trenger av nødvendig utstyr? • Boligsituasjon? Har familien en trygg bosituasjon? Er boligen forsvarlig og egnet for barn å bo i? • Nettverk til voksne og barn. • Kartlegge behov til hvert enkelt familiemedlem. • Familiens samlede behov. Herunder behov for å koble på andre kommunale tjenester – i såfall til hvem og hvor henvise? Informere om BTS og hvordan kommunen samhandler om barn i risiko. • Behov for samarbeidsmøter med andre instanser – f.eks. skole, barnehage (etter samtykke). • <p>Hvordan barns synspunkter / barnets innhentes beskrives i rutine for kartlegging. Gjøres som hovedregel gjennom foreldrene, men kan i enkelte tilfeller innhentes ved å snakke med barna selv f.eks. ved hjemmebesøk.</p> <p>Utarbeide kartleggingskjema og rutine.</p>		
<p>Funksjonssirkel: Bruk av funksjonssirkel som et verktøy for å kartlegge familiens samlede behov. Funksjonssirkelen er en del av kartleggingskjemaet. Nødvendig med opplæring i hvordan bruke funksjonssirkel som et verktøy.</p> <p>Veiledere som har erfaring med bruk av funksjonssirkel gir innføring i fagmøte til veiledere som har oppfølging av familier.</p>	01.07.2023	15.09.2023
<p>Møteinnkallinger til kartleggingsamtaler: Når kartleggingsmøte avtales med bruker sender veileder en skriftlig møteinnkalling med informasjon/stikkord om hvilke tema som tas opp i samtalen. Bruker får da mulighet til å forberede seg til møtet.</p> <p>Mal for møteinnkalling i fagsystem opprettes. Rutine oppdateres.</p>	01.07.2023	15.09.2023
<p>Møtereferat etter kartleggingsamtaler: Utgangspunktet er informasjon som ble gitt i kartleggingsamtalen.</p>	01.07.2023	15.09.2023

Benytte egen referatmal etter kartleggingsamtaler. I referatet må brukers stemme være synlig. Hva som ble avtalt og hvem gjør hva må fremgå tydelig. Kunnskap om «klart språk» og «bedre brukermøter» vil være relevant for veileder. Referat opprettes som <i>utgående brev</i> og sendes til bruker for å sikre involvering og brukermedvirkning. Opprette referatmal (utgående) i fagsystem. Oppdatere rutine.		
Sikre av at barneperspektivet er ivaretatt på NAV-kontoret uavhengig av ytelse:		
Barneperspektivet i NAV tema på kontormøter v/ NAV-leder minimum 2 ganger pr. år.	Juni Desember	Fortløpende
I 2023 skal BTS og samhandlingsveilederen implementeres i alle kommunens enheter. NAV fortsetter med deltakelse i tverrfaglig prosjektgruppe/arbeidsgruppe som har månedlige møter.	Månedlig	Innen utgangen av 2023.
Samarbeid med barneverntjenesten fortsetter i henhold til samarbeidsavtale hvor det er samarbeidsmøter 2 ganger pr. år. Spesielt fokus på ungdom og ettervern.	Planlagt møte 08.06.2023. Desember 2023 (ikke fastsatt dato)	Fortløpende
NAV fortsetter deltakelse i prosjektgruppe « Barn som pårørende » som ledes av Innsatsteamet for barn og unge i kommunen.	Fortløpende. Felles fagdag for hele kommunen 29.11.2023	Innen 2023
Samarbeid med Helse- og velferdskontoret/Koordinerende enhet i kommunen om tilgang til og innføring i bruk av digital individuell plan i Visma Samspill.	Planlagt møte 25.05.2023	
Tverrfaglig samarbeid i prosjektet « Trygge Hjem » fortsetter. Prosjektet skal sikre trygge og varige boforhold til barnefamilier som har utfordringer med å komme inn på det ordinære boligmarkedet – enten ved å leie eller eie. Prosjektet jobber med	Jevnlige møter i prosjektgruppe.	Innen 2023. Mulig forlengelse av prosjektet

<p>å identifisere deltakere i prosjektet samt planlegge for fremtidige og nåværende gjennomgangsboliger og behov. Deltakere: Bostøttekontoret (Husbanken), Enhet for eiendom og kommunalteknikk, barnevern, flyktningetjeneste, gjeldsrådgiver, psykisk helse, oppvekst, helsestasjon og NAV.</p>	Planlagt åpent infomøte 8. mai-23.	
<p>Deltakelse i månedlige tildelingsmøter av kommunale gjennomgangsboliger med enhet for eiendom og kommunalteknikk og flyktningetjenesten.</p>	Første mandag i hver måned	Fortløpende
<p>Delta i kommunens utviklingsarbeid på tvers av enheter.</p>	Fortløpende	Fortløpende
<p>Fagansvarlig sosiale tjenester og flyktningetjenesten er deltaker på avdelingsledermøter (nylig igangsatt) for enhet Helse og Mestring. Fokus på helhetlig oppfølging av tjenestemottakere.</p>	Første møte 26.05.2023	
<p>Forslag om å etablere tverrfaglig sammensatt innsatsteam for voksne for helhetlig oppfølging av blant annet familier (kun på planleggingsstadiet).</p>		

Kommunen sikrer ikke forsvarlig vurdering og beslutning ved søknad om økonomisk stønad til familier.		
Lovbrudd på sosialtjenesteloven §§ 18 og 19, jfr. § 4.		
Beskrivelse av tiltak:	Iverksetting	Evaluering
<p>Kartleggingen skal være forsvarlig og tilstrekkelig gjennom bruk av kartleggingsskjema.</p> <p>Rutine oppdateres. Vedtaksmal oppdateres. Praksis gjennomgås på teammøter.</p>	01.07.2023	01.10.2023
<p>Brukers <u>faktiske</u> økonomiske situasjon på søknadstidspunktet skal legges til grunn når stønadsbehovet vurderes og besluttes.</p> <p>Rutine oppdateres. Vedtaksmal oppdateres. Praksis gjennomgås på teammøter.</p>	01.07.2023	01.10.2023
<p>Søkere med barn i husholdningen og som søker <u>akutthjelp</u> skal vurderes med utgangspunkt i <u>ordinær sats</u> for sosialhjelp for voksne og barn.</p> <p>Tydeliggjøre i rutine varighet og hensyn til barn.</p>	01.07.2023	01.10.2023

Rutine oppdateres. Vedtaksmal i fagsystem oppdateres. Praksis gjennomgås på teammøter.		
Brukere skal gis tilbud om oppfølgingssamtaler i etterkant av tildeling og/eller avslag på sosial stønad og i tilfeller der det søkes hyppig om akutthjelp. Tilbudet kan gis som informasjon i vedtaket og/heller dialog med søker. Rutine oppdateres. Vedtaksmal oppdateres i fagsystem. Praksis gjennomgås på teammøter.	01.07.2023	01.10.2023
Spesifisere hva som innvilges av stønad og til hvem: Hvor mye som innvilges til hvilket formål skal klart framgå i vedtaket. Søker skal ikke være i tvil om hva hen får penger til og til hvilket familiemedlem. Rutine oppdateres. Vedtaksmal endres. Praksis gjennomgås på teammøter.	01.07.2023	01.10.2023
Barneperspektivet skal være synlig i alle vedtak om økonomisk stønad: I alle vedtak til barnefamilier skal barnas behov være vurdert og vektet i beslutningen om innvilgelse eller avslag. Hva som er barnets beste vektet opp mot andre hensyn skal også være vurdert og synlig i avslag. Rutine oppdateres. Vedtaksmal endres. Praksis gjennomgås i teammøter	01.07.2023	01.10.2023
Sikre at rutiner i kvalitetssystemet er kjent for saksbehandlere og følges i det daglige: Fagmøte med fast tema «rutiner» med Velferds- og gjeldsteamet 2 gang pr. år. Informasjon om innføring i bruk av kartleggingsskjema på kontormøte	20.06.2023 og desember 2023 20.06.2023	01.10.2023

Internkontrollen i kommunen er ikke tilstrekkelig egnet til å sikre en forsvarlig kartlegging, vurdering og beslutning i saker som omhandler økonomisk stønad til familier. Krav til styring og ledelse

Lovbrudd på sosialtjenesteloven § 5, jfr. kommuneloven § 25-1.

Beskrivelse av tiltak:	Iverksetting	Evaluering
<p>Godkjenning av vedtak om stønad Saksbehandler setter alle vedtak til status «klar for avgjørelse». Fagansvarlig /stedfortreder med godkjenning- og anvisningsmyndighet godkjenner vedtaket. Dette skal sikre bedre kvalitet og at barneperspektivet er ivaretatt.</p> <p>Sjekkliste: Er saken tilstrekkelig kartlagt? Er barnas behov hensyntatt og vektet opp mot eventuelt innvilgelse/avslag? Kommer det tydelig fram hva det er innvilget stønad til og hvem som stønaden er innvilget til?</p>	Nå	01.10.2023
<p>Stikkprøvekontroll Halvårlig kvalitetsgjennomgang av vedtak Gjennomføres av fagansvarlig og leder. Minimum 10 vedtak gjennomgås. Egen rutine.</p>	Neste 15.06.2023	01.10.2023
<p>Rutiner i kvalitetssystemet Revideres årlig i Compilo. Rutiner for sosiale tjenester skal gjøres kjent for alle ansatte i NAV-kontoret minimum 1 gang pr. år.</p>	Kontormøte 29.06.2023	01.10.2023
<p>Kommunens avvikssystem Gjennomgang av Compilo og avviksmeldinger som gjelder kommunale tjenester er eget tema i kontormøter minimum 1 gang pr. år.</p>	Kontormøte 29.06.2023	01.10.2023
<p>Risikoanalyse om kommunen sikrer at barneperspektivet er ivaretas: Ros-analyse utarbeides av NAV-leder og fagansvarlig. Oppdateres og gjennomgås årlig av ledelse. Gjennomgås på kontormøte årlig.</p>	Innen 15.09.2023 Innen 31.12.2023	01.10.2023

Styring og ledelse: <ul style="list-style-type: none"> • NAV-leder deltar på ledermøter/ledernetverk i kommunen og har løpende dialog med kommunalsjef og kommunedirektør om status i NAV-kontoret og de kommunale tjenestene. • Styringsdata gjennom Framsikt gir informasjon om kvalitet og økonomi i tjenesten. • Ledersamtaler • Rapportering til kommunalsjef - kommunedirektør 	Fortløpende	01.10.2023
---	-------------	------------

Kartleggingsskjema er under utarbeidelse. Det er lagt opp til workshops/arbeidsmøter i Velferd- og gjeldsteamet framover for å oppdatere rutiner og maler, ferdigstille kartleggingsskjema samt informere om endringer i kontoret. Målet er å kunne iverksette tiltak som har med kartlegging, vurdering/ beslutning av stønad og oppfølging innen 01.07.2023.

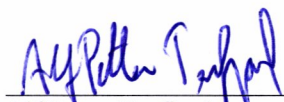
Avvikling av sommerferie er årsak til at frist for evaluering av iverksatte tiltak er satt så sent som til 01.10.2023. Erfaringsvis vil det være mindre aktivitet på kontoret under ferieavvikling.

Det er satt opp evalueringsmøte med kommunedirektør, kommunalsjef, NAV-leder og lederteam i NAV-kontoret den 28.09.2023 der vi vil se på om tiltakene skissert ovenfor har virket.

Oppfølgingsansvaret for å lukke avvikene og iverksette tiltak, ligger i linjen. Anne Mari Økdal koordinerer arbeidet som fagansvarlig. Det vil bli laget en mer detaljert prosjektplan internt, som viser hvem som skal gjøre hva. Kommunalsjefen for området helse og mestring vil forankre arbeidet i nettverket for enhetslederne på området, slik at vi faktisk oppnår god samordning med de områder NAV-tjenestene er knyttet til. I den grad arbeidet ikke er ferdig til 1. oktober 2023, vil vi fortsette arbeidet til ny praksis i tråd med skisserte tiltak.

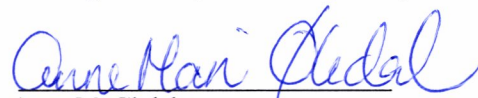
Med hilsen

Midtre Gauldal kommune

 Alf Petter Tenfjord, kommunedirektør

 Tove Mette Aufles, NAV-leder

 Solveig C. Tofte, konst. kommunalsjef

 Anne M. Økdal,
 fagansvarlig sosiale tjenester

TILSYNSRAPPORT

Rapport fra tilsyn med NAV-kontorenes ansvar for å ivareta barns behov når familien søker økonomisk stønad ved NAV Midtre Gauldal 2022

Tidsrom for tilsynsbesøket:

12.12.2022–14.12.2022

Statsforvalteren i Trøndelag

20.03.2023

Innholdsfortegnelse

1. Tilsynets tema og omfang
2. Aktuelt lovgrunnlag for tilsynet
3. Beskrivelse av faktagrunnlaget
4. Vurdering av faktagrunnlaget opp mot aktuelt lovgrunnlag
5. Statsforvalterens konklusjon
6. Oppfølging av påpekte lovbrudd

Vedlegg: Gjennomføring av tilsynet

Alle tilsynsrapporter fra dette landsomfattende tilsynet

Statsforvalteren gjennomførte tilsyn med Midtre Gauldal kommune og besøkte i den forbindelse NAV Midtre Gauldal fra 12.12.2022 til 14.12.2022. Vi undersøkte om Midtre Gauldal kommune i samsvar med aktuelle lovkrav sørger for å ivareta barns behov i saker om økonomisk stønad, slik at brukerne får trygge og gode tjenester.

Tilsynet ble gjennomført som del av et landsomfattende tilsyn initiert av Statens helsetilsyn.

Midtre Gauldal kommune hadde ingen kommentarer eller innsigelser til faktagrunnlaget. Frist for kommentarer var 13.03.2023.

Statsforvalterens konklusjon:

Midtre Gauldal kommune sikrer ikke en tilstrekkelig kartlegging av barns behov ved søknad om økonomisk stønad.

Dette er lovbrudd på:

- Sosialtjenesteloven § 18 og § 19, jf. § 1 og § 4.
- Sosialtjenesteloven § 43, jf. forvaltningsloven § 17.

Midtre Gauldal kommune sikrer ikke en forsvarlig vurdering og beslutning ved søknad om økonomisk stønad til familier.

Dette er lovbrudd på:

- Sosialtjenesteloven § 18 og § 19, jf. § 4.

Midtre Gauldal kommune sin internkontroll er ikke tilstrekkelig egnet til å sikre en forsvarlig kartlegging, vurdering og beslutning i saker som omhandler økonomisk stønad til familier.

Dette er lovbrudd på:

- Sosialtjenesteloven § 5, jf. kommuneloven § 25-1

1. Tilsynets tema og omfang

I dette kapittelet beskriver vi hva som ble undersøkt i tilsynet.

Statsforvalteren har undersøkt og vurdert om kommunen ivaretar barns behov i saker om økonomisk stønad.

Statsforvalteren har undersøkt om:

- Nav-kontoret foretar en tilstrekkelig kartlegging av barns behov ved søknad om økonomisk stønad.
- Nav-kontoret foretar en forsvarlig vurdering og beslutning ved søknad om økonomisk stønad til familier.
- Familier som mottar økonomisk stønad, får oppfølging ved behov.

Statsforvalterens tilsyn er gjennomført som en systemrevisjon. Det innebærer at Statsforvalteren har ført tilsyn med hvordan kommunen gjennom styring og ledelse oppfyller kravene til forsvarlige sosiale tjenester til familiene.

Brukerens meninger om og erfaringer med tjenestetilbudet i kommunen er viktig informasjon for tilsynsmyndighetene. Et utvalg brukere er derfor blitt intervjuet i dette tilsynet.

2. Aktuelt lovgrunnlag for tilsynet

Statsforvalteren er gitt myndighet til å føre tilsyn med kommunens oppfyllelse av plikter etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven), jf. sosialtjenesteloven § 9. Etter bestemmelsen kan det også føres tilsyn med kommunens internkontroll med plikter etter kapittel 4, jf. lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 25-1.

Et tilsyn er en kontroll av om virksomheten er i samsvar med lov- og forskriftsbestemmelser. Nedenfor gis det en beskrivelse av lovkrav som ble lagt til grunn i tilsynet.

Krav til kartlegging

Nav-kontoret skal foreta en helhetlig kartlegging av familiens situasjon, hvor behovene til hvert enkelt familiemedlem må undersøkes. Målsettingen er å fange opp, avverge og avhjelpe vanskelige livssituasjoner for barn og unge som lever i utsatte familier. Nav-kontoret skal kartlegge familiens behov med tanke på at barna skal ha mulighet til å delta på de samme sosiale arenaene som jevnaldrende barn der de bor.

Kommunen har en plikt til å innhente tilstrekkelige opplysninger før vedtaket fattes, jf. forvaltningsloven § 17. Sosialtjenesteloven §§ 18 og 19 sammenholdt med § 1 danner utgangspunkt for hvilke opplysninger som er nødvendige for å avgjøre en søknad om økonomisk stønad.

Det kommer ikke alltid tydelig frem hva familien har behov for. En del av kartleggingen blir å avdekke behov for stønad og hvordan familien bør følges opp for å oppnå lovens formål. Særlig nye brukere av sosiale tjenester er ikke alltid klar over at det kan søkes om stønad til andre utgifter utover livsopphold, husleie og strøm.

Hva som skal kartlegges vil avhenge av familiens situasjon og omfanget av hjelpebehovet. Opplysningene som innhentes kan være både muntlige og skriftlige. Muntlige opplysninger skal nedtegnes, jf. forvaltningsloven 11 d.

For førstegangssøkere vil det som hovedregel være behov for en grundig kartleggingssamtale. Ved løpende søknader er det viktig med jevnlige samtaler for at opplysningene blir oppdatert og eventuelle nye behov blir avdekket.

Brukermedvirkning skal være sentralt i kartleggingen, og tjenestetilbudet skal så langt som mulig utformes i samarbeid med familiene. Det er viktig at Nav-kontoret innhenter barnas synspunkter, direkte eller gjennom foreldrene. Det er opp til avtale mellom Nav-kontoret og familien om kartleggingssamtalene skjer på Nav-kontoret, ved hjemmebesøk eller på andre arenaer.

I samtale eller ved hjemmebesøk hvor det er språkutfordringer, er det viktig at Nav-kontoret bruker tolk slik at bruker får mulighet til å beskrive situasjonen. Manglende tolk kan medføre at Nav-kontoret får uriktige eller mangelfulle opplysninger slik at kartleggingen ikke blir tilstrekkelig.

Krav til vurdering og beslutning

Etter at Nav-kontoret har foretatt en tilstrekkelig kartlegging, skal Nav-kontoret gjøre en vurdering og fatte en beslutning om hvorvidt økonomisk stønad skal innvilges og eventuelt hva som innvilges. Har ikke Nav-kontoret foretatt en tilstrekkelig kartlegging, er det fare for at det kan oppstå følgefeil når søknaden skal vurderes og det skal fattes en beslutning.

Nav-kontoret skal foreta en individuell vurdering, basert på opplysningene som har kommet frem i kartleggingen. Nav-kontoret må også synliggjøre hvordan barnets beste er vurdert ut fra situasjon og behov, og hvordan hensynet til barnet er vektet opp mot andre hensyn.

I vurderingen etter § 18 skal familiens faktiske inntekter og utgifter legges til grunn. Fra 1. september 2022 fikk sosialtjenesteloven § 18 et nytt tredje ledd, hvor det fremgår at barnetrygd skal holdes utenfor beregningen av økonomisk stønad.

I vurderingen av hjelpebehovet skal Nav-kontoret legge til grunn familiens utgifter til et forsvarlig livsopphold. Det er ikke spesifisert i bestemmelsen hvilke utgifter som inngår i livsoppholdet, men formålsbestemmelsen og kravet om forsvarlig livsopphold gir anvisning om stønadsnivået.

Statlige og kommunale satser gir kun et utgangspunkt for vurdering av stønadsnivået. Nav-kontoret må alltid foreta en individuell vurdering, hvor det blant annet tas hensyn til hvert enkelt barn.

Dersom Nav-kontoret avslår etter § 18, skal det vurderes om stønad i særlige tilfeller kan innvilges etter § 19. I likhet med § 18 må det foretas en konkret vurdering.

Stønad i særlige tilfeller er ikke en pliktmessig ytelse, men kan innvilges etter en konkret og individuell vurdering for å fange opp ulike behov for økonomisk hjelp som ikke dekkes gjennom § 18.

Krav til oppfølging

Familier som mottar økonomisk stønad, vil i mange tilfeller ha behov for tett oppfølging for at lovens formål skal nås. Hensikten med oppfølgingen er å løse eksisterende sosiale problemer, og å forebygge at slike problemer oppstår. Oppfølgingen skal støtte opp under familienes mulighet til å bli selvhjulpne.

Kommunene har stor grad av frihet til å velge hvordan oppfølging av familier skal gjennomføres og organiseres. Det fremgår av veilederen til § 17 at oppfølgingen kan omfatte alt fra enklere veiledning for å kunne håndtere hverdagen, til faglig kvalifiserte råd og familieoppfølging.

Ifølge rundskrivet skal Nav-kontoret gjennom motivasjons- og endringsarbeid styrke familiens mulighet til å mestre sin livssituasjon på ulike områder. Dette innebærer at Nav-kontoret skal tilby familien samtaler, og at samtaler er det viktigste elementet i oppfølgingen. Som utgangs-

punkt skal Nav-kontoret tilby oppfølgingssamtaler i alle saker hvor familier mottar økonomisk stønad. Imidlertid kan det være faglige årsaker til at det ikke er gjennomført samtaler i enkelte saker.

Nav-kontorets oppfølgingsansvar inneholder ikke mer enn det Nav-kontoret har ansvaret for etter sosialtjenesteloven, og gjelder ikke utføring av tjenester og oppgaver som ligger til andre instanser. Samtidig er forsvarlig oppfølging ofte betinget av at Nav-kontoret samarbeider med andre tjenester.

Nav-kontorene skal ivareta sin oppfølgingsplikt ved at de fatter vedtak om opplysning, råd og veiledning etter § 17. At en avgjørelse er et enkeltvedtak har betydning for hele søknadsprosessen; fra informasjon, søknad og utredning, til avgjørelsens innhold og form og muligheten til å klage. Det kan enten fattes eget vedtak etter § 17, eller det kan fattes sammen med vedtak om økonomisk stønad.

Krav til styring og ledelse

Krav til ledelse, organisering og styring er viktige elementer i kommunens ansvar for å tilby og yte forsvarlige tjenester. God styring og ledelse bidrar til at brukerne får oppfylt sine rettigheter. Det kan derfor være stor risiko for svikt i tjenesteytingen hvis kommunen ikke har tilstrekkelig styring med kvaliteten på tjenestene. Svikten kan få store konsekvenser for den enkelte bruker.

I sosialtjenesteloven § 5 vises det til at kommunen skal ha internkontroll etter reglene i kommuneloven § 25-1. Styringssystemet skal tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold, og ha det omfang som er nødvendig.

3. Beskrivelse av faktagrunnlaget

Her gjøres det rede for hvordan virksomhetens aktuelle tjenester fungerer, inkludert virksomhetens tiltak for å sørge for at kravene til kvalitet og sikkerhet for tjenestemottakerne blir overholdt.

Om kommunen

Ifølge Statistisk sentralbyrå (SSB) har Midtre Gauldal kommune 6108 innbyggere i 3. kvartal 2022. Av disse er 1225 barn under 18 år, fordelt på 663 familier.

Ifølge årsmelding for NAV-kontoret (2021) har antall mottakere med forsørgelsesplikt økt. Årsmeldingen peker på at en forklaring kan være at kommunen bosetter flere flyktninger med barn. Kommunen opplyser i skjema for egenrapportering at de har hatt et stort fokus på barneperspektivet, blant annet gjennom prosjektene «Bedre Tanker Sammen for barn og unge» (BTS), «Styrk Midtre Gauldal» og «Trygge hjem».

BTS er en samhandlingsmodell for helhetlig og systematisk oppfølging av barn og unge. Målet er å oppdage, følge opp og evaluere oppfølgingen rundt barn og unge som lever i krevende livssituasjoner så tidlig som mulig. I prosjektet samarbeider kommunens helsestasjon, skole, barnehage, PPT, barnevern, NAV-kontor og IT-avdeling.

Kommunen har i etterkant av tilsyn med temaet ettervern og samarbeid mellom barneverntjenesten og NAV (2019) arbeidet med å styrke samarbeidet mellom barneverntjenesten og NAV-kontoret. Samarbeidet er formalisert i egen samarbeidsavtale. Formålet med samarbeidet er økt samhandling og helhetlig oppfølging av felles brukere. Barnverntjenesten og NAV-kontoret har fagmøter to ganger i året.

Om NAV-kontoret

NAV Midtre Gauldal er organisert under kommunalsjef for helse og familie. Introduksjonsordningen for nyankomne flyktninger ligger til NAV-kontoret, i tillegg til de obligatoriske tjenestene.

NAV-kontoret har fire team: «Arbeid og marked», «Arbeid og helse», «Velferd og gjeld» og «Intro-team». Teamene har egen fagansvarlig. Det er team «Velferd og gjeld» som i all hovedsak behandler søknader om økonomisk stønad og gir oppfølging til barnefamilier. Veiledere i «Intro-team» jobber som programrådgivere, men fattet også vedtak om sosialhjelp. NAV-kontoret har i tillegg flere tverrfaglige team.

NAV Midtre Gauldal fikk i 2020 innvilget tilskudd fra Statsforvalteren til prosjektet «STYRK Midtre Gauldal». Målgruppen for prosjektet er barnefamilier, med fokus på forebygging av barnefattigdom gjennom tverrfaglig og tverretattlig samarbeid.

Styring og ledelse

NAV-leder er delegert myndighet på sosialtjenestelovens område. Kommunens ledelse får informasjon om de sosiale tjenestene gjennom nettverks-, enhetsleder-, partnerskaps- og dialogmøter. Det opplyses om at det er rom for uformell dialog i tillegg til faste møtepunkt. NAV-leder deltar på kommunedirektørens ledermøter ved behov.

NAV-kontoret har egne leder-, kontor- og fagmøter. Endringer i lowverk og praksis, samt tema som omhandler barnefamilier, tas opp i teammøter. Fagansvarlig har ansvar for saksbehandlingssystem, fag- og tjeneste utvikling, kompetanseheving, opplæring av nyansatte, arbeidsfordeling, team- og samarbeidsmøter og rutiner.

Vedtak om sosiale tjenester godkjennes av veiledere som har godkjenningsmyndighet. Ifølge sjekkliste for godkjenning av vedtak, skal godkjenner blant annet undersøke: Klart språk, hva bruker har søkt om, lovanvendelse, opplysning av saken, barneperspektivet, brukermedvirkning, samsvar mellom vurderinger og saksopplysninger, sosialfaglig skjønn og individuelle vurderinger. Ved mangler skal det gis tilbakemelding til veileder som gjør korrigeringer før vedtaket sendes på nytt til godkjenning.

Ansatte opplyser at de har et godt rom for kompetanseheving. Av intern kompetanseheving nevnes: Bedre brukermøter, alt jeg er, samarbeid med NAV Ørland, kollegaveiledning og fagdag om individuell plan. NAV-kontoret har overordnende og individuelle kompetanseplaner.

NAV-kontoret har flere rutiner for arbeidet med de sosiale tjenestene. Rutinene ligger i Compilo, i tillegg til i en egen perm. Rutinene gjennomgås jevnlig i løpet av året og blir gjort kjent for ansatte i teammøter. Ansatte forteller at de ikke tror at alle rutinene blir brukt i det daglige.

Det er planlagt stikkprøver av 10 vedtak en gang per halvår. Formålet er å øke kvaliteten på saksbehandlingen og sikre at saksbehandlingen skjer i tråd med lover og forskrifter, blant annet med et særlig fokus på barn. NAV-kontoret har ikke kommet i gang med stikkprøver på tidspunktet for tilsynet.

NAV-kontoret gjennomførte i 2022 en risiko- og sårbarhetsanalyse som omfattet risiko for svikt i ivaretagelse av barns behov i søknader om økonomisk sosialhjelp. Fokus på barneperspektivet, kompetanse, BTS og kartleggingsskjema er ifølge analysen identifisert som aktuelle tiltak.

Avvik på sosiale tjenester rapporteres i Compilo. Ansatte opplyser om at det ikke meldes mye avvik, og at det som meldes for det meste omhandler vold og trusler. Det er meldt ett avvik i 2022 som omhandler de sosiale tjenestene.

Virksomhetsplan for 2022 viser til at knappe ressurser har ført til at kontoret har måttet jobbe kontinuerlig for å ha riktig og optimal organisering og oppgavefordeling. NAV-kontoret oppgir at den største utfordringen er kompleksitet i oppgaver og at de er få ansatte på et lite kontor. Ansatte opplyser selv at bemanningssituasjonen har vært vanskelig, at forventningene ikke alltid er i samsvar med kapasitet og rammer og at det ikke har vært tid til å arbeide så forebyggende som ønsket.

Kartlegging

Saksmappene vi har gjennomgått viser at det gjennomføres kartleggingssamtaler med familier som søker økonomisk stønad. I de sakene det ikke er gjennomført samtaler, ser vi at det hovedsakelig er fordi NAV-kontoret ikke får kontakt med familiene. De fleste av brukerne vi har snakket med forteller at de får tilbud om samtaler.

Samtalene gjennomføres stort sett på NAV-kontoret eller over telefon. Ansatte forteller at de kan dra på hjemmebesøk, men at dette ikke skjer ofte. NAV-kontoret bruker tolk dersom familien har språkutfordringer.

NAV-kontoret har egne rutiner som omfatter kartlegging. I rutine for «Økonomisk stønad § 18», skal det som hovedregel gis tilbud om en førstegangssamtale innen 14 dager fra bruker tar kontakt. Ifølge de samme rutineene skal følgende opplysninger kartlegges i alle saker:

- om søker har barn
- hvordan familiesituasjonen påvirker situasjonen til barna
- om barnas behov er ivarettatt, og
- om det er behov som NAV eller andre må bistå med å dekke

I alle saker vi har gjennomgått er antall barn og alder kartlagt. SFO og barnehage, fritidsaktiviteter, samvær, bosituasjon, etablering og behov for klær blir også stort sett kartlagt. Få saker viser imidlertid at NAV-kontoret systematisk kartlegger barnas skolesituasjon, sosial- og helsesituasjon og familiens nettverk.

I flere saker vi har gjennomgått kan vi ikke se at hvert enkelt barn er kartlagt. Vi ser også at kartleggingen stort sett er begrenset til de utgiftene det søkes om, eller til de behovene som familien selv opplyser om i samtaler med NAV.

I rutine «Akutthjelp § 18» er det fremhevet at barns situasjon skal kartlegges særskilt ved søknader om akutthjelp. Veileder skal ifølge rutinen avklare om det er barn i husholdningen eller om søker har samvær. Rutinen inneholder også aktuelle spørsmål som veiledere kan stille.

Ansatte forteller at hva som kartlegges varierer ut fra familiens behov, og at det kan ta litt tid før foreldre forteller hva de trenger. Brukere vi har snakket med forteller at de selv må melde ifra om hvilke behov de har. Flere er også usikre på hva det kan søkes stønad til.

Opplysninger om barn, blir stort sett innhentet gjennom søknadsskjema, innsendt dokumentasjon og i samtaler. Ansatte forteller at de tar utgangspunkt i søknaden og hvor mye saken haster når de vurderer hva slags dokumentasjon som er nødvendig. Ifølge egne rutiner skal nødvendige opplysninger innhentes i samråd med bruker. I noen saker der bruker blir bedt om å sende inn mer dokumentasjon, ser vi at NAV-kontoret konkret etterspør om bruker har utgifter til barn.

NAV-kontoret har ikke som praksis å innhente barnas synspunkter i sakene. Ansatte forteller at barnas behov kommer frem gjennom foreldrene, og at det er sjeldent eller aldri at barn er med i samtaler. I noen saker kommer barnas synspunkter og behov frem gjennom samarbeidspartnere. Det opplyses at veiledere i STYRK snakker med barn.

NAV-kontoret har utarbeidet et kartleggingsskjema for førstegangssamtaler med brukere mellom 18-30 år. Skjemaet har flere spørsmål som omhandler barn, herunder spørsmål om barnets situasjon, konkrete utgifter og oppfølging fra andre tjenester. Ifølge egne rutiner skal kartleggingsskjema som hovedregel brukes ved mottak av søknader fra nye brukere eller ved behov. Det er en forventning fra ledelsen om at skjemaet blir brukt for ungdommer under 30 år.

Ansatte forteller at de ikke tror at kartleggingsskjemaet brukes konsekvent for ungdommer. Brukere vi har snakket med opplever heller ikke at NAV-kontoret aktivt bruker kartleggingsverktøy i samtaler. NAV-kontoret har diskutert om skjemaet kan tilpasses barnefamilier.

Kartlegging av nyankomne flyktninger i introduksjonsordningen gjøres av «Introteam». Teamet har et eget kartleggingsskjema for flyktninger. Skjemaet er i noen saker vedlagt saksmappen som omhandler sosiale tjenester.

Vurdering og beslutning

I vedtakene vi har gjennomgått er alle utgifter det søkes om vurdert av NAV-kontoret. Utgifter som er kartlagt, blir også stort sett vurdert. Brukere som vi har snakket med opplever at NAV tar hensyn til inntektene og utgifter som de forteller om.

I noen saker er det beregnet og tatt hensyn til hva familien burde hatt av egne midler, selv om kartleggingen viser at den økonomiske situasjonen er annerledes på søknadstidspunktet. Der søker ikke har penger, blir søker noen ganger henvist til å undersøke muligheter for en nedbetalingsavtale.

I en illustrerende sak der søker har kr 51 på konto, innvilger NAV-kontoret stønad til strøm, men avslår stønad til fritidsaktiviteter. NAV-kontoret begrunner dette med at den faktiske situasjonen på søknadstidspunktet tilsier at søker ikke har mulighet til å dekke strømkostnadene. I samme vedtak vurderer imidlertid NAV-kontoret at søker har mulighet til å dekke utgifter til fritidsaktiviteter.

NAV-kontoret bruker statens veiledende retningslinjer og kommunale akuttsatser ved utmåling av økonomisk stønad. Akuttsatsene (fra 1. juli 2022) er kr 100 for enslige, ektepar/samboere kr 85, barn 0-5 år kr 50, barn 6-10 år kr 70 og barn 11-17 år kr 80. Satsen for samvær er kr 100 per dag.

Ifølge rutine «Akutthjelp § 18» skal bruk av akuttsatser til barnefamilier vurderes nøye, og ikke benyttes mer enn 7 dager avhengig av husholdningens størrelse. I oversikt over veiledende normer kan akutthjelp gis i maks 5 dager. Flere ansatte forteller at de er usikre på om det er en egen akuttsats for barn.

I noen saker ser vi at akuttsats brukes til både voksne og barn, og i noen saker kun til foreldre. Vi ser også at det varierer om familien innvilges akuttsats i 5 eller 7 dager. Dersom hjelpebehovet til familien strekker seg ut over 5 eller 7 dager, innvilges det som hovedregel akuttsats den første perioden før familien får innvilget ordinær livsoppholdssats. I noen saker ser vi at det er utmålt kr 20 i akuttsats til barn under 12 år.

Livsopphold utmåles stort sett tilsvarende statens veiledende retningslinjer. Der det vurderes at utgiften ikke kan dekkes av livsoppholdsnormen, innvilges det tilleggssytelser. Eksempler på utgifter som kan innvilges som en tilleggssytelse er bilhold, barnehage, klær, høytider, ferier og gjeld.

I oversikten over NAV-kontorets veiledende sosialhjelpssatser står det at behovet for stønad skal vurderes individuelt, og at satsene må betraktes som et utgangspunkt. Det er presisert at det administrative taket på boutgifter ikke er i samsvar med dagens nivå på utleiepriser, og derfor må vurderes individuelt i hver enkelt sak.

Ansatte forteller at de har stort rom for skjønn og at det er opp til den enkelte saksbehandler å gjøre en konkret og individuell vurdering av hver enkelt families behov. Det opplyses også om muligheten til å bruke Sifos referansebudsjett som et utgangspunkt for utmåling av stønad til barnefamilier.

Det er varierende i hvilken grad det er synliggjort individuelle vurderinger i de enkeltsakene vi har gjennomgått. Der kartleggingen er mangelfull, kan vi ikke se at det er gjort en tilstrekkelig individuell vurdering av familiens samlede stønadsbehov.

I saker der kartleggingen har vært tilstrekkelig, finner vi imidlertid flere eksempler på at det gjøres gode individuelle vurderinger. Et eksempel vi har sett i flere saker er at det gjøres grundige vurderinger av om det skal tas hensyn til gjeld. Vi har også sett at det kan innvilges ordinært livsopphold istedenfor akuttsats etter en vurdering av familiens behov.

Når NAV-kontoret innvilger stønad, ser vi i flere saker at det legges vekt på barnets beste. Eksempler på situasjoner der barnets beste er synlig i vedtakene er når NAV-kontoret innvilger stønad til fritids- og ferieaktiviteter, bilhold, høytider og reiseutgifter. Der stønad avslås, blir imidlertid hensynet til barna i mindre grad vurdert og vektet mot andre hensyn i saken.

I noen få saker gis stønad til livsopphold og nødhjelp som et samlet beløp til hele familien. Dette gjør det vanskelig å se hvordan stønaden er utmålt til hvert enkelt familiemedlem. NAV-kontoret bruker ikke stordriftsfordeler der familien har flere barn.

NAV-kontoret har vurdert § 19 stort sett i alle saker vi har gjennomgått der det har vært aktuelt. Der stønad er vurdert etter § 19, er det foretatt en reell vurdering hvor det blant annet legges vekt på familiens situasjon. Et eksempel som trekkes frem av ansatte, er at de kan innvilge stønad etter § 19 når familien ligger over norm, men har behov for ekstra stønad til barn. I rutine «Økonomisk stønad § 19» står det at barneperspektivet og brukermedvirkning skal være tydelig i vurderingene etter bestemmelsen.

Oppfølging

I de sakene vi har gjennomgått er det stort sett gjennomført oppfølgingssamtaler med familiene. I noen saker er det familien selv som ber om en samtale. Families som er med i prosjektet «STYRK», følges opp tett og får tilbud om jevnlig samtaler med sin veileder.

Ansatte forteller at de gir oppfølging, men kanskje ikke tilstrekkelig systematisk. Ansatte begrunner dette med liten kapasitet, og uttrykker et ønske om å ha flere fysiske møter med barnefamilier. Det opplyses om at oppfølgingen stort sett omhandler økonomi og det å bli mest mulig selvhjulpent. Noen brukere forteller at de har fått tilbud om samtaler, mens andre forteller at de enten ikke har fått tilbud eller at de må be om samtaler selv.

NAV-kontoret samarbeider med andre tjenester i flere saker vi har gjennomgått. Eksempler på tjenester det samarbeides med er barnevern og skole. Ansatte forteller at de samarbeider med andre hvis bruker ønsker det. Noen brukere forteller at de ikke kan huske at NAV-kontoret har tilbudt seg å samarbeide med andre eller at det har vært relevant i egen sak.

Samarbeid mellom barnevern og NAV er formalisert i egen samarbeidsavtale. Det er enhetsledere som er ansvarlig for at samarbeidsavtalen oppdateres og revideres hvert år. Ifølge rutine «Plikt til å samarbeide» skal det gjennomføres fagmøter to ganger i året. Ansatte forteller at de opplever samarbeidet som godt og at det er enklere å samarbeide når ansatte kjenner hverandre på tvers av tjenestene. I tillegg til samarbeidsavtalen, har NAV-kontoret egne rutiner for samarbeid med barneverntjenesten på individnivå.

I skjema for egenrapportering opplyses det om at NAV-kontoret har et tett samarbeid helse- og familietjenesten, Midtre Gauldal ASVO og NIT. I tillegg er det etablert et kommunalt samarbeid gjennom Trygge hjem og samhandlingsmodellen BTS.

Når det gjelder opplysning, råd og veiledning, ser vi at det er fattet egne vedtak om tjenesten i noen saker. Det gis også informasjon om tjenesten i alle vedtak om økonomisk stønad. Ifølge virksomhetsplan for 2022 har NAV-kontoret som mål å gjøre tjenesten kjent på arenaer utenfor NAV og ferdigstille «selvhjelpspakken» vedrørende økonomiske utfordringer.

Ansatte forteller at de gir mye råd og veiledning, men uten at det nødvendigvis fattes egne vedtak. De forteller at det heller ikke er alltid brukeren ønsker råd og veiledning og at det kan være vanskelig å forklare hva tjenesten går ut på.

Ifølge rutine «Akutthjelp § 18» skal søkere alltid få tilbud om opplysning, råd og veiledning ved gjentatte søknader om akutthjelp eller dersom en akutt situasjon avdekker et behov for tjenesten. I en sak har vi sett at familien tilbys samtaler med NAV-kontoret fordi det ofte søkes om akutthjelp.

4. Vurdering av faktagrunnlaget opp mot aktuelt lovgrunnlag

I dette kapittelet vurderer vi fakta i kapittel 3 opp mot lovbestemmelsene i kapittel 2.

Kartlegging

Statsforvalteren har sett at NAV-kontoret gjennomfører kartleggingssamtaler med familier som søker økonomisk stønad. Samtalene gjennomføres på NAV-kontoret og på telefon, og i noen tilfeller som hjemmebesøk. Det blir brukt tolk dersom familien har språkutfordringer, og familiene kan gi opplysninger til NAV både muntlig og skriftlig.

For at kartleggingen kan sies å være tilstrekkelig, må NAV-kontoret kartlegge hvert enkelt familiemedlem, i tillegg til familiens samlede behov. En del av kartleggingen vil være å avdekke behov for stønad, også utover de konkrete behovene som familien søker om stønad til.

Selv om NAV-kontoret gjennomfører kartleggingssamtaler, er det variasjoner i hva som kartlegges. Det betyr at vi har sett saker der vi har vurdert at kartleggingen har vært tilstrekkelig, men også saker der kartleggingen har vært mangelfull.

Statsforvalteren finner eksempelvis få saker der NAV-kontoret har kartlagt barnas skolesituasjon, sosial- og helsesituasjon og familiens nettverk. Det varierer også om NAV-kontoret har kartlagt behov for stønad til eksempelvis aktiviteter under samvær eller andre forhold ved bosituasjonen enn at familien eier eller leier bolig. At dette ikke undersøkes i alle saker, kan ha betydning for utmåling av stønad og hvilken hjelp familien samlet sett kan få fra NAV-kontoret og kommunen.

Selv om egne rutiner slår fast at kartleggingen skal vise hvordan familiesituasjon påvirker barna, om barnas situasjon er ivaretatt og om det er behov som NAV eller andre må dekke, kan vi ikke se at dette gjøres systematisk i alle saker. Samlet sett finner vi at kartleggingen stort sett begrenser seg til utgifter det søkes om og behov som familien selv opplyser om i samtaler med NAV. Der det er flere barn i familien, kan vi heller ikke se at NAV-kontoret alltid kartlegger behovene til hvert enkelt barn.

Samtaler med brukere viser at det for noen familier kan være vanskelig å vite hva det kan søkes om. Når ansvaret for å identifisere behov blir lagt til den enkelte bruker, vil det være en fare for at NAV-kontoret ikke fanger opp konkrete behov hos barna som foreldrene ikke selv tar opp eller søker om.

NAV-kontoret har ikke egne kartleggingsverktøy for barnefamilier. Kartleggingsskjema for første gangsamtaler med brukere mellom 18-30 år har spørsmål om barn. Intervju med ansatte viser imidlertid at skjemaet blir ikke brukt konsekvent i alle saker der bruker er under 30 år.

Selv om barnas behov og eventuelle synspunkter som hovedregel skal fremmes gjennom foreldre og foresatte, er det barnas egne synspunkter som skal undersøkes. Barn kan ha andre synspunkter enn foreldrene. Når barnets egne synspunkter ikke blir undersøkt, er det en risiko

for at barnets behov ikke blir tilstrekkelig kartlagt og vurdert.

NAV-kontoret vurderer først og fremst barnas behov ut fra det foreldrene mener er det beste for barna, og i noen saker ut fra informasjon fra samarbeidspartnere. Sett bort fra familier som følges opp gjennom «STYRK», vurderer Statsforvalteren at NAV-kontoret derfor ikke har som praksis å innhente barnas egne synspunkter.

Samlet sett viser tilsynet at Midtre Gauldal kommune ikke systematisk sikrer en tilstrekkelig kartlegging av barns behov ved søknad om økonomisk stønad.

Vurdering og beslutning

Statsforvalteren har sett at NAV-kontoret vurderer alle utgifter som familier søker om stønad til. Utgifter som blir kartlagt, blir også stort sett vurdert og tatt hensyn til av NAV-kontoret.

Behovet for økonomisk stønad skal ta utgangspunkt i hvilke behov søker har på søknadstidspunktet. At søker etter en økonomisk beregning burde hatt egne midler, er ikke en gyldig avslagsgrunn etter § 18. Selv om praksisen varierer, har vi sett at NAV-kontoret i noen saker har gitt avslag på nødvendige utgifter, selv om søkeren ikke har penger på søknadstidspunktet. Dette er feil lovanvendelse.

Der søker får avslag selv om vedkommende ikke har penger, får søkeren noen ganger råd om å undersøke muligheter for en nedbetalingsavtale. Dersom nedbetalingsavtale skal kunne aksepteres som en annen mulighet enn økonomisk stønad, må NAV-kontoret undersøke om en slik avtale er en faktisk mulighet, og at avtalen ikke medfører andre kostnader som renter og gebyrer.

Statens veiledende retningslinjer og kommunale akuttsatser blir brukt ved utmåling av økonomisk stønad. Selv om veiledende satser brukes som et utgangspunkt, er det et krav at NAV-kontoret alltid foretar individuelle vurderinger av om stønaden er tilstrekkelig til å dekke familiens faktiske utgifter.

Selv om veiledende sosialhjelpssatser skal betraktes som et utgangspunkt, og at ansatte forteller at de har et stort rom for skjønn, finner Statsforvalteren at NAV-kontoret i all hovedsak utmåler stønad tilsvarende de veiledende satsene. Samtidig finner vi at det er varierende i hvilken grad individuelle vurderinger er synlig i vedtakene.

I stedet for å endre på livsoppholdssatsen, innvilger NAV-kontoret tilleggsytelser til konkrete utgifter. Samtidig vil innvilgelse av tilleggsytelser være avhengig av at utgiftene på forhånd har blitt kartlagt. I de sakene Statsforvalteren vurderer at det er mangler ved kartleggingen, kan vi derfor heller ikke se at NAV-kontoret har foretatt eller hatt mulighet til å foreta en tilstrekkelig individuell vurdering.

Selv om vi vurderer at manglende kartlegging i flere saker utgjør en risiko for at noen familier ikke får tilstrekkelig stønad, ser vi samtidig flere gode individuelle vurderinger der kartleggingen har vært tilstrekkelig. Etter vår vurdering tyder dette på at det først og fremst er manglende kartlegging som fører til at den individuelle vurderinger ikke blir foretatt eller synliggjort i vedtakene.

Akuttsatsene er betydelig lavere enn satsen som er ment å dekke grunnleggende behov (livsoppholdsnorm). Samtidig viser tilsynet at NAV-kontoret har en uklar praksis for hvor lenge familier kan motta akuttsats og om satsen kan brukes til barn. Vi har også sett noen eksempler på at NAV-kontoret har innvilget betydelig lavere stønad til barn under 12 år enn det som fremgår av kommunens oversikt over akuttsatser. På tross av variasjoner i enkeltsaker, er det imidlertid positivt at NAV-kontoret har et tydelig og bevisst forhold til hvor lenge familier kan motta hjelp i en nødssituasjon.

Ved alle handlinger som berører barn skal barnets beste være et grunnleggende hensyn. NAV-kontoret må synliggjøre hvordan barnets beste er vurdert og vektet opp mot andre hensyn når de vurderer søknader om økonomisk stønad fra barnefamilier. At barnets beste er vurdert skal være synlig både når NAV-kontoret innvilger og avslår en søknad.

Statsforvalteren vurderer at NAV-kontoret både legger vekt på barnets beste og synliggjør dette i vedtak når de innvilger stønad til barnefamilier. Der stønad avslås, blir imidlertid hensynet til barna i mindre grad vurdert og vektet mot andre hensyn i saken.

Hvis hensynet til barnets beste taler for å innvilge stønad, må hensynene som taler imot vektes desto tyngre for at NAV-kontoret skal kunne avslå. Når det ikke synliggjøres at dette er vurdert, er det en risiko for at barnets beste ikke har blitt tillagt tilstrekkelig vekt i avgjørelsen.

Barnets rett til å bli hørt har betydning for barnets beste-vurderingen. At NAV-kontoret ikke har en fast praksis for å innhente barnets egne synspunkter, utgjør dermed en ekstra stor risiko i saker der NAV-kontoret avslår søknader til barnefamilier.

Dersom vilkårene i § 18 ikke er oppfylt, kan kommunen i særlige tilfeller innvilge stønad etter § 19. Statsforvalteren vurderer at NAV-kontoret har som praksis å vurdere stønad etter § 19 der det er aktuelt, og at det foretas en reell vurdering av om stønad i særlige tilfeller skal innvilges.

Statsforvalteren finner også at NAV-kontoret ikke tar hensyn til barnetrygd ved vurdering av økonomisk stønad til barnefamilier etter 1. september, og at det ikke brukes stordriftsfordeler der familien har flere barn.

Samlet sett viser tilsynet at Midtre Gauldal kommune ikke sikrer en forsvarlig vurdering og beslutning ved søknader om økonomisk stønad til familier.

Selv om det ikke har hatt betydning for lovbruddet, vil vi gjøre kommunen oppmerksom på følgende:

- I noen saker der stønaden er gitt som et samlet beløp til hele familien, er det vanskelig å se hvordan stønaden er utmålt til hvert enkelt familiemedlem. Dersom beregningen ikke er tilstrekkelig tydeliggjort i vedtakene kan det være vanskelig for søker å vite hvilke vurderinger som er gjort, noe som kan påvirke mulighetene til å klage. Vi anbefaler derfor at dette tydeliggjøres i alle vedtak.

Oppfølging

Tema for dette tilsynet er NAV-kontorets ivaretagelse av barns behov ved søknad om økonomisk stønad, herunder at familiene får forsvarlig oppfølging. For å sikre at det blir lagt tilstrekkelig fokus på barns behov, er tilsynet avgrenset til å undersøke om NAV-kontoret tilbyr oppfølging gjennom samtaler, samarbeid med andre og/eller fatter vedtak om opplysning råd og veiledning.

Som utgangspunkt skal NAV-kontoret tilby oppfølgingssamtaler i alle saker hvor familier mottar økonomisk stønad. Statsforvalteren vurderer at NAV-kontoret tilbyr oppfølgingssamtaler, men at det i noen saker er avhengig av at familien selv må be om en samtale. Det er positivt at NAV-kontoret har fokus på å tilby råd og veiledning til personer som ofte søker om nødhjelp og har innarbeidet dette i egne rutiner.

Forsvarlig oppfølging er ofte avhengig av at NAV-kontoret samarbeider med andre. Statsforvalteren vurderer at NAV-kontoret samarbeider med andre tjenester ved behov. Samarbeid er synlig i enkeltsaker, men også i prosjekter og samhandlingsmodellen BTS som gjelder for kommunen.

Ansatte opplever samarbeidsavtalen mellom NAV og barneverntjenesten som positivt for samarbeidet mellom tjenestene. I tillegg til egne rutiner, ser det ut til at avtalen er godt egnet til å ivareta samarbeid på både individ- og systemnivå.

Tjenesten opplysning, råd og veiledning kan enten gis i eget vedtak etter § 17, eller sammen med vedtak om økonomisk stønad. Selv om det er fattet vedtak om § 17 i noen saker, tyder informasjon fra ansatte på at det gis råd og veiledning uten at det nødvendigvis fattes egne vedtak i alle saker. Bakgrunnen for dette er at familiene ikke alltid ønsker veiledning og at tjenesten kan være vanskelig å forklare. På den andre siden er det positivt at alle vedtak har informasjon om tjenesten, og at NAV-kontoret har som mål å gjøre tjenesten kjent også på arenaer utenfor NAV.

At det skal fattes vedtak om tjenesten, har betydning for hele søknadsprosessen, inkludert muligheten til å klage. Tjenesten er frivillig, men i motsetning til den alminnelige veiledningsplikten vil opplysning, råd og veiledning være planlagt, avtalt og en del av et oppfølgingsløp. Når NAV-kontoret informerer om tjenesten, kan det derfor være hensiktsmessig å forklare formålet med tjenesten og hva som skiller den fra annen type veiledning i NAV.

Selv om Statsforvalteren vurderer at NAV-kontoret i liten grad fatter egne vedtak etter § 17, vurderer vi at NAV-kontoret ivaretar sitt oppfølgingsansvar ved å tilby samtaler og samarbeid med andre.

Selv om det ikke har hatt betydning for vurderingen av om NAV-kontoret tilbyr oppfølging i dette tilsynet, har vi funnet enkelte forbedringspunkt. Vi vil gjøre kommunen oppmerksom på følgende:

- Statsforvalteren har sett at oppfølgingssamtaler i noen saker er avhengig av at familien selv må be om en samtale. Vi vil derfor minne om at behov for oppfølging vil være en del av kartleggingen som skal gjøres i alle saker.
- Hensikten med oppfølging er å løse eksisterende sosiale problemer, og å forebygge at slike problemer oppstår. Sett bort fra oppfølging når det gjelder økonomi, finner Statsforvalteren få spor at det tilbys samtaler med formål om å gi en helhetlig oppfølging. Tilsyn med kommunen i 2019 om ettervern og samarbeid mellom barneverntjenesten og NAV

viste tilsvarende funn. Vi oppfordrer derfor NAV-kontoret til å se på egen praksis vedrørende hvilken oppfølging som gis til familier.

- Vi oppfordrer også NAV-kontoret til å se på egen praksis vedrørende vedtak etter § 17. Tilsynet viser at det er få spor av at tjenesten gis i eget vedtak. Som nevnt er det å fatte vedtak en viktig rettssikkerhetsgaranti, som blant annet gir familiene mulighet til å klage.

Krav til styring og ledelse

God styring og ledelse skal sikre at personer som er i kontakt med NAV-kontoret får oppfylt sine rettigheter og at tjenestene er i samsvar med kravene som loven stiller. Det er nær sammenheng mellom styring av tjenesten og at tjenestene er forsvarlige.

Statsforvalteren har vurdert at Midtre Gauldal kommune ikke sikrer en forsvarlig kartlegging og vurdering og beslutning i saker om økonomisk stønad til familier. Etter vår vurdering har dette sammenheng med at styring og ledelsen av tjenesten er mangelfull.

Bestemmelsene om internkontroll i kommuneloven § 25-1 angir minstekrav til kommunens styring og ledelse av NAV-kontoret. Statsforvalteren har sett at NAV-kontoret har iverksatt flere tiltak for internkontroll, blant annet:

- rutiner som omhandler de sosiale tjenestene
- leder-, kontor- og fagmøter
- sjekklister for godkjenning av vedtak
- risiko- og sårbarhetsanalyse

Etter vårt syn har NAV-kontorets tiltak for internkontroll et tydelig fokus på barn og unge. Vi vurderer også at risiko- og sårbarhetsanalysen som er gjennomført er egnet til å fange opp og avdekke risiko for svikt i ivaretagelsen av barns behov. Det er også positivt at NAV-kontoret har planlagt å starte med stikkprøver av vedtak og at det er utarbeidet egne rutiner for gjennomføringen.

Selv om NAV-kontoret har planlagt og iverksatt flere tiltak for internkontroll, viser tilsynet likevel at det fremdeles er en risiko for at barns behov ikke blir tilstrekkelig ivare tatt. I den forbindelse vil vi vise til at tilsynet har avdekket at rutiner ikke alltid blir fulgt, at noen rutiner kan være misvisende og at NAV-kontoret ikke har en fast praksis for hva som skal kartlegges når familier søker om økonomisk stønad.

Rutiner som gjelder for virksomheten, må gjøres kjent og være tilgjengelige. Etter Statsforvalterens vurdering burde manglende etterlevelse av rutiner og varierende praksis, blitt sett og fulgt opp gjennom kommunens internkontroll.

Det kan være risiko for svikt i tjenesteytingen hvis kommunen ikke har tilstrekkelig styring med kvaliteten på tjenestene. Feil kan få store konsekvenser for den enkelte familie. Etter vår vurdering er kommunens nåværende internkontroll ikke tilstrekkelig til å forebygge og fange opp svikt også i fremtidige saker.

Samlet sett viser tilsynet at Midtre Gauldal sin internkontroll ikke er tilstrekkelig egnet til å sikre en forsvarlig kartlegging, vurdering og beslutning i saker som omhandler økonomisk stønad til familier.

5. Statsforvalterens konklusjon

Her presenterer vi konklusjonen av vår undersøkelse, basert på vurderingene i kapittel 4.

Statsforvalterens konklusjon:

Midtre Gauldal kommune sikrer ikke en tilstrekkelig kartlegging av barns behov ved søknad om økonomisk stønad

Dette er lovbrudd på:

- Sosialtjenesteloven § 18 og § 19, jf. § 1 og § 4.
- Sosialtjenesteloven § 43, jf. forvaltningsloven § 17.

Midtre Gauldal kommune sikrer ikke en forsvarlig vurdering og beslutning ved søknad om økonomisk stønad til familier.

Dette er lovbrudd på:

- Sosialtjenesteloven § 18 og § 19, jf. § 4.

Midtre Gauldal kommune sin internkontroll er ikke tilstrekkelig egnet til å sikre en forsvarlig kartlegging, vurdering og beslutning i saker som omhandler økonomisk stønad til familier.

Dette er lovbrudd på:

- Sosialtjenesteloven § 5, jf. kommuneloven § 25-1

Endelig rapport oversendes Statens helsetilsyn for publisering på www.helsetilsynet.no.

6. Oppfølging av påpekte lovbrudd

I dette kapittelet redegjør vi for hva Statsforvalteren forventer at kommunen skal gjøre for å rette påpekte lovbrudd.

Vi ber kommunen utarbeide en plan med nødvendige tiltak for å rette lovbruddene. Planen sendes til Statsforvalteren innen 01.05.2023. Planen skal inneholde følgende:

- hvilke tiltak som skal gjennomføres
- frister for iverksetting av tiltak og evaluering av om tiltakene har virket som planlagt
- hvordan ledelsen vil følge med på og kontrollere at tiltakene blir iverksatt
- hvordan ledelsen vil gjennomgå om tiltakene har virket som planlagt

Kort tid etter at planen er mottatt, vil Statsforvalteren ta kontakt med kommunen for å avtale tidspunkt for et dialogmøte. Det er kommunens plan som vil være tema på møtet, i tillegg til at det planlegges for videre dialog.

For å undersøke om tiltakene har resultert i forsvarlig praksis, vil kommunen bli bedt om å utføre en egenkontroll. I egenkontrollen skal kommunen gjennomgå saker ved å fylle ut et skjema med spørsmål. Tidspunkt for gjennomføring av egenkontrollen avtales i dialogmøte.

Statsforvalteren kan i tillegg utføre en stikkprøvekontroll dersom det er nødvendig.

Med hilsen

Hanne Reitan Øksnes (e.f.)
underdirektør
Oppvekst- og velferdsavdelingen

Sabrina Hammer
juridisk seniorrådgiver
Oppvekst og velferdsavdelingen

Vedlegg: Gjennomføring av tilsynet

I dette vedlegget omtaler vi hvordan tilsynet ble gjennomført, og hvem som deltok.

Varsel om tilsynet ble sendt 13.09.2022.

Informasjonsmøte med virksomheten ble gjennomført 30.11.2022.

Tilsynsbesøket ble gjennomført ved NAV Midtre Gauldal. Oppsummerende møte med gjennomgang av funn ble avholdt 14.12.2022.

En del dokumenter var tilsendt og gjennomgått på forhånd, mens andre dokumenter ble mottatt og gjennomgått i løpet av tilsynsbesøket. Følgende dokumenter ble gjennomgått og vurdert som relevante for tilsynet:

- Virksomhetsplan 2022
- Kompetanseplan 2022
- Årsmelding 2021
- Organisasjonskart
- Oversikt over møtestruktur
- Oversikt over tverrfaglige samarbeidsmøter
- Oversikt over fagsystem
- Partnerskapsavtale
- Skjema for egenrapportering og dokumentinnhenting
- Risiko- og sårbarhetsanalyse
- Prosjektplaner
- Informasjon om Lean

- Systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn
- Delegasjonsvedtak
- Rutine: Godkjenne vedtak
- Rutine: Stikkprøver
- Rutine: Akutthjelp
- Rutine: Økonomisk stønad § 18
- Rutine: Økonomisk stønad § 19
- Rutine: Plikt til å samarbeide
- Rutine: Samarbeid på individnivå
- Beskrivelse av avvikssystem
- Avviksmelding
- Møtereferat fra fagdag mellom barneverntjenesten og NAV
- Innkalling til ny fagdag mellom barneverntjenesten og NAV
- Veiledende sosialhjelpssatser fra 1. juli 2022
- Kartleggingsskjema ved førstegangssamtale

Det ble valgt 17 saksmapper etter følgende kriterier:

- Nye familier
- Langtidsmottakere (mer enn seks mnd.)
- Familier med flere enn tre barn
- Samvær
- Hastesaker

I tabellen under gir vi en oversikt over hvem som ble intervjuet, og hvem som deltok på oppsummerende møte ved tilsynsbesøket.

Ikke publisert her.

4 brukere ble intervjuet i forbindelse med tilsynet.

Disse deltok fra tilsynsmyndigheten:

- seniorrådgiver, Sabrina Hammer, Statsforvalteren i Trøndelag, revisjonsleder
- seniorrådgiver, Petter Olden, Statsforvalteren i Trøndelag, revisor
- seniorrådgiver, Lise Marie Engbakken, Statsforvalteren i Trøndelag, revisor

Alle tilsynsrapporter fra dette landsomfattende tilsynet

2022–23 Nav-kontorenes ansvar for å ivareta barns behov ved tildeling av sosiale tjenester

Søk etter tilsynsrapporter

Midtre Gauldal Kommune
Rørosveien 11
7290 Støren

Vår saksbehandler: Eva J. Bekkavik, tlf. 468 51 950
E-post: eva.bekkavik@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 20/234-21
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 07.07.2023

Orientering til kontrollutvalget - Helsetilsynets rapport fra tilsyn med NAV-kontorene

På kontrollutvalgets møte 08.06.2023 ble det under sak 22/23 Kommunedirektørens oppfølging av helsetilsynets rapport fra tilsyn med NAV-kontorene, vedtatt å be kommunedirektøren om en ny orientering om oppfølging av tilsynet.

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak:

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Kontrollutvalget ønsker en ny orientering etter at NAV har foretatt sin egen vurdering av virkningen av tiltakene, orienteringen gis på utvalgets møte 16.11.2023.

Under henvisning til kontrollutvalgets vedtak i sak 22/23, ber vi herved om at kommunedirektøren i Midtre Gauldal kommune orienterer på kontrollutvalgets møte 16.11.2023.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:
Kontrollutvalgets leder
Ordfører

Emne: Orientering i Kontrollutvalget

Kopi: Tove Mette Aufles <tove.mette.aufles@nav.no>

Til: Eva J Bekkavik <Eva.bekkavik@konsek.no>

Sendt: 19.10.2023 10:24:05

Fra: Grethe Ellerås <grelle@midtre-gauldal.kommune.no>

Hei,

Kontrollutvalget ønsker en orientering, etter at NAV har foretatt sin egen vurdering av virkningen av tiltak, etter tilsyn. Orienteringen er planlagt gitt på utvalgets møte 16.11.2023.

På grunn av fravær ved NAV har vi hatt behov for å omprioritere oppgaver. Arbeidet med egen vurderingen har blitt utsatt som følge av fraværet.

Vi håper derfor vi kan utsette orienteringen i kontrollutvalget til et senere tidspunkt.

Med hilsen

Grethe Ellerås

Kommunalsjef Helse og mestring

Telefon: 91 67 27 60

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning Midtre Gauldal Utvikling KF 2023

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Midtre Gauldal kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

12/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/497 - 9

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar forslag til uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2023.
2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet. Uttalelsen skal følge kommunens behandling av årsregnskap og årsberetning.

Vedlegg

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning for 2023 - Midtre Gauldal Utvikling KF

Årsberetning 2023 - Midtre Gauldal Utvikling KF

Årsregnskap 2023 - Midtre Gauldal Utvikling KF

Revisors beretning 2023 - Midtre Gauldal Utvikling KF

Saksopplysninger

Kommunale foretak er en del av kommunen. Foretaket ledes av et styre og en daglig leder, det er styret som avlegger årsregnskap og årsberetning for foretaket.

Det er kommunestyret sitt ansvar å vedta årsregnskap og årsberetning for foretaket, jfr. kommuneloven § 14-2. Årsregnskapets funksjon er å gjøre rede for inntekter og bruken av de midlene som foretaket har til rådighet, og må sees i sammenheng med foretakets årsberetning.

Foretakets styre skal gjennom budsjettåret legge fram rapporter for kommunestyret som viser utviklingen i inntekter og utgifter, sammenholdt med kommunestyrets vedtatte rammer for foretaket (kommuneloven §9-15 andre ledd).

Årsregnskap

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslov, forskrift og god regnskapsskikk for små foretak, og ble avlagt 15.02.2023.

Noen kommentarer til årsregnskapet:

Resultatregnskap

Regnskapet viser et underskudd på kroner 2.003.262,-. Underskuddet er belastet annen egenkapital.

Balanseregnskapet

Annen egenkapital er redusert med kr. 2.003.262,- fra 2022 til 2023. Annen egenkapital pr. 31.12.2023 er på kr. 5.794.408,-

Langsiktig gjeld er redusert med kr. 2.720.434,- fra 2022 til 2023.

Noter til regnskapet

Noter er opplysninger som gis som en del av årsregnskapet. Notene skal bidra til å øke forståelsen av regnskapet, og skal ha en klar henvisning til postene i regnskapet som kommenteres. Sekretariatet har ingen kommentarer til disse.

Årsberetning

Årsberetningen er avlagt innen fristen (lovpålagt frist er 31.03.) og inneholder opplysninger om regnskapet og redegjørelser som loven krever.

Nummererte brev

Ifølge kommuneloven § 24-7 plikter revisor å påpeke en del nærmere angitte forhold i nummerert brev. Dette gjelder vesentlige forhold, som for eksempel forhold som kan medføre feilinformasjon i årsregnskapet eller mangler i rutiner for økonomisk intern kontroll.

Foretaket har ikke mottatt nummerert brev.

Revisjonsberetning

Selskapets årsregnskap er revidert av Revisjon Midt-Norge SA. Revisjonsberetningen er datert den 15.04.2023 (lovpålagt frist er 15.04.) og er gitt som ren beretning (ingen merknad, forbehold eller presisering).

Kontrollutvalgets uttalelse

Kommuneloven og kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften sier at kontrollutvalget skal avgi uttalelse til kommunestyret, med kopi til formannskapet før de gir innstilling om årsregnskap og årsberetning.

Utkast til kontrollutvalgets uttalelse er vedlagt.

Vurdering

Kontrollutvalget skal uttale seg om årsregnskapet er revidert på betryggende måte, utført i samsvar med lov, forskrift og god (kommunal) revisjonsskikk samt kontrollutvalgets eventuelle instruksjer og avtaler med revisor. Uttalelsen skal også omfatte årsberetningen, om den omtaler forhold loven krever.

Foretakets årsregnskap og årsberetning er revidert av Revisjon Midt-Norge SA, og er gitt innen fristen. Oppdragsansvarlig revisor tilfredsstiller de kravene som er stilt i lov og forskrift. Sekretariatet viser til at fristen vedrørende årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning er overholdt. Revisor har gitt en beretning uten merknad, forbehold eller presisering.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å gi en uttalelse i samsvar med vedlagt forslag. Kontrollutvalget har likevel anledning til å gi flere kommentarer til årsregnskap og årsberetning.

Til kommunestyret

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning for 2023 – Midtre Gauldal Utvikling KF

Til Kommunestyret

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2023 – Midtre Gauldal Utvikling KF

Kontrollutvalget har i møte 25.04.2023, under sak 12/23, behandlet Midtre Gauldal Utvikling KF sitt årsregnskap og årsberetning for 2023. Årsregnskapet består av driftsregnskap, balanseregnskap og noteopplysninger.

Grunnlaget for behandlingen har vært avlagt årsregnskap, datert 15.02.2023, årsberetning og revisors revisjonsberetning datert 15.04.2023.

Årsregnskapet for 2023 er avlagt i samsvar med lov og forskrift og viser et årsresultat på minus 2.003.262,- kroner. Kontrollutvalget mener at regnskapet gir informasjon om selskapets økonomiske drift i 2023 og den økonomiske stillingen pr 31.12.2023.

Kontrollutvalget har ingen merknader til årsregnskap og årsberetning for 2023 og anbefaler at disse vedtas.

Kommunestyret anbefales videre å vedta at årsresultatet disponeres på følgende måte: kroner 2.003.262,- belastes annen egenkapital.

Kopi: Formannskapet

Årsberetning for Midtre Gauldal Utvikling KF 2023

Midtre Gauldal
Utvikling KF

Innholdsfortegnelse

1	Midtre Gauldal Utvikling KF årsberetning og regnskap 18. driftsår.....	2
1.1	Virksomhetens art og tilholdssted	2
1.2	Økonomi.....	2
1.3	Avvik i forhold til budsjett 2023	2
1.4	Avvik i forhold til investeringer 2023.....	3
1.5	Fortsatt drift	3
1.6	Arbeidsmiljø	3
1.7	Miljørapportering/etisk standard.....	3
1.8	Bygningsmessig standard.....	4

1 Midtre Gauldal Utvikling KF årsberetning og regnskap 18. driftsår

Foretaket ble etablert i 2007 samtidig som ANS Støren Industribygg ble avvirket. Midtre Gauldal Utvikling KF eies 100 % av Midtre Gauldal kommune.

Styret valgte å fratre i første halvår 2023, og kommunestyret vedtok deretter å avvikle foretaket med virkning fra 1. januar 2024. Det ble da besluttet at kommunedirektøren skulle håndtere det praktiske arbeidet ved avviklingen.

1.1 Virksomhetens art og tilholdssted

Foretaket er et kommunalt foretak med beliggenhet på Støren i Midtre Gauldal kommune. Foretakets oppgaver er relatert til utvikling av arealer til næringsvirksomhet og boligbygging i Midtre Gauldal kommune. Foretaket er også utleier av arealer samt utleie av et næringsbygg til Støren Treindustri AS.

1.2 Økonomi

Totale inntekter for 2023 utgjør 13,5 mill. kr., hvorav 9 mill. kr. er driftstilskudd fra Midtre Gauldal kommune. Driftsresultatet er negativt på 2 mill. kr.

Kommunedirektøren ber om at årets underskudd belastes selskapets egenkapital.

1.3 Avvik i forhold til budsjett 2023

Avvik mellom budsjett og regnskap fremgår av note 12 i regnskap for 2023.

	Opprinnelig budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Driftsinntekter				
Husleieinntekt	3 753 079	3 841 752	4 507 882	4 479 653
Annen inntekt	15 000	55 000	-	30 500
Driftstilskudd	10 000 000		9 000 000	5 000 000
Tilskudd				120 750
Inntekter	13 768 079	3 896 752	13 507 882	9 569 903
Driftskostnader				
Andre driftskostnader	1 000 000	3 380 000	2 218 038	2 814 987
Styrehonorar/lønn	1 331 502	1 357 356	199 441	211 961
Avskrivninger	1 630 000	1 630 000	1 630 207	1 630 207
Revisjonskostnader			62 099	
Regnskapshonorar			76 870	
Vedlikehold bygninger			-	
Forsikring			638 860	
Driftskostn og avskr	3 961 502	6 367 356	4 825 515	4 657 155
Resultat før finans	9 806 577 -	2 470 604	8 682 368	4 912 746
Finansinntekter		-	60 319	58 864
Utbytte		-	-	-
Finanskostnader	8 439 711	10 145 384	10 745 949	5 430 568
Driftsresultat	1 366 866 -	12 615 988 -	2 003 262 -	458 958

Sum inntekter avviker fra budsjett med 9,6 mill. kr. Dette skyldes i hovedsak at foretaket ikke har budsjettert med driftstilskudd fra kommunen.

Styrehonorar/lønn avviker fra budsjett med ca. 1,2 mill. kr. Dette skyldes at daglig leder med lønnet av Midtre Gauldal kommune og Midtre Gauldal Utvikling ble deretter fakturert fra kommunen. Lønn er derfor bokført under andre driftskostnader. I tillegg kan deler av avviket forklares med at det kun ble utbetalt styrehonorar for deler av året.

Det meste av driftskostnader er budsjettert under posten andre driftskostnader, men kommunedirektøren har ikke forutsetninger for å si hvorfor det likevel er positivt avvik fra budsjett her.

Finanskostnadene avviker fra budsjett med ca. 600 000 kr. Dette skyldes høyere rente enn forutsatt i budsjett.

1.4 Avvik i forhold til investeringer 2023

Avvik mellom budsjett og regnskap for investeringer fremgår av note 13 i regnskap for 2023.

Investeringer	Tilgang 2023	Budsjett 2023	Tilgang 2022
1127 Anlegg under arb - infrastruktur næring	129 723	-	7 853 509
1128 Anlegg under arb - infrastruktur boliger	222 532	-	168 627
1129 Anlegg under arb - infrastruktur vei	76 613	-	7 045 316
Sum	428 869	-	15 067 452
		1 000 000	-
		-	-
Sum totalt	428 869	1 000 000	15 067 452
Finansiering			
2248 KLP lån 8317.60.85811		50 000	15 067 452
2251 KLP 8317.60.17344	-	-	-
2000 Egenkapital/Ubrukte lånemidler	428 869	950 000	-
Sum	428 869	1 000 000	15 067 452

Det har vært liten investeringsaktivitet i 2023 og avvik mellom budsjett og regnskap skyldes to forhold:

- Det har vært nødvendig å gjør noe arbeid på tidligere etablert infrastruktur.
- Arbeidet med boligregulering har ikke kommet så langt som planlagt.

1.5 Fortsatt drift

Foretaket er avviklet fra og med 1. januar 2024.

1.6 Arbeidsmiljø

Foretaket har hatt en ansatt. Med bakgrunn i dette er det ikke gjennomført egne tiltak for å oppfylle arbeidsgivers særskilte aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26.

1.7 Miljørapportering/etisk standard

Foretaket har i liten grad forurenset det ytre miljø. I forbindelse med prosjekt Støren Sør VVA, er det utarbeidet en egen Miljøoppfølgingsplan i tråd med gjeldende lovverk.

Ved utførelse av arbeider har SHA-/HMS-arbeidet blitt fulgt opp regelmessig. Dette som tiltak for å sikre en høy etisk standard.

1.8 Bygningsmessig standard

Store deler av bygningsmassen er oppført i slutten av 1960 tallet og krever betydelig vedlikehold. Det er grunn til å anta at dette vedlikeholdsbehovet er økende i tiden framover.

X Alf-Petter Tenfjord

Alf-Petter Tenfjord

X Håvard Ler

Håvard Ler

X Bodil Brå Alsvik

Bodil Brå Alsvik

Årsregnskap 2023

for

Midtre Gauldal Utvikling KF

Organisasjonsnr. 991729364

Resultatregnskap

	Note	2023	2022
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Salgsinntekt	1	4 507 882	-30 500
Annen driftsinntekt	1	9 000 000	9 600 404
Sum driftsinntekter		13 507 882	9 569 904
Driftskostnader			
Varekostnad	2	-	109 336
Lønnskostnad	3	199 441	211 961
Avskrivning på varige driftsmidler	2	1 630 207	1 630 207
Annen driftskostnad	4	2 995 867	2 705 654
Sum driftskostnader		4 825 515	4 657 158
DRIFTSRESULTAT		8 682 368	4 912 745
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter			
Annen renteinntekt		789	514
Annen finansinntekt		59 530	58 350
Sum finansinntekter		60 319	58 864
Finanskostnader		10 745 949	5 430 568
NETTO FINANSPOSTER		- 10 685 630	- 5 371 704
ORDINÆRT RES. FØR SKATTEKOSTNAD		- 2 003 262	- 458 958
Skattekostnad på ordinært resultat		-	-
ORDINÆRT RESULTAT		- 2 003 262	- 458 958
ÅRSRESULTAT		- 2 003 262	- 458 958
OVERF. OG DISPONERINGER		- 2 003 262	- 458 958

Balanse pr. 31.12.2023

	Note	31.12.2023	31.12.2022
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	3, 5, 6	235 474 845	236 676 184
Sum varige driftsmidler		235 474 845	236 676 184
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	7	2 500 000	2 500 000
Sum finansielle anleggsmidler		2 500 000	2 500 000
SUM ANLEGGSMIDLER		237 974 845	239 176 184
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Kundefordringer		2 012 241	1 958 861
Andre fordringer	8	12 195	811 669
Sum fordringer		2 024 436	2 770 530
Bankinnskudd, kontanter o.l.	9	4 215 517	6 783 175
SUM OMLØPSMIDLER		6 239 954	9 553 705
SUM EIENDELER		244 214 799	248 729 889

Midtre Gauldal Utvikling KF

Midtre Gauldal Utvikling KF

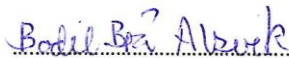
Balanse pr. 31.12.2023

	Note	31.12.2023	31.12.2022
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	10	1 129 063	1 129 063
Sum innskutt egenkapital		1 129 063	1 129 063
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	10	5 794 407	7 797 670
Sum opptjent egenkapital		5 794 407	7 797 670
SUM EGENKAPITAL		6 923 470	8 926 733
GJELD			
LANGSIKTIG GJELD			
Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld	5, 6	232 901 170	235 621 604
Sum annen langsiktig gjeld		232 901 170	235 621 604
SUM LANGSIKTIG GJELD		232 901 170	235 621 604
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		1 140 423	1 948 786
Skyldig offentlige avgifter		465 967	334 531
Annen kortsiktig gjeld	11	2 783 768	1 898 236
SUM KORTSIKTIG GJELD		4 390 159	4 181 553
SUM GJELD		237 291 329	239 803 157
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		244 214 799	248 729 889

Støren 15.02.2024

Alf-Petter Tenfjord

Bodil Brå Alsvik

Håvard Ler

Årsregnskap for Midtre Gauldal Utvikling KF

Organisasjonsnr. 991729364

Noter 2023

Note 0 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak i Norge.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, med fradrag for planmessige avskrivninger. Dersom gjenvinnbart beløp av anleggsmidler er lavere enn bokført verdi og verdifallet forventes ikke å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringer.

Bankinnskudd, kontanter og lignende

Bankinnskudd, kontanter ol. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Inntekter

Inntekt regnskapsføres når den er opptjent, altså når krav på vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Investeringer i andre selskap

Kostmetoden brukes som prinsipp for investeringer i andre selskap. Kostprisen økes når midler tilføres ved kapitalutvidelse. Mottatt utdelinger resultatføres i utg.pkt. som inntekt. Utbytte fra andre selskaper regnskapsføres som finansinntekt når utbyttet er vedtatt. Balanseført verdi skrives ned til virkelig verdi når denne er lavere.

Forutsetning om fortsatt drift

Midtre Gauldal Utvikling KF vil fra 01.01.2024 opphøre som kommunalt foretak. Midtre Gauldal kommune vil videreføre driften på samme vilkår som tidligere.

Noter 2023

Note 1 - Annen driftsinntekt

Inntekter:

Fra egen kommune	9 000 000
Fra eksterne	4 507 882
Sum	13 507 882

Overføringer fra kommunen for å dekke inn et merforbruk i foretaket er kr 0,-, men kommunen har gitt et driftstilskudd på kr 9.000.000,- i 2023.

Note 2 - Lønnskostnad

	2023	2022
Lønn	0	0
Styrehonorar	174 668	191 194
Arbeidsgiveravgift	24 773	20 267
Lønnskostnad	199 441	211 461

Selskapet har ikke ansatte.

Lønn til daglig leder er i 2023 løpende utbetalt fra Midtre Gauldal Kommune og på slutten av året fakturert inn til Midtre Gauldal Utvikling KF.

Selskapet er ikke pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Note 3 - Avskrivning på varige driftsmidler

	Bygning 1 (1100)	Tilbygg (1103)	Oppgr adm (1106)	Utbedr uteareal (1107)	Varmeanl (1108)	Anl.u.u. (1130)	Tilbygg 1 (1131)
Ansk.kost 01.01	21 487 855	5 672 293	1 856 807	360 680	1 227 555	3 295 425	12 298 124
Tilgang							
Avgang							
Ansk.kost 31.12	21 487 855	5 672 293	1 856 807	360 680	1 227 555	3 295 425	12 298 124
Akk.avskr.	21 487 855	3 394 111	297 089	57 709	147 306	1 581 804	6 257 304
Balanse 31.12	-	2 278 182	1 559 718	302 971	1 080 249	1 713 621	6 040 820
Årets avskr.	-	226 892	74 272	14 427	49 102	131 817	491 925

Midtre Gauldal Utvikling KF

	Nytt tak (1132)	Prod.lok (1135)	Takutbygg (1121)	Lagerhall (1138)	Tomt (1150)	Tomt Liøya (1151)	Sum
Ansk.kost 01.01	2 500 000	2 194 536	111 330	10 701 257	1 737 310	1 538 025	64 981 197
Tilgang							-
Avgang							-
Ansk.kost 31.12	2 500 000	2 194 536	111 330	10 701 257	1 737 310	1 538 025	64 981 197
Akk.avskr.	1 400 000	1 121 451	44 532	4 280 503	-	-	40 069 665
							-
Balanse 31.12	1 100 000	1 073 085	66 798	6 420 754	1 737 310	1 538 025	24 911 532
							-
Årets avskr.	100 000	109 268	4 453	428 050	-	-	1 630 207

Selskapet benytter lineære avskrivninger. Avskrivningsplanen er 4 % av anskaffelsekost. I tillegg til driftsmidlene er det balanseført anlegg under utførelse som ikke avskrives, dette er følgende konti:

1127 - Anlegg infrastruktur næring 64 322 092 (tilgang 2023 - kr 129 723)

1128 - Anlegg infrastruktur boliger 418 248 (tilgang 2023 - kr 222 532)

1129 - Anlegg infrastruktur vei 145 822 972 (tilgang 2023 - kr 76 613)

Sum totale varige driftsmidler 235 474 845

Note 4 - Annen driftskostnad

	2023	2022
Renovasjon, vann, avløp o l	77 005	29 505
Leie lokale	42 588	43 972
Ras Støren Sør	467 852	607 958
Revisjonshonorar	62 099	20 150
Regnskapshonorar	76 870	44 662
Div rådgivningstjenester	299 172	0
Adm.kostnad	8 163	112 480
Reisekostnader	6 791	774
Gave, fradragsberettiget	-	1 000
Forsikringspremie	638 860	532 716
Div møtekostnader	2 740	14 889
Eiendom- og festeavgift	2 580	3 870
Markedsføring prosjekt	16 313	0
Reklamekostnad	13 314	9 503
Ref.krav fra MGK vedr lønn/klargj regnsk.system	22 568	1 066 247
Tap på fordringer	335 209	0
Annen kostnad	923 744	217 924
Sum Annen driftskostnad	2 995 867	2 705 654
Herav til egen kommune kr	961 156	1 066 247

Noter 2023

Note 5 - Øvrig langsiktig gjeld

Langsiktig gjeld består av:

Lån i KLP	kr. 225 120 468
Støren Treindustri AS, forskuddsbet.	kr. 7 780 702
<u>Sum langsiktig gjeld</u>	<u>kr. 232 901 170</u>

Gjeld er sikret ved pant i varige driftsmidler.

Balansført verdi av varige driftsmidler 31.12.23 kr. 235 474 845,-.

Note 6 - Foretakets avdrag på lån

Foretaket har pr 31.12.23 følgende lån gjennom KLP:

Lån	IB	Saldo 31.12.23	Årets avdrag
KLP 8317.60.85811	220 008 405	220 008 305	100
KLP 8317.60.17344	7 157 031	5 112 163	2 044 868
Sum	227 165 436	225 120 468	2 044 968

Opplysninger om minimumsavdrag ihht kommuneloven § 14-18 første ledd:
Sum avskrivninger x (rest lånegjeld / sum bokført verdi varige driftsmidler)

Årets avskrivninger (fratrekk avskr av årets investeringer, ekskl. anlegg STI) :
 kr 1.630.207,- (ingen tilgang i 2023), fratrekk avskrivning STI kr 1 103 515,- =
 kr 526 692,-.

Lånegjeld 01.01.23: kr 227 165 436,- fratrekk lån STI kr 8 456 168,- =
 kr 218 709 268,-.

Varige driftsmidler (inkl anlegg under utf, ekskl tomter og anlegg STI) 01.01.23:
 kr 217 202 957,-.

(Fjorårets dr.midl 236 676 184 - tomter 3 275 335- anlegg STI 16 197 892 =
 217 202 957)

Beregning: 526 692 x (kr 218 709 268 / kr 217 202 957) = 530 345

Årets låneavdrag er klart over minimumsavdraget.

Note 7 - Andre finansielle instrumenter

Aksjene i Gaula Senter AS er bokført til anskaffelseskost kr. 2 500 000,-

Midtre Gauldal Næringssselskap KF har en eierandel på 35,7% i Gaula Senter AS

Gaula Senter AS, 7290 Støren hadde i 2022 et årsresultat på kr. 156 080,- og en egenkapital pr 31.12.22 på kr. 12 853 738.

Noter 2023

Note 8 - Andre fordringer

Posten består av:

Tilgode MVA-kompensasjon kr. 12 195

Note 9 - Bankinnskudd, kontanter o.l.

Det er ingen bundne skattetrekksmidler i saldoen.

Et innskudd på kr 44.983,43 er pantsatt som garanti.

Note 10 – Selskapskapital

	Aksjekapital/ selskapskapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr 1.1.	1 129 063	7 797 670	8 926 733
Anvendt til årsresultat		- 2 003 262	- 2 003 262
Pr 31.12.	1 129 063	5 794 408	6 923 471

Note 11 - Annen kortsiktig gjeld

Posten består av påløpt rente kr. 2 783 768,-.

Note 12 – Budsjett

	Opprinnelig budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Driftsinntekter				
Husleieinntekt	3 753 079	3 841 752	4 507 882	4 479 653
Annen inntekt	15 000	55 000	- -	30 500
Driftstilskudd	10 000 000		9 000 000	5 000 000
Tilskudd				120 750
Inntekter	13 768 079	3 896 752	13 507 882	9 569 903
Driftskostnader				
Andre driftskostnader	1 000 000	3 380 000	2 218 038	2 814 987
Styrehonorar/lønn	1 331 502	1 357 356	199 441	211 961
Avskrivninger	1 630 000	1 630 000	1 630 207	1 630 207
Revisjonskostnader			62 099	
Regnskapshonorar			76 870	
Vedlikehold bygninger			-	
Forsikring			638 860	
Driftskostn og avskr	3 961 502	6 367 356	4 825 515	4 657 155
Resultat før finans	9 806 577 -	2 470 604	8 682 368	4 912 746
Finansinntekter		-	60 319	58 864
Utbytte		-	-	-
Finanskostnader	8 439 711	10 145 384	10 745 949	5 430 568
Driftsresultat	1 366 866 -	12 615 988 -	2 003 262 -	458 958

Note 13 – Investeringer

Investeringer	Tilgang 2023	Budsjett 2023	Tilgang 2022
1127 Anlegg under arb - infrastruktur næring	129 723	-	7 853 509
1128 Anlegg under arb - infrastruktur boliger	222 532	-	168 627
1129 Anlegg under arb - infrastruktur vei	76 613	-	7 045 316
Sum	Totalt Støren Sør		15 067 452
	Regulering bolig	1 000 000	-
	Tomteerverv	-	-
Sum totalt	428 869	1 000 000	15 067 452
Finansiering			
2248 KLP lån 8317.60.85811		50 000	15 067 452
2251 KLP 8317.60.17344	-	-	-
2000 Egenkapital/Ubrukte lånemidler	428 869	950 000	-
Sum	428 869	1 000 000	15 067 452

Midtre Gauldal Utvikling KF

Note 14 – Regnskapet konvertert til kommuneloven

Midtre Gauldal Utvikling KF regnskap ført etter kommuneloven		Økonomisk oversikt etter art - drift	
Balanseregnskapet	Midtre Gauldal utvikling KF		Midtre Gauldal utvikling KF
A. Anleggsmidler		Rammetilskudd	-
<i>I. Varige driftsmidler</i>		Inntekts- og formuesskatt	-
Faste eiendommer og anlegg	235 474 845	Eiendomsskatt	-
Utstyr, maskiner og transportmidler	-	Andre skatteinntekter	-
<i>II. Finansielle anleggsmidler</i>		Andre overføringer og tilskudd fra staten	-
Aksjer og andeler	2 500 000	Overføringer og tilskudd fra andre	-9 540 372
Obligasjoner	-	Brukerbetalinger	-
Utlån	-	Salgs- og leieinntekter	-3 967 510
<i>III. Immaterielle eiendeler</i>		Sum driftsinntekter	-13 507 882
<i>IV. Pensjonsmidler</i>		Lønnsutgifter	180 698
Sum anleggsmidler	237 974 845	Sosiale utgifter	24 773
B. Omløpsmidler		Kjøp av varer og tjenester	2 654 628
<i>I. Bankinnskudd og kontanter</i>	4 215 517	Overføringer og tilskudd til andre	335 209
<i>II. Finansielle omløpsmidler</i>		Avskrivninger	1 630 207
Aksjer og andeler	-	Sum driftsutgifter	4 825 516
Obligasjoner	-	Brutto driftsresultat	-8 682 367
Sertifikater	-	Renteinntekter	-789
Derivater	-	Utbytter	-59 530
<i>III. Kortsiktige fordringer</i>		Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-
Kundefordringer	2 024 436	Renteutgifter	10 745 949
Andre kortsiktige fordringer	-	Avdrag på lån	2 720 433
Premieavvik	-	Netto finansutgifter	13 406 063
Sum omløpsmidler	6 239 953	Motpost avskrivninger	-1 630 207
SUM EIENDELER	244 214 799	Netto driftsresultat	3 093 490
C. Egenkapital		Disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-
<i>I. Egenkapital drift</i>		Overføring til investering	-
Disposisjonsfond	8 881 978	Avsetninger til bundne driftsfond	-
Bundne driftsfond	-	Bruk av bundne driftsfond	-
Merforbruk i driftsregnskapet	3 093 488	Avsetninger til disposisjonsfond	-
<i>II. Egenkapital investering</i>		Bruk av disposisjonsfond	-
Ubundet investeringsfond	-	Dekning av tidligere års merforbruk	-
Bundne investeringsfond	-	Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-
Udekket beløp i investeringsregnskapet	-	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	3 093 490
<i>III. Annen egenkapital</i>			
Kapitalkonto	-18 898 937		
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	-		
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	-		
Sum egenkapital	-6 923 471		
D. Langsiktig gjeld		Bevilgningsoversikt - investering	Midtre Gauldal utvikling KF
<i>I. Lån</i>		Investeringer i varige driftsmidler	428 869
Gjeld til kredittinstitusjoner	-232 901 170	Tilskudd til andres investeringer	-
Obligasjonslån	-	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	-
Sertifikatlån	-	Utlån av egne midler	-
<i>II. Pensjonsforpliktelser</i>		Avdrag på lån	-
Sum langsiktig gjeld	-232 901 170	Sum investeringsutgifter	428 869
E. Kortsiktig gjeld		Kompensasjon for merverdiavgift	-
<i>I. Kortsiktig gjeld</i>		Tilskudd fra andre	-
Leverandørgjeld	-1 140 423	Salg av varige driftsmidler	-
Likviditetslån	-	Salg av finansielle anleggsmidler	-
Derivater	-	Utdeling fra selskaper	-
Annen kortsiktig gjeld	-3 249 735	Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-
Premieavvik	-	Bruk av lån	-428 869
Sum kortsiktig gjeld	-4 390 158	Sum investeringsinntekter	-428 869
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	-244 214 799	Videreutlån	-
F. Memoriakonti		Bruk av lån til videreutlån	-
<i>I. Ubrukte lånemidler</i>	13 221 658	Avdrag på lån til videreutlån	-
<i>II. Andre memoriakonti</i>	-	Mottatte avdrag på videreutlån	-
<i>III. Motkonto for memoriakantiene</i>	-13 221 658	Netto utgifter videreutlån	-
Sum memoriakonti	-	Overføring fra drift	-
		Avsetninger til bundne investeringsfond	-
		Bruk av bundne investeringsfond	-
		Avsetninger til ubundet investeringsfond	-
		Bruk av ubundet investeringsfond	-
		Dekning av tidligere års udekket beløp	-
		Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-
		Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	-

Til kommunestyret i Midtre Gauldal

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Midtre Gauldal Utvikling KF som viser et underskudd på kr 2 003 262. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital, samt oppstilling av investeringsutgiftene og finansieringen av disse for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av foretakets finansielle stilling per 31. desember 2023, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i kommuneloven og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av foretaket slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen. Årsberetning er pliktige opplysninger etter kommuneloven § 14-7. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetning datert 10.04.2024 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i kommuneloven og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for vår mening. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:
www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 3

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE)3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Midtre Gauldal Utvikling KFs redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:
www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 3

Haltdalen, 15.04.2024

Kari Anne Gaare
Oppdragsansvarlig revisor

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskapene og årsberetning for 2023 - Midtre Gauldal Kommune

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Midtre Gauldal kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

13/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/497 - 4

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar forslag til uttalelse om kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023.
2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet.

Vedlegg

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning for 2023

Årsberetning 2023

Revisors beretning 2023

Årsregnskap 2023 - Midtre Gauldal Kommune

Konsolidert årsregnskap 2023

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal i denne saken vedta en uttalelse om kommunekassens årsregnskap, vanligvis omtalt som kommunens årsregnskap. Kontrollutvalgets uttalelse omfatter også regnskapet for den samlede kommunale virksomheten, konsolidert årsregnskap. Uttalelsen skal gjøre formannskapet og kommunestyre oppmerksomme på forhold som har betydning for om årsregnskap og årsberetning kan godkjennes.

Uttalelsen sendes til kommunestyret med kopi til formannskapet. Formannskapet må ha uttalelsen så tidlig at det kan ta hensyn til den når det behandler innstilling om godkjenning av årsregnskap og årsberetning til kommunestyret.

Kontrollutvalgets uttalelse

Kontrollutvalgets uttalelse er basert på kommunens årsregnskap og årsberetning og revisjonsberetningen.

Kontrollutvalget bekrefter i uttalelsen at regnskapet er revidert på betryggende måte og i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk, og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor. Det går dessuten fram av uttalelsen at årsberetningen omfatter alle forhold som kreves i kommuneloven.

Konsolidert årsregnskap

Konsolidert årsregnskap viser årsregnskapet for kommunens samlede virksomhet (kommunekassen, kommunale foretak, lånefond, interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefelleskap som er en del av kommunen som rettssubjekt). Det konsoliderte regnskapet skal gi kommunestyret grunnlag for styring og kontroll av den samlede økonomiske utviklingen. Det er levert innen fristen.

Konsolidert årsregnskap er utformet i samsvar med gjeldende lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk.

Kommunedirektøren vil orientere kontrollutvalget om årsregnskap og årsberetning i møtet.

Revisjonsberetningen

Revisor bekrefter at årsregnskapet og årsberetningen inneholder opplysningene som kreves i lov og forskrift. Revisor bekrefter også at årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet, og om vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene. Revisjonsberetningen er levert innen fristen.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor vil orientere om arbeidet med revideringen av kommunens regnskaper i møtet.

Vurdering

Kontrollutvalget står fritt til å bestemme innholdet i uttalelsen. Sekretariatet vil likevel påpeke at formålet med uttalelsen primært er å gi innspill til kommunestyret og formannskapetets behandling av årsregnskap og årsberetning for 2023. Det vil si at uttalelsen bare bør omtale forhold som har betydning for om årsregnskapet og årsberetningen kan godkjennes. Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å gi en uttalelse i samsvar med det vedlagte forslaget. Kontrollutvalget har likevel anledning til å gi flere kommentarer til årsregnskap og årsberetning.

Til kommunestyret

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning for 2023

Kontrollutvalget har i møte 25.04.2024, behandlet kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023. Konsolidert årsregnskap viser et negativt netto driftsresultat på kr. 32.987.601.

Kommunedirektøren opplyser i årsberetningen at kommunen har nådd en av tre handlingsregler (økonomiske måltall) vedtatt av kommunestyret.

1. Netto driftsresultat skal være på minimum 2% av brutto driftsinntekter.
Resultatet for 2023 viser -4,4%.
Handlingsregel er ikke oppnådd.
2. Netto finans og avdrag skal ikke utgjøre mere enn 5% av brutto driftsinntekter.
Resultatet for 2023 viser 3,6%.
Handlingsregel er oppnådd.
3. Disposisjonsfond skal utgjøre minimum 8% av brutto driftsinntekter.
Resultatet for 2023 viser 6,3%.
Handlingsregel er ikke oppnådd.

I revisjonsberetning, datert 15.04.24, bekrefter revisor at regnskapet og årsberetningen er avlagt i tråd med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk.

Kontrollutvalget har fått muntlige orienteringer fra kommunedirektøren og fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor, de svarte også på spørsmål fra utvalgets medlemmer under behandling av saken.

Kontrollutvalget har vært løpende orientert om revisors arbeid gjennom året og i forbindelse med årsoppgjøret. Kontrollutvalget har ikke blitt kjent med forhold som har betydning for kommunestyrets godkjenning av årsregnskap og årsberetning for 2023.

Kontrollutvalget anbefaler på denne bakgrunnen at kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023 godkjennes.

Kontrollutvalget den 25/04 -2024

Kopi: Formannskapet

Årsberetning for Midtre Gauldal kommune 2023

MIDTRE
GAULDAL

KOMMUNE

Innholdsfortegnelse

1	Forord.....	2
2	Driftsregnskapet.....	3
2.1	Konsolidert driftsregnskap.....	3
2.2	Kommunekassens driftsregnskap	4
3	Investering og finansiering.....	12
3.1	Konsolidert investeringsregnskap.....	12
3.2	Kommunekassens investeringsregnskap.....	13
4	Budsjettpremisser.....	18
5	Økonomisk utvikling og stilling	19
5.1	Handlingsregler (måltall)	19
5.2	Fondsmidler.....	21
5.3	Gjeld	22
5.4	Likviditet	22
5.5	Garantier	23
5.6	Vurdering av økonomisk stilling og handleevne over tid.....	24
6	Måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold.....	24
6.1	Sykefravær.....	24
6.2	Beredskapsarbeid.....	25
7	Etikk og likestilling	26
7.1	Etikk	26
7.2	Likestilling og diskriminering.....	26

1 Forord

Kommunedirektøren legger frem årsregnskap og årsberetning for 2023 som separate dokumenter. Årsregnskapet og årsberetningen er pliktig informasjon og er utarbeidet i tråd med bestemmelsene i kommuneloven §14-6 og §14-7 samt forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning.

Kommunelovens § 14-7 setter følgende krav til innholdet i årsberetningen:

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide en årsberetning for kommunens eller fylkeskommunens samlede virksomhet. Det skal også utarbeides en egen årsberetning for hvert kommunalt eller fylkeskommunalt foretak.

Årsberetningene skal redegjøre for

- a) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid
- b) vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene
- c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard
- e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
- f) hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26.

Kommunen er pliktig til å utarbeide en årsberetning for kommunens samlede virksomhet, noe som inkluderer foretak som inngår i Midtre Gauldal kommune som juridisk enhet. Det vil si Midtre Gauldal kommune (kommunekassen) og Midtre Gauldal Utvikling KF. Årsberetningen skal derfor inneholde vesentlige forhold fra de kommunale foretakene, men siden aktiviteten i kommunekassen er klart større enn i det kommunale foretaket vil mange av forholdene som kommenteres være fra kommunekassen.

Regnskap for Midtre Gauldal kommune og konsolidert årsregnskap ble avlagt og oversendt revisor innen fristen 22. februar. Årsregnskap med årsberetning overleveres kontrollutvalg og revisjon 3. april, deretter formannskap og kommunestyre for videre behandling.

3/4-24 A4 Petter Tufjord

2 Driftsregnskapet

2.1 Konsolidert driftsregnskap

Figur 1 Økonomisk oversikt drift

	Kommunekassen	Midtre Gauldal utvikling KF	Elimineringer	Konsolidert årsregnskap	Konsolidert 2022
Rammetilskudd	-287 728 177	-	-	-287 728 177	-263 154 709
Inntekts- og formuesskatt	-160 013 840	-	-	-160 013 840	-170 144 927
Eiendomsskatt	-11 982 098	-	-	-11 982 098	-11 970 946
Andre skatteinntekter	-1 272 133	-	-	-1 272 133	-2 514 477
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-44 621 764	-	-	-44 621 764	-35 320 400
Overføringer og tilskudd fra andre	-95 172 929	-9 540 372	9 961 156	-94 752 145	-83 767 868
Brukerbetalinger	-19 604 841	-	-	-19 604 841	-21 976 067
Salgs- og leieinntekter	-57 079 768	-3 967 510	-	-61 047 278	-55 372 444
Sum driftsinntekter	-677 475 550	-13 507 882	9 961 156	-681 022 276	-644 221 838
Lønnsutgifter	366 630 804	180 698	-	366 811 502	333 960 934
Sosiale utgifter	88 463 504	24 773	-	88 488 277	82 778 856
Kjøp av varer og tjenester	167 159 634	2 654 628	-961 156	168 853 106	141 449 112
Overføringer og tilskudd til andre	60 712 355	335 209	-9 000 000	52 047 564	38 191 789
Avskrivninger	32 320 869	1 630 207	-	33 951 076	32 609 152
Sum driftsutgifter	715 287 165	4 825 516	-9 961 156	710 151 525	628 989 843
Brutto driftsresultat	37 811 616	-8 682 367	-	29 129 248	-15 231 994
Renteinntekter	-10 247 676	-789	-	-10 248 465	-3 301 533
Utbytter	-6 895 030	-59 530	-	-6 954 560	-7 858 508
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-3 485 223	-	-	-3 485 223	3 792 734
Renteutgifter	24 798 716	10 745 949	-	35 544 665	21 229 566
Avdrag på lån	20 232 579	2 720 433	-	22 953 012	21 605 733
Netto finansutgifter	24 403 366	13 406 063	-	37 809 429	35 467 992
Motpost avskrivninger	-32 320 869	-1 630 207	-	-33 951 076	-32 609 152
Netto driftsresultat	29 894 112	3 093 490	-	32 987 601	-12 373 155
Disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-	-	-	-	-
Overføring til investering	2 800 000	-	-	2 800 000	-
Avsetninger til bundne driftsfond	10 374 646	-	-	10 374 646	8 661 577
Bruk av bundne driftsfond	-15 347 580	-	-	-15 347 580	-10 833 190
Avsetninger til disposisjonsfond	-	-	-	-	15 666 897
Bruk av disposisjonsfond	-27 721 178	-	-	-27 721 178	-
Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	-	-
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-29 894 112	-	-	-29 894 112	13 495 283
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-	3 093 490	-	3 093 489	1 122 128

Konsolidert regnskap viser et negativt netto driftsresultat på 33 mill. kr. for den samlede virksomheten i 2023. Driftsresultatet utgjør 4,8 % av brutto driftsinntekter og består av negativt resultat både for kommunekassen og Midtre Gauldal Utvikling KF. Det er ikke noe krav om konsolidert budsjett og det er derfor vanskelig å redegjøre for vesentlige avvik mellom årsbudsjett og årsregnskap.

Sammenlignet med 2022, som var et relativt godt år økonomisk, så er driftsresultatet redusert med 45,4 mill. kr. Driftsinntektene økte med 36,8 mill. kr., samtidig som driftsutgiftene økte med 79,8 mill. kr. (eks. avskrivninger). Økte driftsutgifter på 79,8 mill. kr. utgjør en vekst på 13,4 % fra 2022. Den største driftsutgiften er lønn og sosiale utgifter, som totalt har økt med 32,9 mill. kr. Det vil si en vekst på 9 %, 4,5 prosentpoeng over kommunal deflator for 2023. Totalt så kan altså 43 mill. kr. av resultatendringen forklares med en større økning i driftsutgifter enn driftsinntekter.

Netto finansutgifter har økt med 2,3 mill. kr., fra 35,5 mill. kr. til 37,8 mill. kr. Relativt lite av endringen i netto driftsresultat skyldes altså summen av disse postene. Innad i finanspostene er det imidlertid større endringer. Netto renteutgifter, dvs. renteutgifter minus renteinntekter, har økt med 7,4 mill. kr. Hovedforklaringen på det er at gjennomsnittlig styringsrente gikk fra 1,33 % i 2022 til 2,54 % i 2023. Årsaken til at netto endring av finanspostene likevel ikke ble større er avkastningen på finansporteføljen (finansielle omløpsmidler), som endte på 3,5 mill. kr. Dette er en forbedring på 7,3 mill. kr. sammenlignet med 2022 da det ble et tap på 3,8 mill. kr.

2.2 Kommunekassens driftsregnskap

Årsregnskapet til Midtre Gauldal kommune viser et merforbruk på 20,7 mill. kr. (før strykninger). Merforbruket skyldes avvik i tjenesteområdene, der både oppvekst, pleie og omsorg, NAV/helse og familie, samfunnsutvikling og kultur og eiendom og kommunalteknikk har betydelige overskridelser i forhold til budsjett. Disse avvikene er nærmere forklart senere i dokumentet.

Figur 2 § 5-4 Bevilgningsoversikt drift

	Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Rammetilskudd	- 287 253 177	-278 700 000	-270 914 000	-263 154 709
Inntekts- og formuesskatt	- 160 013 840	-167 300 000	-162 035 000	-170 144 927
Eiendomsskatt	- 11 981 985	-12 000 000	-12 100 000	-11 970 946
Andre generelle driftsinntekter	- 3 087 558	-2 622 000	-2 622 000	-3 341 630
Sum generelle driftsinntekter	- 462 336 560	-460 622 000	-447 671 000	-448 612 212
Sum bevilgninger drift, netto	467 603 203	443 602 000	422 582 000	406 972 254
Avskrivninger	32 320 869	-	-	30 978 946
Sum netto driftsutgifter	499 924 072	443 602 000	422 582 000	437 951 200
Brutto driftsresultat	37 587 512	-17 020 000	-25 089 000	-10 661 012
Renteinntekter	- 10 011 547	-4 300 000	-5 000 000	-2 895 213
Utbytter	- 6 895 030	-6 100 000	-7 770 000	-7 858 508
Gevinst og tap på finansielle OM	- 3 485 223	-3 000 000	-2 200 000	3 792 734
Renteutgifter	24 786 691	19 700 000	19 856 000	15 793 026
Avdrag på lån	20 232 579	20 200 000	18 887 000	19 312 635
Netto finansutgifter	24 627 469	26 500 000	23 773 000	28 144 674
Motpost avskrivninger	- 32 320 869	-	-	-30 978 946
Netto driftsresultat	29 894 112	9 480 000	-1 316 000	-13 495 283
<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat:</i>				
Overføring til investering	2 800 000	2 800 000	-	-
Avsetninger til bundne driftsfond	10 374 646	1 731 000	1 731 000	8 661 577
Bruk av bundne driftsfond	- 15 347 580	-6 985 000	-4 185 000	-10 833 190
Avsetninger til disposisjonsfond	-	8 974 000	9 470 000	15 666 897
Bruk av disposisjonsfond	- 27 721 178	-16 000 000	-5 700 000	-
Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	-
Sum disp./dekning av netto driftsresultat	- 29 894 112	-9 480 000	1 316 000	13 495 283
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-	-	-	-

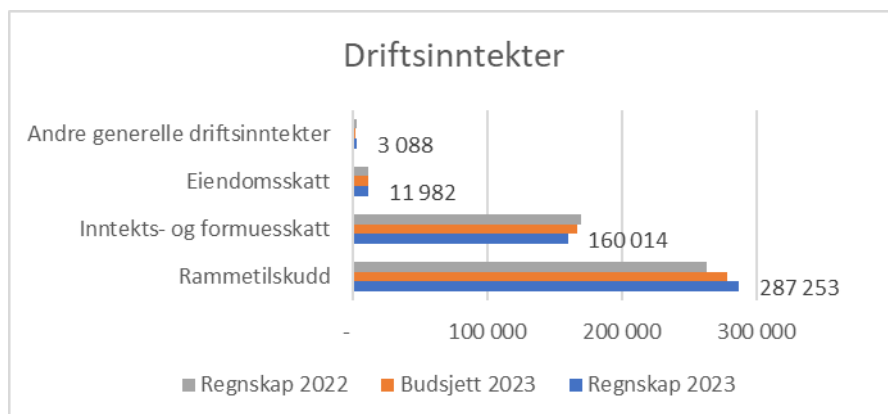
2.2.1 Driftsresultat

Driftsregnskapet viser negativt brutto driftsresultat på 37,6 mill. kr. i 2023. Dette er 54,4 mill. kr. under revidert budsjett for året. Mye av årsaken til det er at avskrivningene, som beløper seg til 32,3 mill. kr., ikke er innarbeidet i budsjettet. Avskrivningene har ingen resultateffekt på bunntlinjen (netto driftsresultat) pga. linjen «motpost avskrivninger» og er derfor ikke budsjettet med.

Netto driftsresultat ble negativt 29,9 mill. kr., noe som er 20,4 mill. kr. under revidert budsjett. Netto driftsresultat målt i forhold til brutto driftsinntekter utgjør -4,4 %. Det negative driftsresultatet skyldes i stor grad merforbruk i tjenesteområdene på totalt 24 mill. kr. Samtidig viser regnskapet for netto finansutgifter og generelle driftsinntekter positive avvik fra budsjett på henholdsvis 1,9 og 1,7 mill. kr.

2.2.2 Generelle driftsinntekter

Figur 3 driftsinntekter

Totalt rammetilskudd, inkludert inntektsutjevning, utgjorde 287,3 mill. kr. i 2023. Det er 8,6 mill. kr. mer enn budsjettet. Ca. 94 % av avviket skyldes inntektsutjevningen, og kan enkelt forklares med at kommunens skatteinnngang per innbygger ble lavere enn forutsatt. Skatteinngangen i kommunen ble i budsjettet for 2023 anslått til 71,6 % av landsgjennomsnittet, mens resultatet ble 68 %. Totalt sett økte rammetilskuddet med 24,1 mill. kr. (9,2 %) fra 2022. Veksten skyldes innbyggertilskudd og utgiftsutjevning, da inntektsutjevningen gikk noe ned.

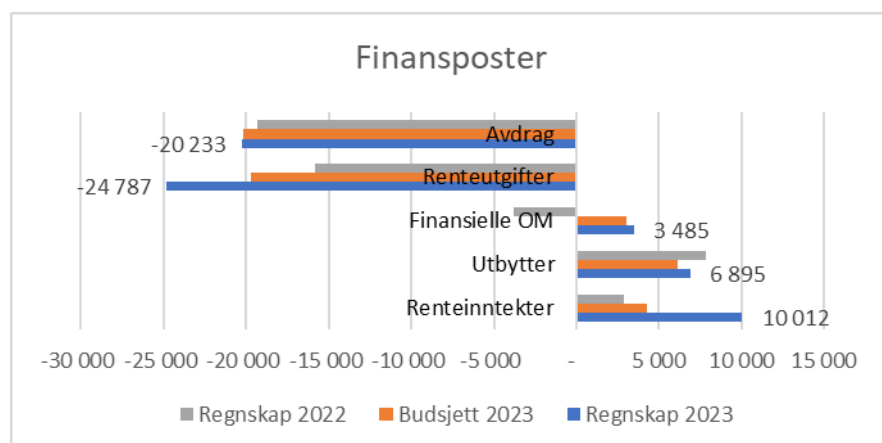
Skatt på inntekt og formue utgjorde 160 mill. kr. i 2023. Det er 7,3 mill. kr. mindre enn budsjettet, og en reduksjon på 6 % i forhold til 2022. I opprinnelig budsjett ble det forutsatt en skatteinnngang på 166,5 mill. kr. i 2022, og videre en reduksjon på 2,7 % i 2023. Skatteinngangen i de siste månedene av 2022 ble imidlertid en del høyere enn antatt, og total inntekts- og formuesskatt endte på 170,1 mill. kr. Med bakgrunn i dette, samt en positiv inntektsutvikling i første halvår 2023, ble budsjetterte skatteinntekter oppjustert til 167,3 mill. kr. Det viste seg imidlertid at anslaget for november, den største skattemåned, var for høyt. Dette resulterte i et negativt avvik fra budsjett.

Inntekter fra eiendomsskatt utgjorde 12 mill. kr i 2023, kun noen få kroner fra budsjett.

Andre generelle driftsinntekter består av investeringskompensasjon fra Husbanken og konsesjonsavgift fra Trønderenergi. Total inntekt i 2023 ble 3,1 mill. kr., ca. 0,5 mill. kr. over budsjett. Hovedårsaken til det er høyere investeringskompensasjon fra Husbanken, som følge av økt rentenivå. Konsesjonsavgiften settes av på bundne fond og kan dermed ikke benyttes fritt i driften.

2.2.3 Finansposter

Figur 4 Finansposter

Netto finansutgifter ble på 24,6 mill. kr. i 2023. Det er 1,9 mill. kr. mindre enn budsjettert, og sammenlignet med 2022 er det en reduksjon på 3,5 mill. kr. Budsjettavviket er fordelt på flere av finanspostene, der renteinntekter og -utgifter må vurderes samlet.

Renteinntektene utgjorde 10 mill. kr. i 2023, 5,7 mill. kr. mer enn budsjettert. Deler av avviket skyldes høyere innskuddsrente enn forutsatt i budsjettet. Hovedforklaringen på avviket er imidlertid rentebytteavtalene som har gitt netto renteinntekter gjennom året. I budsjettet disse avtalene registrert som fratrukk på renteutgiftene, men i regnskapet er de bokført som renteinntekter.

Utbytter utgjorde 6,9 mill. kr. i 2023, ca. 800 000 kr. høyere enn budsjettert. Hovedårsaken til det positive avviket er vedtak om tilleggsutbytte fra Trønderenergi på 1,6 mill. kr. Samtidig så ble det besluttet å ikke utbetale utbytte fra Midt Energi, noe som resulterte i et negativt budsjettavvik på 1 mill. kr.

Avkastningen på finansielle omløpsmidler endte på 3,5 mill. kr., eller 7,9 %, noe som er ca. 500 000 kr. mer enn budsjettert. 2023 var et innholdsrikt år preget av renter, inflasjon, krig og frykt for resesjon. Avkastningen ble likevel bedre enn forventet, noe som i stor grad skyldes porteføljens plasseringer i globale aksjer.

Renteutgiftene ble på 24,8 mill. kr., noe som er ca. 5,1 mill. kr. mer enn budsjettert. Hovedforklaringen på avviket er rentebytteavtalene forklart over. Gjennomsnittlig flytende lånerente ble i 2023 på 3,7 %, 0,2 prosentpoeng under forutsetningen i revidert budsjett. I forhold til 2022 økte renteutgiftene med ca. 9 mill. kr. Deler av økningen fra 2022 skyldes rentehevinger, men økt gjeldsnivå har også vesentlig betydning.

Det ble betalt totalt 20,2 mill. kr. i avdrag på lån, omtrent som budsjettert.

2.2.4 Bruk og avsetning til fond

Netto bruk av disposisjonsfond ble på 27,7 mill. kr. i 2023. Det er 20,7 mill. kr. mer enn budsjettert. Dette avviket skyldes at det regnskapsmessige merforbruket er dekket inn med bruk av disposisjonsfond.

Når det gjelder bundne driftsfond så viser regnskapet netto bruk av fond på 5 mill. kr., noe som er ca. 300 000 kr. mindre enn budsjettert. Bruk og avsetning til bundne fond er ofte en konsekvens av uforutsette, øremerkede midler, og budsjetteres derfor sjelden med. Et unntak er imidlertid føringer knyttet til vann og avløp, såkalte selvkostområder.

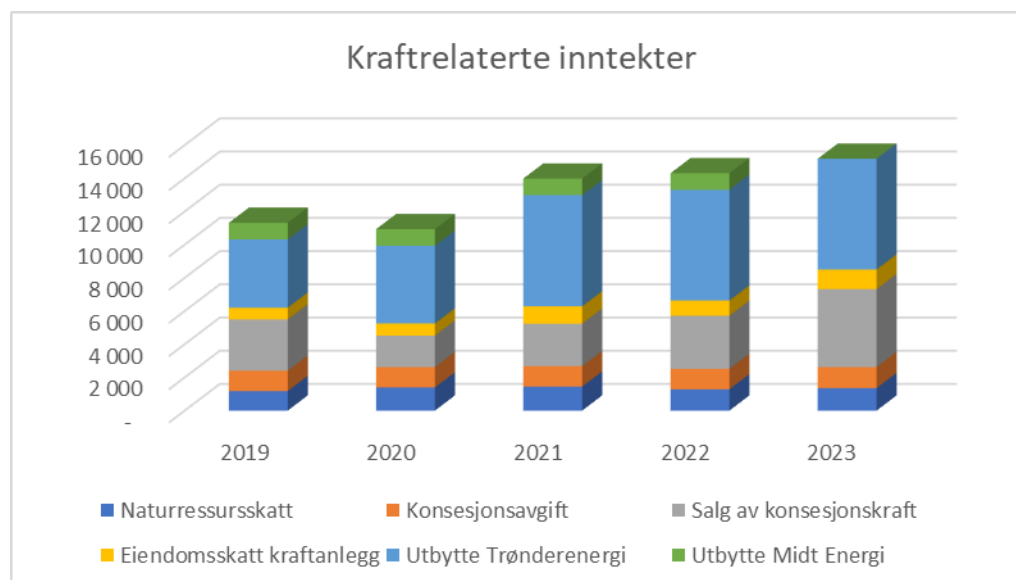
2.2.5 Andre forhold

Av andre forhold som har betydning for driftsregnskapet kan de kraftrelaterte inntektene nevnes. Totale kraftinntekter ble i 2023 på 15,2 mill. kr., der utbytte fra Trønderenergi og salg av konsesjonskraft ga de største bidragene.

Figur 5 Tabell kraftrelaterte inntekter

	2019	2020	2021	2022	2023
Naturressursskatt	1 179	1 393	1 448	1 283	1 357
Konsesjonsavgift	1 229	1 229	1 231	1 231	1 272
Salg av konsesjonskraft	3 086	1 895	2 560	3 201	4 690
Eiendomsskatt kraftanlegg	712	734	1 045	919	1 187
Utbytte Trønderenergi	4 113	4 682	6 698	6 673	6 673
Utbytte Midt Energi	1 000	1 000	1 000	1 000	-
Sum inntekter	11 318	10 934	13 983	14 307	15 179

Figur 6 Kraftrelaterte inntekter

2.2.6 Budsjettavvik for rammeområdene

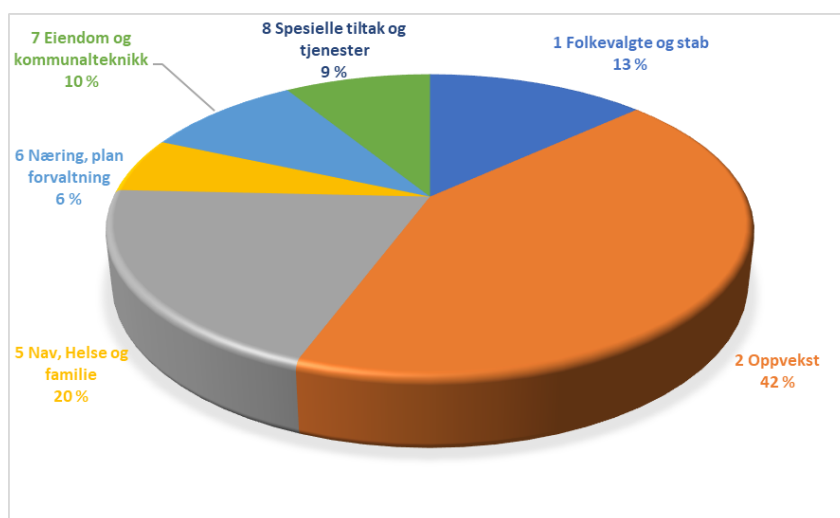
Figur 7 § 5-4 Sum bevilgninger drift

	Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Folkevalgte og stab	46 742 270	47 351 000	44 836 000	39 279 123
540 - Avsetning til ubundne driftsfond	-	-	-	-
550 - Avsetning til bundne driftsfond	-	-	-	600 000
940 - Bruk av ubundne driftsfond	-	-	-	-
950 - Bruk av bundne driftsfond	- 366 947	-	-	- 356 453
Til linje 6 - bevilgninger drift	47 109 218	47 351 000	44 836 000	39 035 575
Oppvekst	150 226 038	143 802 000	139 952 000	131 516 140
540 - Avsetning til ubundne driftsfond	-	-	-	-
550 - Avsetning til bundne driftsfond	-	-	-	5 616
940 - Bruk av ubundne driftsfond	-	-	-	-
950 - Bruk av bundne driftsfond	- 32 149	-	-	- 70 000
Til linje 6 - bevilgninger drift	150 258 187	143 802 000	139 952 000	131 580 524
Pleie og omsorg	142 965 612	132 702 000	130 772 000	124 993 348
540 - Avsetning til ubundne driftsfond	-	-	-	-
550 - Avsetning til bundne driftsfond	1 911 019	-	-	215 526
940 - Bruk av ubundne driftsfond	-	-	-	-
950 - Bruk av bundne driftsfond	- 1 074 431	-	-	- 1 048 729
Til linje 6 - bevilgninger drift	142 129 024	132 702 000	130 772 000	125 826 551
NAV, Helse og familie	70 949 141	67 491 000	62 301 000	51 391 712
540 - Avsetning til ubundne driftsfond	-	-	-	-
550 - Avsetning til bundne driftsfond	-	-	-	843 863
940 - Bruk av ubundne driftsfond	-	-	-	-
950 - Bruk av bundne driftsfond	- 2 173 289	-	-	- 1 362 868
Til linje 6 - bevilgninger drift	73 122 430	67 491 000	62 301 000	51 910 717
Samfunnsutvikling og kultur	20 809 742	18 913 000	18 738 000	18 531 326
540 - Avsetning til ubundne driftsfond	-	-	-	-
550 - Avsetning til bundne driftsfond	759 713	-	500 000	286 587
940 - Bruk av ubundne driftsfond	-	-	-	-
950 - Bruk av bundne driftsfond	- 1 047 972	-	-	- 2 494 036
Til linje 6 - bevilgninger drift	21 098 000	18 913 000	18 238 000	20 738 775
Eiendom og kommunalteknikk	33 913 448	28 386 000	24 636 000	23 894 522
540 - Avsetning til ubundne driftsfond	-	-	-	-
550 - Avsetning til bundne driftsfond	1 030 463	500 000	-	1 833 995
570 - Overføring til investering	2 800 000	2 800 000	-	-
940 - Bruk av ubundne driftsfond	-	-	-	-
950 - Bruk av bundne driftsfond	- 7 993 141	- 6 985 000	- 4 185 000	- 4 926 323
Til linje 6 - bevilgninger drift	38 076 126	32 071 000	28 821 000	26 986 850
Spesielle tiltak og tjenester	31 112 868	31 372 000	24 962 000	17 411 957
540 - Avsetning til ubundne driftsfond	-	-	-	-
550 - Avsetning til bundne driftsfond	4 968 467	-	-	3 406 689
940 - Bruk av ubundne driftsfond	-	-	-	-
950 - Bruk av bundne driftsfond	- 2 659 651	-	-	- 574 782
Til linje 6 - bevilgninger drift	28 804 052	31 372 000	24 962 000	14 580 050
Finansielle transaksjoner	- 32 993 834	- 30 100 000	- 27 300 000	- 3 686 788
540 - Avsetning til ubundne driftsfond	-	-	-	-
550 - Avsetning til bundne driftsfond	-	-	-	-
940 - Bruk av ubundne driftsfond	-	-	-	-
950 - Bruk av bundne driftsfond	-	-	-	-
Til linje 6 - bevilgninger drift	- 32 993 834	- 30 100 000	- 27 300 000	- 3 686 788
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	467 603 203	443 602 000	422 582 000	406 972 254

Figur 8 Avvik rammeområder (tall i tusen)

Rammeområder	Regnskap		Avvik i		Regnskap	
	2023	Rev. budsjett 2023	kroner	Avvik i %	2022	Endring i %
1 Folkevalgte og stab	46 742	47 351	609	1,3 %	39 279	19,0 %
2 Oppvekst	150 226	143 802	-6 424	-4,5 %	131 516	14,2 %
4 Pleie og omsorg	142 966	132 702	-10 264	-7,7 %	124 993	14,4 %
5 Nav, Helse og familie	70 949	67 491	-3 458	-5,1 %	51 392	38,1 %
6 Næring, plan forvaltning	20 810	18 913	-1 897	-10,0 %	18 531	12,3 %
7 Eiendom og kommunalteknikk	33 913	28 386	-5 527	-19,5 %	23 895	41,9 %
8 Spesielle tiltak og tjenester	31 113	31 372	259	0,8 %	17 412	78,7 %
9 Finansielle transaksjoner	-32 994	-30 100	2 894	-9,6 %	3 687	794,9 %
	463 725	439 917	-23 808	-5,4 %	403 331	15,0 %

Figur 9 Fordeling per rammeområde

Regnskapet for tjenesteområdene, inkludert finansielle transaksjoner, viser et samlet merforbruk på 23,8 mill. kr. Hvis man ser bort fra rammeområde 8 og 9 så er det totale merforbruket i drift på 27 mill. kr., hvorav Folkevalgte og stab er eneste rammeområde med positivt avvik fra budsjett. I de andre rammeområdene utgjør budsjettavvikene fra 4,5 % til 19,5 %, der Eiendom og kommunalteknikk har det største avviket i forhold til rammen. I kroner er det pleie og omsorg som har det største avviket med 10,3 mill.

Utviklingen i tjenesteområdene tilsier at det er en jobb som må gjøres for å tilpasse driftsnivået til de økonomiske rammene. Dette arbeidet er i gang, men med avvik i denne størrelsesordenen er det ingen tvil om at det blir krevende.

2.2.6.1 Folkevalgte og stab

Regnskapet for Folkevalgte og stab viser et mindreforbruk på 609 000 kr., 1,3 % av rammen. Hovedforklaringen på mindreforbruket er Helseplattformen, der opplæringen i stor grad ble utsatt til 2024. På grunn av folkevalgtes økte møteaktivitet, er det overskridelse på postene møtgodtgjørelser og tapt arbeidsfortjeneste. I henhold til kommunens reglement om godtgjørelser til folkevalgte, skal det utbetales inntil 3 mnd. godtgjørelse i etterlønn til avgått ordfører. Dette var ikke lagt inn i budsjettet. Tall for staben viser at det også er overskridelser på flere poster der, men disse er dekket opp av økte sykepengerefusjoner. Det har vært nødvendig med konsulentbistand i forbindelse med

omstillingsprosesser og utarbeidelse av beredskapsplaner. Noe av dette ble bestemt i løpet av året, og var derfor ikke budsjettert med.

2.2.6.2 *Oppvekst*

For Oppvekst viser regnskapet et merforbruk på 6,4 mill. kr., 4,5 % av rammen. Merforbruket skyldes i hovedsak fastlønn og vikarutgifter på grunn av gratistilbudet på SFO og enkeltelever med særskilte behov (der en elev kan ha behov for to voksne). Andre forhold er økte utgifter til mat, økte utgifter til skoleskyss på grunn av nye satser for individuelt tilrettelagt skyss, samt innkjøp av deksel til læringsbrett i forbindelse med ny leasingavtale. Oppvekst fikk mindre salgsinntekter enn budsjettert på grunn av gratistilbudet i SFO for 2.trinn, noe som ikke ble kompensert.

2.2.6.3 *Pleie og omsorg*

For Pleie og omsorg viser regnskapet et merforbruk på 10,3 mill. kr., 7,7 % av rammen. Dette skyldes i hovedsak:

- Et merforbruk på lønnsutgifter, årsaken til dette ligger både i fast lønn, og i de variable utgiftene.
 - Ubekvemstillegget, kvelds- og nattillegg er budsjettert for lavt. Fjorårets ubekvemstillegg inneholdt en del kompensasjon for ekstra arbeid under pandemien. Det ble derfor lagt til grunn at dette kunne reduseres i årets budsjett. Samtidig økte ubekvemstillegget i lønnsoppgjøret, noe som ble effektivert ved årsskiftet. Dette gjorde det utfordrende å treffe med budsjetteringen.
 - Det er også et merforbruk på fastlønn. Noe av dette skyldes at lønnsoppgjøret ble høyere enn budsjettert. En liten del skyldes innsparingstiltak som ikke har blitt effektivert, og en del skyldes at det har vært en buffer i bemanningen. Det er grunn til å tro at bufferbemanningen er noe av årsaken til at overtidsbruken er noe redusert.
- Utgifter ut over budsjett på vikarbyrå. Dette skyldes blant annet nye brukere, både barn og voksne innbyggere, der det er utfordrende å imøtekomme behovene med gjeldende bemanning. Det har også vært brukt vikarbyrå i ferieavviklingen i hjemmetjenesten og på natt for å sørge for tilstrekkelig kompetanse.

2.2.6.4 *NAV, Helse og familie*

Innen rammeområde 5 Nav, Helse og familie viser regnskapet et merforbruk på 3,5 mill. kr., 5,1 % av rammen. I dette ligger det et merforbruk på 1,9 mill. kr. for NAV og merforbruk på 1,6 mill. kr. for Helse og familie.

Merforbruket til NAV skyldes en betydelig økning i utbetaling av økonomisk sosialhjelp. Sammenlignet med budsjett er det en overskridelse på 60,2 %, og en økning på 111 % fra 2022.

Merforbruket til Helse og familie skyldes i hovedsak to områder:

- Budsjettoverskridelser for Legetjenesten. Den vesentligste årsaken til dette er at vi hadde en fastlege ute i utdanningspermisjon. Det lyktes ikke å få på plass ordinær vikar før i september, og overskridelsene skyldes i hovedsak kjøp av vikartjenester samt honorar for kollegial fraværdekning.
- Barnevern tiltak. Økning i lønn og utgiftsdekning til fosterhjem som det ikke var tatt høyde for i budsjettet.

Regnskapet viser også mindreforbruk for enkelte områder innen Helse og familie. Dette skyldes perioder med vakante stillinger der det har vært utfordrende å skaffe vikar.

2.2.6.5 *Samfunnsutvikling og kultur*

Regnskapet for Samfunnsutvikling og kultur viser et merforbruk på 1,9 mill. kr., 10 % av rammen.

Avviket skyldes flere forhold:

- Innleie av konsulenter til utredning av snøscootertrase.
- Økte utgifter til vannkoordinator.

- Tapsføring av betydelige gebyrer grunnet konkurs i en bedrift.
- Reduserte gebyrinntekter grunnet lavere aktivitet.
- Merforbruk for de tre kulturavdelingene.

2.2.6.6 *Eiendom og kommunalteknikk*

Regnskapet for Eiendom og kommunalteknikk viser et merforbruk på 5,5 mill. kr., 19,5 % av rammen. Merforbruket skyldes flere forhold:

- Økte varekostnader på forbruksmaterieell til renhold. Kostnaden har økt med ca. 50 % fra 2022 med uendret mengde.
- Økte kostnader til strøm og bioenergi på grunn av høyere pris per kwh.
- Økte kostnader til renovasjon på grunn av ny sorteringsordning og høyere avgift.
- Flere avvik på bygg der det har vært nødvendig med akutte reparasjoner.
- Økte kostnader på vei og overvann. Blant annet på grunn av styrtregn og mer ustabil vær.
- Etableringen av Gauldalsporten, inkludert avviklingen av Gaula natursenter.

2.2.6.7 *Spesielle tiltak og tjenester*

Innen området Spesielle tiltak og tjenester viser regnskapet et mindreforbruk på 259 000 kr. Hovedforklaringen på avviket er at kommunens andel til regionråd Trøndelag sør er satt av to steder.

2.2.6.8 *Finansielle transaksjoner*

For området Finansielle transaksjoner viser regnskapet et mindreforbruk på 2,9 mill. kr. Dette området består av kun to poster: konsesjonskraft og premieavvik. Netto inntekt fra salg av konsesjonskraft ble ca. 4,7 mill. kr., noe som er ca. 310 000 kr. under budsjett. Årsaken til avviket er at strømprisen i perioden juni-oktober ble lavere enn forventet. Total inntekt på 4,7 mill. kr. må imidlertid sies å være veldig bra, og langt over anslaget i opprinnelig budsjett på 2,2 mill. kr.

Premieavvik er differansen mellom innbetalt premie og netto pensjonskostnad. Netto pensjonskostnad er en størrelse som beregnes av aktuar og skal i prinsippet angi et jevnt nivå for kommunens pensjonskostnad gjennom ansettelsesperioden. Hvis innbetalt premie er høyere enn netto pensjonskostnad får man et positivt premieavvik som inntektsføres i regnskapet og bokføres som en eiendel i balansen. I motsatt fall blir premieavviket betegnet som gjeld. Premieavviket blir deretter utgifts- eller inntektsført (amortisert) over 7 år. Summen av årets premieavvik (positivt) og amortisert premieavvik ble i 2023 på 28,3 mill. kr., ca. 3,2 mill. kr. mer enn budsjettet. Årsaken til det er at det ikke var budsjettet med arbeidsgiveravgift på premieavviket, noe som gir en bokført inntekt i de tilfellene premieavviket er positivt.

3 Investering og finansiering

3.1 Konsolidert investeringsregnskap

Figur 10 Bevilgningsoversikt investering

	Kommunekassen	Midtre Gauldal utvikling KF	Elimineringer	Konsolidert årsregnskap	Konsolidert 2022
Investeringer i varige driftsmidler	90 653 668	428 869	-	91 082 537	43 114 443
Tilskudd til andres investeringer	880 000	-	-	880 000	750 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 438 185	-	-	1 438 185	1 280 362
Utlån av egne midler	-	-	-	-	-
Avdrag på lån	-	-	-	-	-
Sum investeringsutgifter	92 971 853	428 869	-	93 400 722	45 144 805
Kompensasjon for merverdiavgift	-14 921 749	-	-	-14 921 749	-3 198 006
Tilskudd fra andre	-843 427	-	-	-843 427	-406 501
Salg av varige driftsmidler	-1 850 442	-	-	-1 850 442	-3 969 967
Salg av finansielle anleggsmidler	-	-	-	-	-
Utdeling fra selskaper	-	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-600 000	-	-	-600 000	-600 000
Bruk av lån	-75 160 991	-428 869	-	-75 589 860	-21 511 950
Sum investeringsinntekter	-93 376 608	-428 869	-	-93 805 477	-29 686 424
Videreutlån	11 356 205	-	-	11 356 205	43 985 902
Bruk av lån til videreutlån	-4 049 590	-	-	-4 049 590	-43 939 527
Avdrag på lån til videreutlån	2 483 683	-	-	2 483 683	1 792 585
Mottatte avdrag på videreutlån	-4 814 979	-	-	-4 814 979	-6 319 845
Netto utgifter videreutlån	4 975 319	-	-	4 975 319	-4 480 886
Overføring fra drift	-2 800 000	-	-	-2 800 000	-
Avsetninger til bundne investeringsfond	760 000	-	-	760 000	4 669 370
Bruk av bundne investeringsfond	-4 975 319	-	-	-4 975 319	-142 110
Avsetninger til ubundet investeringsfond	-	-	-	-	-
Bruk av ubundet investeringsfond	-1 760 000	-	-	-1 760 000	-11 300 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	4 204 755	-	-	4 204 755	-
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-4 570 564	-	-	-4 570 564	-6 772 740
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	-	-	-	-	4 204 755

Konsolidert årsregnskap viser totale investeringsutgifter på 93,4 mill. kr., der 93 mill. kr. tilhører Midtre Gauldal kommune. Sammenlignet med 2022, der det ble investert for 45,1 mill. kr., er det en vesentlig økning. Mye av forklaringen på det er at nye Lysgården ble ferdigstilt i 2023.

3.2 Kommunekassens investeringsregnskap

Figur 11 § 5-5 Bevilgningsoversikt investering

	Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
1 Investeringer i varige driftsmidler	90 653 668	95 579 000	83 780 000	28 046 991
2 Tilskudd til andres investeringer	880 000	880 000	880 000	750 000
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 438 185	1 360 000	1 360 000	1 280 362
4 Utlån av egne midler	-	-	-	-
5 Avdrag på lån	-	-	-	-
6 Sum investeringsutgifter	92 971 853	97 819 000	86 020 000	30 077 353
7 Kompensasjon for merverdiavgift	-14 921 749	-16 008 000	-12 456 000	-3 198 006
8 Tilskudd fra andre	-843 427	-200 000	-200 000	-406 501
9 Salg av varige driftsmidler	-1 850 442	-2 000 000	-1 000 000	-3 969 967
10 Salg av finansielle anleggsmidler	-	-	-	-
11 Utdeling fra selskaper	-	-	-	-
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-600 000	-	-	-600 000
13 Bruk av lån	-75 160 991	-79 256 000	-71 004 000	-6 444 498
14 Sum investeringsinntekter	-93 376 608	-97 464 000	-84 660 000	-14 618 972
15 Videreutlån	11 356 205	15 800 000	20 000 000	43 985 902
16 Bruk av lån til videreutlån	-4 049 590	-15 800 000	-20 000 000	-43 939 527
17 Avdrag på lån til videreutlån	2 483 683	-	-	1 792 585
18 Mottatte avdrag på videreutlån	-4 814 979	-	-	-6 319 845
19 Netto utgifter videreutlån	4 975 319	-	-	-4 480 886
20 Overføring fra drift	-2 800 000	-2 800 000	-	-
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	760 000	-	-	4 669 370
22 Bruk av bundne investeringsfond	-4 975 319	-	-	-142 110
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	-	-	-	-
24 Bruk av ubundet investeringsfond	-1 760 000	-1 760 000	-1 360 000	-11 300 000
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	4 204 755	4 205 000	-	-
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-4 570 564	-355 000	-1 360 000	-6 772 740
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	-	-	-	4 204 755

3.2.1 Investeringsutgifter

Regnskapet for 2023 viser totale investeringer i anleggsmidler inklusiv merverdiavgift på 93 mill. kr. Det er noe mindre enn budsjettet, med et avvik på ca. 4,8 mill. kr. Investeringsbudsjettet blir som hovedregel korrigert to ganger i løpet av året, gjennom revidert budsjett tidlig på sommeren, og nærmere jul når man begynner å få god oversikt over innværende års behov. Årsaken til budsjettavviket fordeler seg på flere prosjekter, der forklaring av vesentlige avvik finnes under figur 14 «avvik per prosjekt».

Opprinnelig investeringsbudsjett for 2023 var på 86 mill. kr. og budsjettendringer på prosjektene i det opprinnelige budsjettet er vist i tabellen under. I tillegg er det hvert år budsjettendringer på prosjekt som ikke inngår i opprinnelig budsjett, der en vesentlig andel skyldes overføring av midler mellom år.

Årsberetning 2023 – Midtre Gauldal kommune

Figur 12 Endringer opprinnelig investeringsbudsjett

Prosjektnr	Prosjekt	Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Endring
1102002	Digitaliseringstiltak ihht dig.strategi	22 750	25 000	500 000	-475 000
1102301	IKT - Felles 2023	-	-	1 000 000	-1 000 000
1102302	Velferdsteknologi i helsebygg	-	1 000 000	1 000 000	-
2102202	Digitale tavler skole	-	-	270 000	-270 000
4102101	Helseplattformen	1 164 771	1 000 000	1 800 000	-800 000
4102301	Velferdsteknologiske løsninger	-	500 000	500 000	-
6102201	Statue Marit Bjørgen	416 694	400 000	1 700 000	-1 300 000
7102001	Utbedring ledningsnett vann	1 641 410	1 200 000	1 600 000	-400 000
7102012	Lysgården	45 668 529	46 989 000	38 400 000	8 589 000
7102112	Rassikring overvann bekker Frøset	160 446	250 000	1 600 000	-1 350 000
7102113	Singsås bo- og dagsenter - utbedring	5 905 032	6 933 000	4 500 000	2 433 000
7102208	Elveforebygging - flomsikring	-	200 000	200 000	-
7102220	Engan 13 (Doktorgården) - riving	166 386	-	690 000	-690 000
7102221	Kåret 2 - riving	565 915	570 000	570 000	-
7102222	Ambulansestasjon - Møøya 5	9 493 056	8 400 000	14 000 000	-5 600 000
7102302	Singsås barnehage- oppgradering	73 276	50 000	1 250 000	-1 200 000
7102306	Omsorgsboliger BT1	2 137 670	2 500 000	2 500 000	-
7102308	Kommunale veier og sikkerhet 2023	-	-	6 000 000	-6 000 000
7102309	Utbedring kommunale bygg 2023	-	-	3 000 000	-3 000 000
7102310	MG helsesenter - modernisering sokkeletasje	-	-	1 200 000	-1 200 000
7102311	Støren gamle prestegård - oppgradering nettverk	105 063	130 000	130 000	-
7102312	Soknedal skole - oppgradering ventilasjonsanlegg	-	-	380 000	-380 000
7102313	Støren barneskole - oppgradering nettverk	-	-	190 000	-190 000
7102314	Utbedring ledningsanlegg overvann/avløp	1 500 556	1 200 000	800 000	400 000
8102301	Støren kirkelige fellesr. tilskudd 2023	880 000	880 000	880 000	-
9460223	Egenkapitalinnskudd KLP 2023	1 403 150	1 360 000	1 360 000	-
		71 304 705	73 587 000	86 020 000	-12 433 000

Årsberetningen skal redegjøre for vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og kommunedirektøren vurderer avvik på over 100 000 kr. som vesentlige i investeringssammenheng. Tabellen under viser revidert investeringsbudsjett per prosjekt, der vesentlige avvik er merket med grått. Deretter følger en kort forklaring på avvikene.

Årsberetning 2023 – Midtre Gauldal kommune

Figur 13 Avvik per prosjekt

Prosjektnr	Prosjekt	Regnskap	Revidert	Avvik
		2023	budsjett	
1102002	Digitaliseringstiltak ihht dig.strategi	22 750	25 000	2 250
1102003	IKT - Infrastruktur serverrom	353 165	354 000	835
1102004	IKT - Utvidelse nettoverk og brannmur	266 520	266 000	-520
1102201	Nytt sak- og arkivsystem	17 900	-	-17 900
1102301	IKT - Felles 2023	-	-	-
1102302	Velferdsteknologi i helsebygg	-	1 000 000	1 000 000
2102201	Digitale tavler barnehage	48 750	50 000	1 250
2102202	Digitale tavler skole	-	-	-
4102101	Helseplattformen	1 164 771	1 000 000	-164 771
4102301	Velferdsteknologiske løsninger	-	500 000	500 000
6102001	GEO - vekst	-	293 000	293 000
6102201	Statue Marit Bjørgen	416 694	400 000	-16 694
7101210	Tilbygg Moøya. Renseanlegg	-182 875	-	-182 875
7101908	Dørlåser MG sykehjem "touch and go"	70 583	71 000	417
7102001	Utbedring ledningsnett vann	1 641 410	1 200 000	-441 410
7102008	Gatelys, utskifting HQL lamper	2 679 495	2 600 000	-79 495
7102012	Lysgården	45 668 529	46 989 000	1 320 471
7102013	Driftsbil vann/avløp	-	600 000	600 000
7102101	Midtre Gauldal helsesenter - funksjonsendring	25 497	-	-25 497
7102105	Rådhuset adgangskontroll	12 250	565 000	552 750
7102107	Rådhuset oppgradering møterom	143 123	400 000	256 878
7102111	Biler og ladestasjon - hjemmesykepleien	76 641	50 000	-26 641
7102112	Rassikring overvann bekker Frøset	160 446	250 000	89 554
7102113	Singsås bo- og dagsenter - utbedring	5 905 032	6 933 000	1 027 968
7102114	Ramstadsjøen - toalettløsning	1 953 673	1 750 000	-203 673
7102115	Fagerlia barnehage, salg	14 102	-	-14 102
7102119	Prestteigen - trafikkikkerhet	151 935	200 000	48 065
7102121	Moøya - trafikkikkerhet	8 533	20 000	11 467
7102126	Budal skole/flerbrukshus	1 019 527	1 018 000	-1 527
7102127	Midtre Gauldal helsesenter - ventilasjon/styreenhet	223 750	225 000	1 250
7102207	Ombygging NAV	1 787 294	850 000	-937 294
7102208	Elveforebygging - flomsikring	-	200 000	200 000
7102218	Legekontoret - inngangsparti	288 706	300 000	11 294
7102219	Frøset - gjerde	352 670	360 000	7 330
7102220	Engan 13 (Doktorgården) - riving	166 386	-	-166 386
7102221	Kåret 2 - riving	565 915	570 000	4 085
7102222	Ambulansestasjon - Moøya 5	9 493 056	8 400 000	-1 093 056
7102301	GSK Kultursal - nytt lyanlegg	791 638	800 000	8 363
7102302	Singsås barnehage- oppgradering	73 276	50 000	-23 276
7102303	Singsås boligtoimer - salg	123 438	-	-123 438
7102305	Soknedal boligtomter Nyhus - salg	3 868	-	-3 868
7102306	Omsorgsboliger BT1	2 137 670	2 500 000	362 330
7102307	Liøya 3 og 5 - riving	40 659	-	-40 659
7102308	Kommunale veier og sikkerhet 2023	-	-	-
7102309	Utbedring kommunale bygg 2023	-	-	-
7102310	MG helsesenter - modernisering sokkeletasje	-	-	-
7102311	Støren gamle prestegård - oppgradering nettverk	105 063	130 000	24 937
7102312	Soknedal skole - oppgradering ventilasjonsanlegg	-	-	-
7102313	Støren barneskole - oppgradering nettverk	-	-	-
7102314	Utbedring ledningsanlegg overvann/avløp	1 500 556	1 200 000	-300 556
7102315	Soknes leir - salg	52 350	-	-52 350
7102316	Ombygging Gaula Natursenter	1 497 488	1 500 000	2 512
7102317	Støren ungdomsskole - paviljong	3 362 561	3 400 000	37 439
7102318	Størenhallen - ombygging frivilligheten	582 942	600 000	17 058
7102319	Øverspeldet 1A - renovering	268 298	120 000	-148 298
7102320	Budal omsorgsboliger - ombygging leilighet	118 679	110 000	-8 679
7102321	GSK - uteområder inngangsparti	1 239 818	3 000 000	1 760 182
7102322	Oppgradering Heisalarmer	411 582	-	-411 582
7102323	Solskjerming Midttun	102 509	120 000	17 491
7102324	Salg eiendom gbnr 45/5	61 590	-	-61 590
7102326	Salg Brunkåsa 7 B	28 278	-	-28 278
7102327	Asfaltering parkeringsplass Budal oppvekstsenter	263 263	300 000	36 738
7102328	Utbedring Høsveien	224 000	250 000	26 000
7102329	Støren bo- og dagsenter -varmestyring gulv	625 000	-	-625 000
7102330	Støren barneskole - nødlis	163 293	-	-163 293
7102331	Rekkverk Rena Frøset - trafikkikkerhet	850 791	800 000	-50 791
7102332	Fortau Soknesøran - trafikkikkerhet	516 110	500 000	-16 110
7102333	Utbedring Ramstad bru	-	1 370 000	1 370 000
7102334	Utbedring VA Frøset - andel vei	-	400 000	400 000
7102335	Traktor Moøya renseanlegg	590 000	590 000	-
7102336	Sandfang Moøya	209 175	-	-209 175
7102337	Rassikring Spjeldalen	193 548	400 000	206 452
8102301	Støren kirkelige fellesr. tilskudd 2023	880 000	880 000	-
9102360	Helseplattformen - kjøp av aksjer	35 035	-	-35 035
9460223	Egenkapitalinnskudd KLP 2023	1 403 150	1 360 000	-43 150
Sum investeringsprosjekter		92 971 853	97 819 000	4 847 147

1102302 – Velferdsteknologi i helsebygg

Avvik på 1 mill. kr. på grunn av forsinket planlegging. Prosjektet er en del av et større prosjekt på sykehjemmet som startet i november og vil bli avsluttet i april -24. Hovedsak kabling for velferdsteknologi og pasientvarslingssystem.

4102101 - Helseplattformen

Avvik på -164 771 kr. Skyldes at det ble handlet inn noe mer IT-utstyr enn forutsatt i budsjett.

4102301 – Velferdsteknologiske løsninger

Avvik på 500 000 kr. Prosjektet hører sammen med prosjekt 1102302 og kostnaden forventes å komme i april-24.

6102001 – GEO-vekst

Avvik på 293 000 kr. Prosjektet er avsluttet, og budsjettet skulle vært satt i null.

7101412 – Ny brannstasjon Støren

Avvik på 182 875 kr. Skyldes tilbakeføring av tidligere betalt beløp for arbeid som ikke er utført.

7102001 – Utbedring ledningsnett vann

Avvik på -441 410 kr. Sees i sammenheng med prosjekt 7102334. Det ble valgt å holde kostnadene samlet på dette prosjektet, men det kommenteres her at merforbruket dekkes av nevnte prosjekt. Se også kommentar på prosjekt 7102314.

7102012 – Lysgården

Avvik på 1 320 471 kr. Slutfaktura fra entreprenør kom senere enn antatt. Avviket skyldes forskyvning av kostnader mellom 2023-2024.

7102013 – Driftsbil vann/avløp

Avvik på 600 000 kr. Skyldes forsinket levering. Har nå kommet til Trondheim for siste klargjøring.

7102105 – Rådhuset adgangskontroll

Avvik på 552 750 kr. Skyldes forskyvning av kostnader mellom 2023-2024.

7102107 – Rådhuset oppgradering møterom

Avvik på 256 878 kr. Det bør tas en vurdering av om dette beløpet skal benyttes til oppgradering av kommunestyresalen.

7102113 – Singsås bo- og dagsenter – Utbedring

Avvik på 1 027 968 kr. Skyldes forskyvning av kostnader mellom 2023-2024.

7102114 – Ramstadsjøen – toalettløsning

Avvik på -203 673 kr. Skyldes merkostnader grunnet tillegg fra entreprenør i forbindelse med minirensanlegg. Noe av kostnadene blir inndekt ved avgift for påkobling naboer.

7102207 – Ombygging NAV

Avvik på -937 294 kr. Skyldes i hovedsak at innbetaling av andelen til NAV gjenstår.

7102208 – Elveforebygging - Flomsikring

Avvik på 200 000 kr. Skyldes at det ikke er utført arbeid i 2023.

7102220 - Engan 13 (Doktorgården) – riving

Avvik på -166 386 kr. Eiendommen er solgt, men salgsinntekten inngår i prosjektoversikten.

7102222 – Ambulansestasjon Moøya 5

Avvik på -1 093 056 kr. Skyldes forskyvning av kostnader mellom 2023-2024.

7102303 – Singsås boligtomter – salg

Avvik på -123 438 kr. Gjelder tilrettelegging for salg.

7102306 – Omsorgsboliger BT1

Avvik på 362 330 kr. Skyldes mindre timer til konsulenter i 2023 enn antatt.

7102314 – Utbedring ledningsanlegg overvann/avløp

Avvik på -300 556 kr. Både dette og 7102001 er utbedring av ledningsnett langs Frøsetvegen og utbedring av hovednett ved Lysgården. Avviket skyldes at prosjektet ble mer omfattende enn først estimert. Utbedring langs Frøsetvegen var kritisk å få gjennomført etter flere store lekkasjer våren 2023.

7102319 – Øverspjeldet 1A – renovering

Avvik på -148 298 kr. Skyldes at oppussing ble noe dyrere enn antatt.

7102321 – GSK – uteområder inngangsparti

Avvik på 1 760 182 kr. Skyldes forskyvning av kostnader mellom 2023-2024.

7102322 – Oppgradering heisalarmer

Avvik på -411 582 kr. Var ment finansiert av prosjekt 7102309 Utbedring kommunale bygg 2023, der 850 000 kr. ved en feil ble overført til 2024 i kommunestyresak 85/2023.

7102329 – Støren bo- og dagsenter – varmestyring gulv

Avvik på -625 000 kr. Var ment finansiert av prosjekt 7102309 Utbedring kommunale bygg 2023, der 850 000 kr. ved en feil ble overført til 2024 i kommunestyresak 85/2023. Prosjektet ble også noe dyrere enn forutsatt.

7102330 – Støren barneskole – nødlys

Avvik på -163 293 kr. Skyldes at det hastet å få skiftet nødlys.

7102333 – Utbedring Ramstad bru

Avvik på 1 370 000 kr. Skyldes forskyvning av kostnader mellom 2023-2024.

7102334 – Utbedring VA Frøset – andel vei

Avvik på 400 000 kr. Må ses i sammenheng med overskridelse på prosjekt 7102001.

7102336 – Sandfang Moøya

Avvik på -209 175 kr. Skyldes oversvømmelser i forbindelse med uværet «Lille-Hans».

7102337 – Rassikring Spjelddalen

Avvik på 206 452 kr. Skyldes forskyvning av kostnader mellom 2023-2024.

3.2.2 Investeringsinntekter

Regnskapet viser at investeringsinntektene utgjorde 93,4 mill. kr. i 2023, mot revidert budsjett på 97,5 mill. kr. Differansen på 4,1 mill. kr. skyldes i hovedsak posten bruk av lån som i stor grad styres av investeringsutgiftene. Årsaken til at det ble brukt mindre lån enn budsjettet er altså at investeringsutgiftene ble lavere enn forutsatt.

Salg av varige driftsmidler ga en inntekt på i underkant av 2 mill. kr. i 2023, litt under budsjett. Mesteparten av inntekten stammer fra salg av eiendommen Engan 13.

3.2.3 Videreutlån

Videreutlån gjelder startlån gjennom Husbanken. Netto utgifter til videreutlån er budsjettet i null, mens regnskapet viser en utgift på 5 mill. kr. Dette skyldes at det deler av årets videreutlån er finansiert med bruk av bundne fond, som er avsatt i tidligere år og kun kan brukes til dette formålet.

3.2.4 Overføring fra drift og netto avsetninger

Sum overføring fra drift og netto avsetninger avviker fra budsjettet med 4,2 mill. kr., noe som i hovedsak skyldes bruk av investeringsfond. Dette avviket må ses i sammenheng med finansieringen av videreutlån nevnt over.

4 Budsjettpremiser

I tillegg til å redegjøre for vesentlige tallmessige avvik mellom regnskap og budsjett, skal det i årsberetningen også redegjøres for «vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene». Det finnes en rekke små og store premisser for budsjettet, og det redegjøres kort for noen av de mer sentrale premissene for 2023 her.

Kommunestyret bevilget 330 000 kr. til en **miljøarbeider** ved Støren ungdomsskole. Dette ble forsøkt i et halvår med positive erfaringer, men det lot seg dessverre ikke gjøre å videreføre ordningen innen gjeldende rammer.

Det ble satt av 250 000 kr. til en **tilskuddsordning** for aktiviteter, møteplasser og inkludering av barn og unge. Tilskuddet gikk i 2023 til ulike formål i store deler av kommunen. Støren sportsklubb - ski, fikk 50 000 kr. for å opparbeide ake- og skicrossløype i Frøsetmarka. Budal sanitetsforening mottok 10 000 kr. til oppstart av barnekor. Soknedal sanitetsforening fikk 120 000 kr. for å kjøpe utstyr til å starte og drifte et tilbud for ungdommer på Soknedal bo- og dagsenter. Singsås idrettslag mottok 48 000 kr. for å sette i gang fritidsklubb for barn og unge på Singsås bo- og dagsenter og til innkjøp av utstyr. Spiren; Aktiv mottok 22 000 kr. for å skape et aktivitetstilbud ved å tilby musikkproduksjon og rom for kunstnerisk utfoldelse

For å tette noe av **vedlikeholdsetterslepet for vei og bygg** ble det avsatt totalt 3 mill. kr. ekstra til dette formålet i 2023. Disse midlene ble blant annet brukt til utbedring av bruer, grøfting og grusing av veier og brannvern, utbedring av heiser, ventilasjonsanlegg og lyskilder.

Til **kompetanseutvikling** ble det satt av 500 000 kr. sentralt. Av dette så ble 390 000 kr. fordelt ut på enheten med bakgrunn i enhetenes kompetanseplaner.

Kommunestyret bevilget også 1 mill. kr. til **organisasjonsutvikling**. Disse midlene ble blant annet brukt til å gjennomføre en ny runde med medarbeiderskap.

I tillegg til premisser for bruk av bevilgningene, består budsjettpremissene også av tekniske budsjettforutsetninger som pris- og lønnsvekst, rentenivå osv. Noen aktuelle budsjettforutsetninger er vist under.

Figur 14 Tekniske budsjettforutsetninger

Premiss	Resultat	Forutsatt i økonomiplan
Antall innbyggere	6 133	6 077
Antall sykehjemsplasser	41	41
NIBOR 3 MND (referanserente)	4,2 %	3,6 %
Flytende lånerente	3,7 %	4,1 %
Innskuddsrente	4,5 %	3,8 %
Avkastning på finansporteføljen	7,9 %	5,4 %
Generell sats for eiendomsskatt	7 promille	7 promille
Sats for eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer	3 promille	3 promille

5 Økonomisk utvikling og stilling

Det fremgår av kommuneloven at kommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Som en del av dette skal det vedtas finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. I årsberetningen skal det redegjøres for forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid.

5.1 Handlingsregler (måltall)

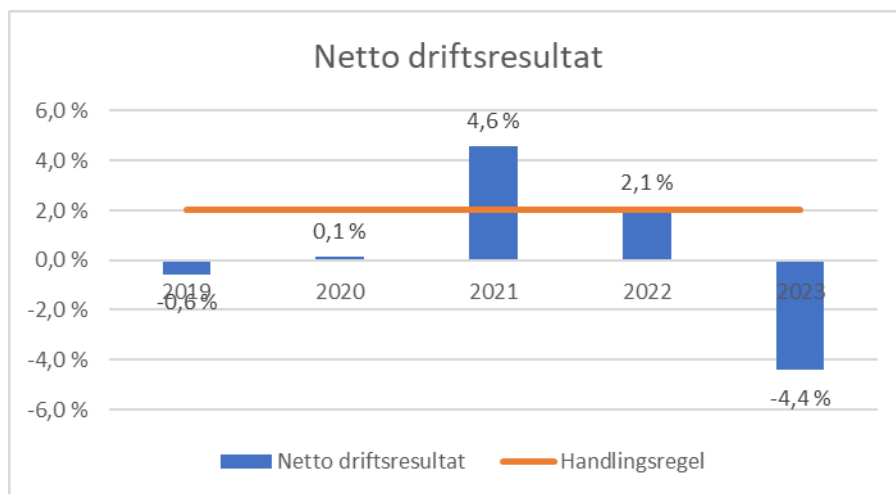
Midtre Gauldal kommune har vedtatt tre handlingsregler (måltall) for å sikre at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt:

- 1) Netto driftsresultat skal være på minimum 2 % av brutto driftsinntekter.
- 2) Disposisjonsfondet skal utgjøre minimum 8 % av brutto driftsinntekter.
- 3) Netto finans og avdrag skal ikke utgjøre mer enn 5 % av brutto driftsinntekter.

Per i dag er det ikke vedtatt finansielle måltall for konsolidert regnskap.

5.1.1 Netto driftsresultat

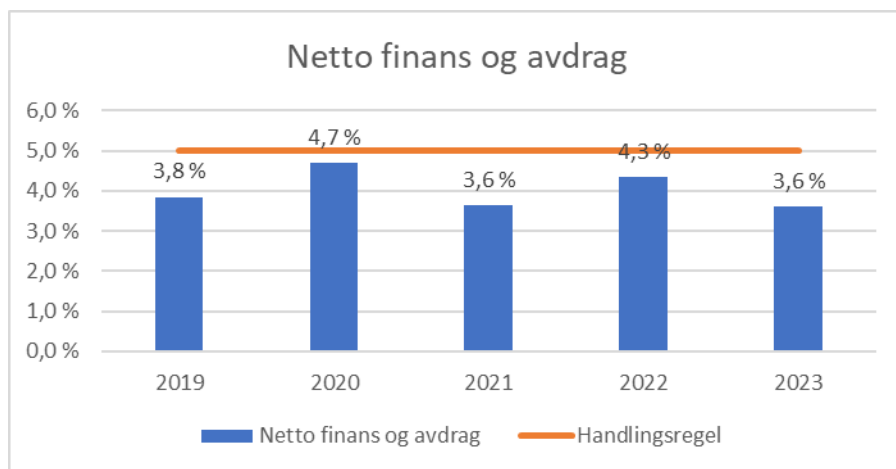
Figur 15 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat ble i 2023 negativt på 29,9 mill. kr., noe som tilsvarer 4,4 % av brutto driftsinntekter. Det er et godt stykke unna målet om et positivt resultat på 2 %, men første år siden 2019 med negativt resultat.

5.1.2 Netto finans og avdrag

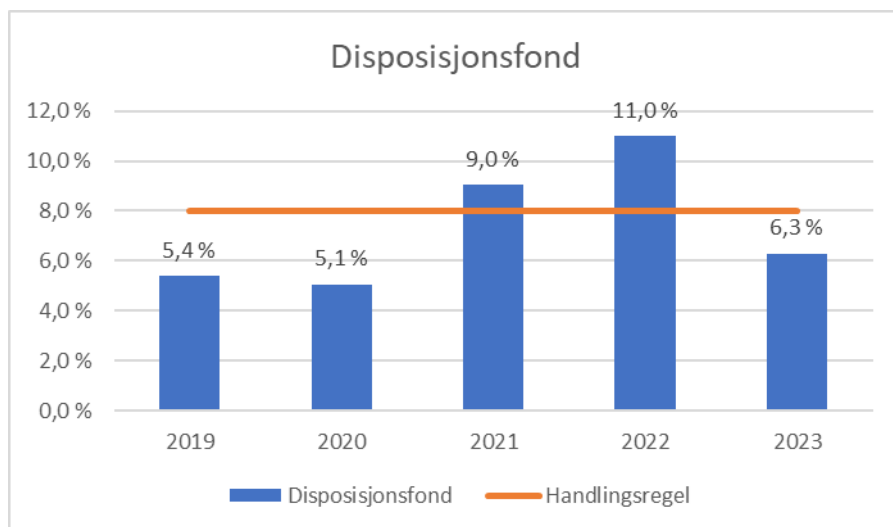
Figur 16 Netto finans og avdrag

Netto finans og avdrag (netto finansutgifter) har de siste fem årene variert mellom 3,6 % og 4,7 % av brutto driftsinntekter. For 2023 utgjør netto finansutgifter 24,4 mill. kr., eller 3,6 % av brutto driftsinntekter. Det er relativt lite, 1,4 prosentpoeng under handlingsregelen, og det negative driftsresultatet kan derfor ikke forklares med utviklingen i netto finansutgifter.

5.1.3 Disposisjonsfond

Figur 17 Disposisjonsfond

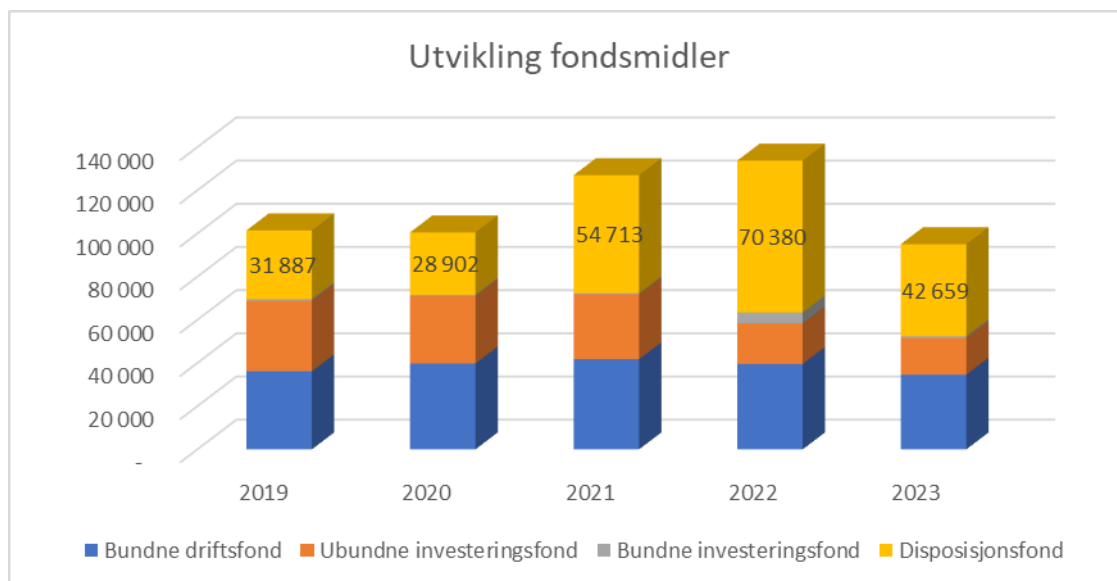

Et positivt driftsresultat gir kommunen muligheter til å bygge opp nødvendige reserver i økonomien, noe Midtre Gauldal har lyktes godt med i 2021 og 2022. Regnskapet for 2023 viser imidlertid et betydelig negativt driftsresultat og da er det nødvendig å bruke totalt 27,7 mill. kr. av disposisjonsfond for å gjøre opp regnskapet. Disposisjonsfondet utgjør ved utgangen av 2023 42,7 mill. kr. Det tilsvarer 6,3 % av brutto driftsinntekter, 1,7 prosentpoeng under handlingsregelen.

5.2 Fondsmidler

I tillegg til disposisjonsfond finnes det også reserver i form av bundne driftsfond, bundne investeringsfond og ubundne investeringsfond. Total fondsbeholdning er ved utgangen av 2023 95,1 mill. kr., der disposisjonsfond utgjør 45 %.

Figur 18 Utvikling fondsmidler

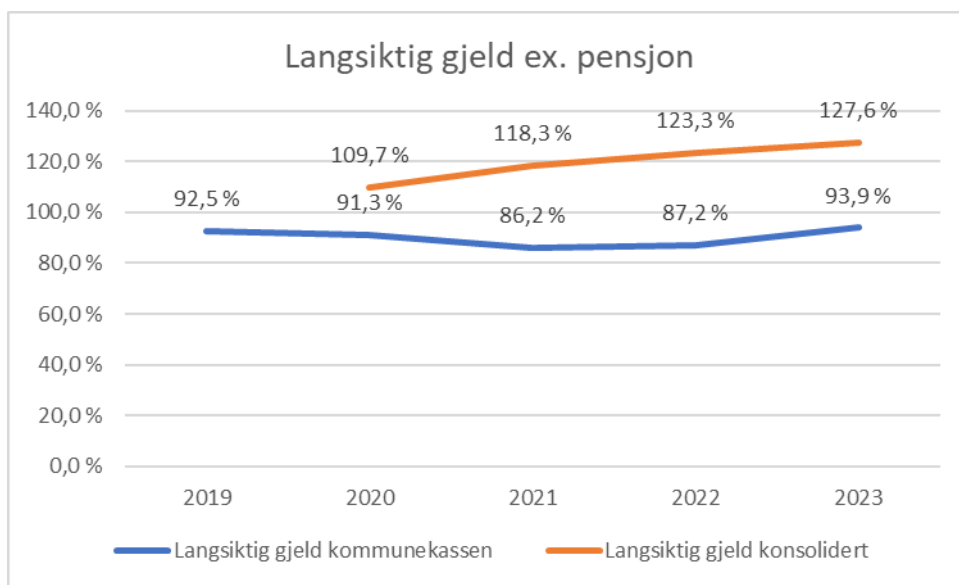
Når det gjelder utviklingen fra 2022 til 2023 så er den totale fondsbeholdningen redusert med 38,7 mill. kr. Disposisjonsfondet er redusert med 27,7 mill. kr., bundne driftsfond med 5 mill. kr., ubundne

investeringsfond med 1,8 mill. kr. og bundne investeringsfond med 4,2 mill. kr. Bundne investeringsfond besto ved inngangen av året av ekstraordinære avdrag på startlån som var avsatt til nye lån.

Det er altså brukt betydelige beløp av tidligere avsatte reserver i 2023 og den økonomiske handleevnen må derfor sies å ha blitt svekket gjennom året.

5.3 Gjeld

Figur 19 Langsiktig gjeld ex. pensjon i prosent av brutto driftsinntekter

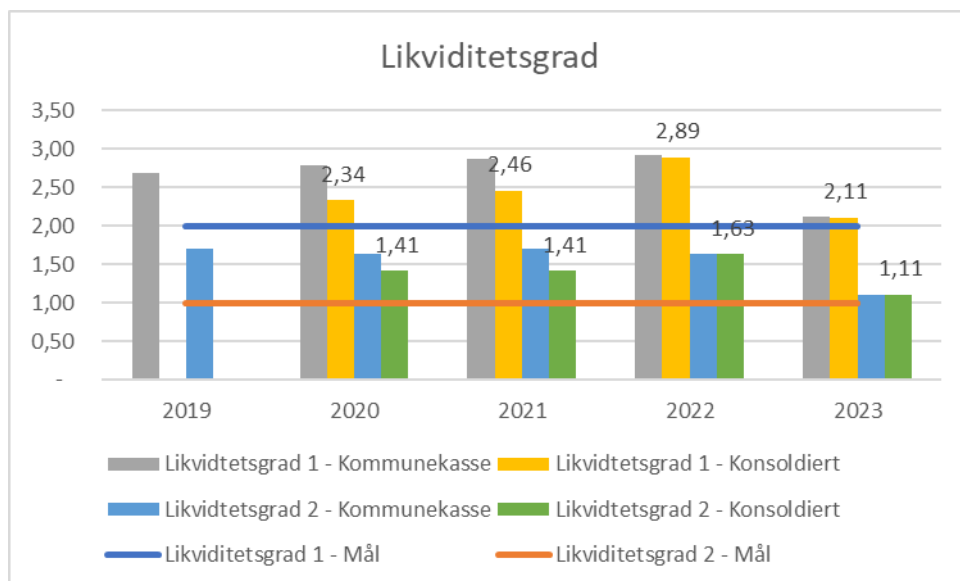
Langsiktig gjeld fratrukket pensjonsforpliktelser for Midtre Gauldal kommune og Midtre Gauldal Utvikling KF var ved utgangen av 2023 på 869,1 mill. kr. Det tilsvarer 127,6 % av brutto driftsinntekter, noe som er relativt høyt. Gjennomsnittet for landet uten Oslo var til sammenligning 115,1 % i 2023 (foreløpige kostratall). For kommunekassen isolert sett var nivået på 93,9 %, noe som understreker at MGU KF har et høyt gjeldsnivå i forhold til driftsinntektene.

Av kommunekassens gjeld på 636,2 mill. kr. så er 109,4 mill. kr. med fast rente, og 526,8 mill. kr. med flytende rente. Gjennomsnittlig fast rente i 2023 var 3,33 %, og gjennomsnittlig flytende rente 3,65 %. 250 mill. kr. av gjelden er i tillegg sikret med rentebytteavtaler. All gjeld tilhørende Midtre Gauldal Utvikling KF er med flytende rente.

5.4 Likviditet

Likviditeten vurderes ofte ved å se på likviditetsgrad 1 og 2. Likviditetsgrad 1 tar utgangspunkt i alle omløpsmidlene, og bør være over 2. Likviditetsgrad 2 tar utgangspunkt i de mest likvide omløpsmidlene som kasse, bank og aksjer og andeler klassifisert som omløpsmidler, og bør være over 1.

Figur 20 Likviditetsgrad

Likviditetsgrad 1 er redusert fra 2,89 (konsolidert) i 2022 til 2,11 i 2023. Likviditetsgrad 2 er i samme periode redusert fra 1,63 til 1,11. Selv om måltallene er over anbefalt minimumsnivå, vurderes likviditeten til å ikke være tilfredsstillende. Noe av årsaken til det er at selv om kommunens finansportefølje er definert som omløpsmidler i balansen, så er det ment å være en langsiktig plassering.

5.5 Garantier

Kommunens garantiansvar per 31.12.2023 er 32,8 mill. kr., eks. Midtre Gauldal utvikling KF. Gjelden til MGU KF vurderes som en del av kommunens gjeld. Garantiene fremgår av tabellen under.

Risikoen for at garantiene må innløses vurderes som liten, med unntak av garantien til Støren sportsklubb. Etter balansedagen (31.12) har kommunen blitt gjort oppmerksom på at det er betydelige kostnadsoverskridelser for flerbrukshallen som bygges i regi av Støren sportsklubb, et prosjekt hvor Midtre Gauldal kommune har stilt en simpel garanti på 15,7 mill. kr. for å realisere. De økonomiske utfordringene er betydelige, og det pågår nå et arbeid for å sikre mellomfinansiering av momskompensasjon og spillemidler for å ferdigstille hallen. Det er en reell risiko for at garantien må innfris hvis dette arbeidet ikke lykkes, men det jobbes fortsatt med flere alternative løsninger.

Figur 21 Garantier

Gitt overfor - navn	Type garanti	Garanti-ramme	Garantiansvar per	
			31.12.2023	31.12.2022
Singsås Motorklubb	Simpel kausjon/helgaranti 2)	197 875	Innfridd	kr 107 529
Forsetmo Vassverk	Simpel kausjon	350 000	Innfridd	kr 19 833
Gauldal Brann og redning IKS_KLP05698	Simpel kausjon	1 310 000	kr 393 000	kr -
Gauldal Brann og redning IKS_KLP12788	Simpel kausjon	750 000	kr 80 355	kr 112 498
Gauldal Brann og redning IKS_KLP12818	Simpel kausjon	5 835 000	kr 1 375 391	kr 1 458 749
Gauldal Brann og redning IKS_KLP93821	Simpel kausjon	3 830 000	kr 957 498	kr 1 034 098
Gauldal Brann og redning IKS_KLP93856	Simpel kausjon	2 000 000	kr 504 998	kr 524 998
ReMidt IKS	Simpel kausjon 1)	400 000 000	kr 11 498 336	kr 11 498 336
Midtre Gauldal ASVO AS_KLP26176	Selvskyldner kausjon	3 300 000	kr 2 312 251	kr 2 312 251
Budal Flerbrukshus AS_Driftskreditt	Selvskyldner kausjon	250 000	kr -	kr -
Støren Sportsklubb	Simpel kausjon	15 700 000	kr 15 700 000	kr -
Sum garantiansvar			kr 32 821 829	kr 17 068 292

5.6 Vurdering av økonomisk stilling og handleevne over tid

Etter flere år med positive driftsresultat og betydelig styrking av disposisjonsfondet i 2021 og 2022, ble 2023 et mer krevende år rent økonomisk. Det kommer tydelig fram når man ser på handlingsreglene, der både netto driftsresultat og disposisjonsfond er under ønsket nivå i 2023. Likviditeten har også blitt svekket gjennom året, og risikoen for at en garanti må innfris har økt. Selv om kommunen fortsatt har reserver å tære på i form av disposisjonsfond, så er det liten tvil om at det vil være krevende å håndtere flere år med resultater på linje med 2023.

Kommunedirektørens vurdering er at den økonomiske stillingen ikke er tilfredsstillende, da to av tre vedtatte handlingsregler ikke er innfridd i 2023, men at den økonomiske handleevnen er ivaretatt når man ser de siste årene under ett. Det er imidlertid nødvendig å ta grep for å unngå at handleevnen svekkes framover, og det er derfor igangsatt et omfattende omstillingsarbeid for å tilpasse driften til gjeldende økonomiske rammer.

Gjeldsnivået har økt de siste årene og er i dag relativt høyt. Dette skaper bekymring med tanke på det framtidige handlingsrommet. Fra og med 2024 må det betales avdrag på gjelden knyttet til Støren sør, noe som sammen med det relativt høye rentenivået bidrar til at finansutgiftene vil legge beslag på en større andel av inntektene framover. Hvis arbeidet med salg av næringsareal ikke lykkes, vil det derfor være behov for ytterligere tilpasninger av tjenestetilbudet for å ivareta en sunn økonomisk utvikling.

6 Måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold

I kommunelovens bestemmelser om årsberetningen står det at det skal redegjøres for virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller kommunens innbyggere. Midtre Gauldal kommune har hatt et helhetlig styringssystem med fokus på både økonomiske og ikke-økonomiske forhold siden 2014. I kommuneplanens samfunnsdel er det definert fire fokusområder som skal bidra til at kommunens visjon, «kreativ og raus», realiseres. De fire fokusområdene er samfunn, brukere (tjenestekvalitet), medarbeidere og økonomi, og under hvert fokusområde er det definert overordnede mål og tilhørende strategier. For å forplikte ledere og ansatte på alle nivå til å bidra til at kommunens overordnede mål nås, er det innen hvert tjenesteområde utarbeidet styringskort med indikatorer man tenker er sentrale for å lykkes over tid. Resultatene fra disse utvalgte kvalitetsområdene synliggjøres gjennom styringskortene i årsrapporten. Kommunen bruker disse resultatene aktivt i sin styring og det skal settes inn tiltak der målsettingene ikke nås.

6.1 Sykefravær

Tjenesteområde	Fravær 2023			Fravær 2022		
	Korttid i %	Langtid i %	Samlet % fravær i %	Korttid %	Langtid i %	Samlet % fravær %
Folkevalgte og stab	2,00 %	4,41 %	6,41 %	2,72 %	5,96 %	8,67 %
Oppvekst	2,47 %	6,23 %	8,70 %	3,23 %	6,55 %	9,78 %
Pleie og omsorg	3,05 %	10,09 %	13,14 %	3,48 %	7,69 %	11,16 %
NAV, Helse og familie	1,53 %	5,13 %	6,66 %	2,13 %	4,34 %	6,46 %
Samfunnsutvikling og kultur	1,19 %	3,48 %	4,67 %	1,98 %	1,79 %	3,77 %
Eiendom og kommunalteknikk	2,10 %	6,18 %	8,28 %	2,16 %	6,99 %	9,15 %
Spesielle tiltak og tjenester	0,07 %	0,00 %	0,07 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Sum tjenesteområder	2,38 %	6,97 %	9,35 %	2,97 %	6,36 %	9,32 %

Det totale sykefraværet i 2023 var på 9,35 % for hele kommunen. Sammenlignet med 2022 er det en liten økning på 0,03 prosentpoeng. I denne endringen ligger det en økning i langtidsfraværet og en reduksjon

av korttidsfraværet. Deler av reduksjonen i korttidsfraværet skyldes sannsynligvis at man hadde noe virkning av koronapandemien enda i 2022. Det er relativt store variasjoner mellom enhetene, fra 4,67 % hos Samfunnsutvikling og kultur til 13,14 % hos Pleie og omsorg. Fravær påvirker både økonomi og kvalitet, og det pågår derfor et kontinuerlig arbeid med å styrke nærværet på arbeidsplassen.

6.2 Beredskapsarbeid

Midtre Gauldal kommune har gjennomført et aktivt beredskapsår i 2023 for å styrke evnen til å håndtere uønskede hendelser. Selv om lokalsamfunnene i kommunen i utgangspunktet er trygge, er det viktig å være forberedt på at ulike uønskede situasjoner kan oppstå.

Sommeren 2023 ble arbeidet med å revidere og systematisere eksisterende beredskapsplanverk ferdigstilt. Det skiller nå på overordnede og hendelsesorienterte beredskapsplaner. De hendelsesorienterte beredskapsplanene er laget med utgangspunkt i den helhetlige ROS-analysen som ble vedtatt i 2022. Videre er arbeidet med å utarbeide enhetsvise tiltakskort, ut ifra de hendelsesorienterte beredskapsplanene, påbegynt. Det å ha oppdaterte beredskapsplaner og tiltakskort, som organisasjonen er godt kjent med, er viktig for å kunne forebygge og håndtere kriser som oppstår, hvordan kriseledelsen skal organisere seg og lede kommunens innsats i krisesituasjoner.

Kommunen er pålagt å øve beredskapsplanverket etter Forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 7 og 8.I Midtre Gauldal kommune er det tradisjon for å delta på Statsforvalterens i Trøndelag sin årlige beredskapsøvelse SODD. Øvelse SODD er en felles øvelse for alle kommuner i Trøndelag. Tema for SODD 2023 var forurenset drikkevann og svikt eller bortfall i drikkevannsforsyningen. Det er viktig å øve beredskapsplanverket for å være så godt forberedt som mulig på å ivareta og opprettholde kritiske samfunnsfunksjoner og kommunale tjenester.

“Er du forberedt hvis noe skulle skje?” Det var tema for Egenberedskapsuka 2023. Det er viktig å øke innbyggernes kunnskap om viktigheten av egenberedskap, for skulle det uventede skje er det mange som vil behøve hjelp samtidig – og de fleste må kunne greie seg selv i noen dager. Derfor markerte Midtre Gauldal kommune egenberedskapsuka i 2023 også, med stands på Rådhuset og i matbutikker. Det ble også kjørt kampanjer på kommunens facebookside, samt delt ut flyers ved ulike tilstelninger.

Over flere år har det fra kommunens side vært jobbet opp mot Sivilforsvaret for å få på plass et varslingsanlegg (tyfon) på Støren. Varslingsanleggene er ment til å kunne benyttes til å varsle innbyggere om akutt fare. Sivilforsvaret har ca. 1250 anlegg plassert rundt om i landet, og høsten 2023 fikk Støren monterte varslingsanlegg på taket på GSK. Varslingsanlegget skal etter planen bli satt i drift i januar 2024, og gjennomføre første test i juni 2024. Dette er med på å styrke beredskapen i vår kommune ytterligere.

Et svært viktig forum i kommunens beredskapsarbeid er beredskapsrådet. Beredskapsrådet er bredt sammensatt; formannskapet, kommunens politikontakt, brannsjef, heimevernet, sivilforsvaret, strøm- og teleleverandører og frivillige organisasjoner er noen av medlemmene, i tillegg kommunedirektør og beredskapskoordinator. Ved behov inviteres også andre sentrale samfunnsaktører. Beredskapsrådet har som hovedregel møte hvert halvår, hvor tema blant annet kan være gjennomgang av beredskapsplanverket, risiko og sårbarhetsanalyser, gjensidig informasjon om beredskapsarbeidet og øvelser.

Tett samarbeid med og kjennskap til samarbeidspartnere innen beredskapsområdet er viktig, både internt og eksternt. Eksempler på hvordan dette er fulgt opp i 2023:

- Beredskapskoordinator er fra 2023 medlem i kommunens planforum.
- Beredskapskoordinator og krisekommunikasjonsansvarlig deltok på Statsforvalterens beredskapssamling høsten 2023.
- Deler av kriseledelsen dro på besøk til øvelsen til HV Gaula.
- Arrangert møter i beredskapsrådet

7 Etikk og likestilling

7.1 Etikk

For å sikre en høy etisk standard er det vedtatt etiske retningslinjer som gjelder for alle ansatte og folkevalgte i Midtre Gauldal kommune. Etske retningslinjer skal bidra til at det ikke oppstår situasjoner der det kan reises tvil om den enkeltes upartiskhet, habilitet eller objektivitet. Kommunen legger stor vekt på redelighet, ærlighet og åpenhet i all sin virksomhet, og som forvalter av samfunnets fellesmidler må det stilles strenge krav til den enkeltes etiske holdninger.

I kommunens etiske retningslinjer presiseres det at folkevalgte og ansatte plikter å utføre sine oppgaver og opptre utad på en slik måte at det fremmer Midtre Gauldal kommunes omdømme. Ansatte og folkevalgte må være bevisst at hver enkelt danner grunnlaget for innbyggerens tillit og holdning til kommunen. Den enkelte skal derfor aktivt ta avstand fra, og bekjempe, enhver uetisk forvaltningspraksis. I det ligger det blant annet at alle har et selvstendig ansvar for å ta opp forhold på arbeidsplassen som ikke er i samsvar med de etiske retningslinjene, og at man har en plikt til å ta opp andre kritikkverdige forhold. I tillegg skal man møte andre med respekt, høflighet og omtanke. Mobbing, trakassering og baksnakking er uakseptabelt.

Gjeldende etiske retningslinjene ble vedtatt av kommunestyret 10.12.2020. De vil bli gjennomgått og revidert som et ledd i folkevalgtopplæringen i løpet av våren 2024.

I 2022 og 2023 gjennomførte kommunen et omfattende organisasjonsutviklingsprogram bestående av tre moduler; lederutvikling, organisasjonsutvikling og medarbeiderskap. Etikk og likestilling var tema i dette programmet; det ble utviklet en ny verdiplattform for kommunens virksomhet og nye retningslinjer for godt lederskap/en ny lederplattform. Arbeidet ble gjort i et aktivt fellesskap der kommunens arbeidsmiljøgrupper og ledere deltok aktivt. Det etiske aspektet er særlig tydelig i kommunens nye verdier som er å:

Være lojal
Tenke smart
Jobbe sammen
Opptre respektfullt

Videre var respekt, høflighet og omtanke en rød tråd i gjennomføringen av samlingene i Medarbeiderskapsprogrammet. Her deltok samtlige av kommunens ansatte.

Høsten 2024 vil organisasjonsutviklingen fortsette blant annet ved at det planlegges igangsatt et lederutviklingsprogram også for alle mellomlederne, totalt ca. 40 deltakere. Det legges opp til seks samlinger med ledelsesrelaterte tema, derav vil også etikk, likestilling og diskriminering bli tatt opp.

7.2 Likestilling og diskriminering

Den faktiske kjønnsfordelingen i Midtre Gauldal kommune fremgår av tabellen under.

Figur 22 Fordeling kjønn

Prosent av antall kvinner og menn i ulike sektorer i Midtre Gauldal kommune

Pr. 1.12.2023 basert på PAI-registret. Tabellen inneholder bare hovedstillinger.

Sektor	Antall		Andel (i prosent)	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
I ALT	507	85	86	14
Sentraladministrasjonen	41	21	66	34
Oppvekst	194	30	87	13
Skoleadministrasjon	0	1	0	100
PP-tjeneste	5	0	100	0
Grunnskole	109	21	84	16
Barnehager	68	4	94	6
Fritidshj/skolefritidsordn	0	0	0	0
Barnehj/andre inst bu	3	0	100	0
Øvrig oppvekst	9	4	69	31
Helse/sosial	246	16	94	6
Administrasjon	2	0	100	0
Alm helsevern	31	2	94	6
Somatiske sykehjem	55	0	100	0
PU	7	1	88	13
Hjemmehjelp/-sykepleie	119	10	92	8
Sosialhjelp	22	1	96	4
Andre virksomheter	10	2	83	17
Kultur	7	3	70	30
Teknisk sektor	13	10	57	43
Ymse	6	5	55	45

Midtre Gauldal kommunes aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26 er forankret i flere av kommunens styrende dokumenter, blant annet i den overordnede arbeidsgiverstrategien og kommunens lønnspolitikk. Den er også tema i dokumentet «Livsfasetiltak». Kommunes livsfasetiltak vurderes nå på nytt, spesielt med bakgrunn i arbeidsstokkens alderssammensetning.

Likestilling handler om likeverdige muligheter, rettigheter og plikter til deltakelse for alle uansett kjønn, etnisitet, alder, m.v., og kommunen har en bevisst holdning til dette i all personalpolitikk. Eksempel her kan være at kommunen tilrettelegger arbeidet ut fra medarbeidernes behov i ulike livsfaser der det er mulig. Dette er et viktig bidrag for å beholde medarbeiderne i arbeid lengst mulig, og i størst mulig stillingsstørrelse, gjennom hele yrkeskarrieren. Målet er i størst mulig grad å kunne harmonisere kommunens krav og forventninger til medarbeiders livsfase - til beste for både den enkelte, kommunen og brukerne.

Midtre Gauldal kommune tilbyr i stor grad hele stillinger som gir trygghet til medarbeidere og kvalitet i tjenestene. For helsesektoren er en egen heltidserklæring vedtatt sammen med Melhus og Skaun kommuner. Der er det blant annet fastslått at innen 2025 skal minimum 50 % av ansatte som jobber i turnus ha 100 % stilling.

I den senere tid har mange deltidsansatte i kommunen fått utvidede stillinger. Flere vikarer er også ansatt fast.

Figur 23 Heltid/deltid

Tabell 9a Heltid- og deltid i Midtre Gauldal kommune. Kvinner og menn.

Antall stillinger, ansatte og årsverk. Tall per 01.12.2023. Kilde: KS' PAI-register

Sektor	Heltid/deltid	Stillinger			Gjennomsnittlig størrelse på stilling	Ansatte			
		Antall stillinger	Andel av stillinger i sektoren			Andel av ansatte i sektoren	Stillingsstørrelse per ansatt	Ansatte	Årsverk
Alle	Alle	679		73%		83%	601	497	
	Deltid	401	59%	55%	48%	64%	288	183	
	Heltid	278	41%	100%	52%	100%	313	313	
Administrasjon	Alle	41		89%		89%	41	36	
	Deltid	10	24%	54%	24%	54%	10	5	
	Heltid	31	76%	100%	76%	100%	31	31	
Undervisning	Alle	192		74%		84%	169	141	
	Deltid	113	59%	55%	47%	65%	80	52	
	Heltid	79	41%	100%	53%	100%	89	89	
Barnehager	Alle	81		84%		84%	81	68	
	Deltid	36	44%	65%	44%	65%	36	23	
	Heltid	45	56%	100%	56%	100%	45	45	
Helse/pleie/omsorg	Alle	314		67%		75%	278	210	
	Deltid	225	72%	54%	63%	61%	174	106	
	Heltid	89	28%	100%	37%	100%	104	104	
Samferdsel og teknikk	Alle	22		88%		88%	22	19	
	Deltid	5	23%	47%	23%	47%	5	2	
	Heltid	17	77%	100%	77%	100%	17	17	
Annet	Alle	29		74%		83%	26	22	
	Deltid	12	41%	38%	31%	45%	8	4	
	Heltid	17	59%	100%	69%	100%	18	18	

Flere av enhetene i kommunen har ansatte med minoritetsbakgrunn. Noen er på arbeidstrening, andre har fått fast ansettelse etter arbeidsutprøving og språktrening, mens andre er rekruttert på ordinær måte. I løpet av 2022 og 2023 har det skjedd en positiv utvikling når det gjelder å se verdien av å rekruttere arbeidstakere med redusert arbeidsevne. Erfaringene er at ved riktig tilrettelegging vil enhetene kunne ha stor nytte av den arbeidskraftreserven som ligger hos mange av de som i dag står utenfor arbeidslivet. Utenforskap og de samfunnsutfordringer dette medfører er jevnlig tema i kommunedirektørens ledergruppe, og konkrete tiltak for å redusere antallet som står utenfor arbeidslivet i egen kommune drøftes kontinuerlig. Et vellykket tiltak i Midtre Gauldal er arbeidstreningsopplegget “Drømmedagene” som gjennomføres i regi av NAV.

Midtre Gauldal kommune har flere arbeidstakere med funksjonsnedsettelse. Kommunen har ansatte med behov for varig tilrettelegging, og andre i midlertidige stillinger der hensikten er at arbeidstakerne skal kunne skaffe seg kompetanse slik at de kan søke stillinger utenfor kommunen. Kommunen har også arbeidstakere med funksjonsnedsettelse i ordinære jobber. Kommunen har ett tett samarbeid med RUNA (vekstbedrift) og NAV Arbeidslivssenter.

Enhetene har stort søkelys på sykefraværarbeid, både når det gjelder forebygging og arbeid med å få sykmeldte arbeidstakere raskt tilbake på jobb. Dette arbeidet har kommunene i stor grad lyktes med. Revisjon Midt-Norge la i 2021 fram en forvaltningsrapport om sykefravær og arbeidsmiljø. Av rapporten går det fram at Midtre Gauldal kommune arbeider systematisk med å forebygge og redusere sykefravær i kommunen. Plandokumenter og rutiner er på plass, og det er gjort en stor jobb med å formidle kunnskap om dette i organisasjonen. Det er gjennomført kompetanseheving på alle ledernivå når det gjelder sykefravær, både når det gjelder forebygging og oppfølging. De ansatte involveres i HMS-arbeidet gjennom arbeidsmiljøgruppene.

I kommunens vedtatte lønnspolitikk er det nedfelt at lønnsnivået skal være kjønnsnøytralt for sammenlignbare stillingsgrupper. Ved lokale lønnsforhandlinger blir dette ivarettatt ved at det hvert år blir vektlagt å rette opp lønsmessige skjevheter, og det settes spesielt søkelys på eventuelle urettmessige lønnsforskjeller mellom kvinner og menn.

Figur 24 Lønnsforhold

Lønnsforhold justert for ulike faktorer. Midtre Gauldal kommune.

Gjennomsnittlig fortjeneste pr. månedsverk og gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsverk for kvinner i prosent av menns lønn. Tall pr. 1.12.2021, 1.12.2022 og 1.12.2023.

Justert for	Årstall					
	2021		2022		2023	
	Kvinnens månedfortjeneste i prosent av menns	Kvinnens grunnlønn i prosent av menns	Kvinnens månedfortjeneste i prosent av menns	Kvinnens grunnlønn i prosent av menns	Kvinnens månedfortjeneste i prosent av menns	Kvinnens grunnlønn i prosent av menns
Ujustert	95,7	94,0	92,1	90,1	93,7	91,6
Alder	95,7	94,0	92,1	90,1	93,7	91,6
Stillingsgruppe	99,8	99,1	99,7	99,3	99,3	98,6
Stillingskode	99,2	100,0	100,0	100,6	99,2	99,0
Utdanning	94,3	94,4	91,9	91,8	96,0	94,6

Tallene uttrykker hva kvinners lønn som andel av menns lønn ville vært dersom kvinner og menn hadde hatt samme årsverksfordeling innenfor hver av variablene det er justert for. Tallene justert for stillingsgruppe eller stillingskode bør brukes som mål på kjønnsforskjell i lønn, siden tallene i stor grad holder utenfor den delen av lønnsforskjellen som skyldes ulike yrkesvalg.

Til kommunestyret i Midtre Gauldal kommune

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskap for Midtre Gauldal kommune som viser et netto negativt driftsresultat på kr 29 894 112 i kommunekassen, og et netto negativt driftsresultat i det konsoliderte årsregnskapet på kr. 32 987 601. Årsregnskapet består av:

- kommunekassens årsregnskap som består av balansen per 31. desember 2023, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsolidert årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2023, driftsregnskap og investeringsregnskap, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter.

Etter vår mening:

- oppfyller kommunekassens årsregnskap gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av kommunekassens finansielle stilling per 31. desember 2023, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.
- oppfyller det konsoliderte årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Midtre Gauldal kommune som økonomisk enhet per 31. desember 2023, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen som er publisert sammen med årsregnskapet. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjon i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetning datert 03.04.2024 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Midtre Gauldal kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentet bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om budsjettavvik.

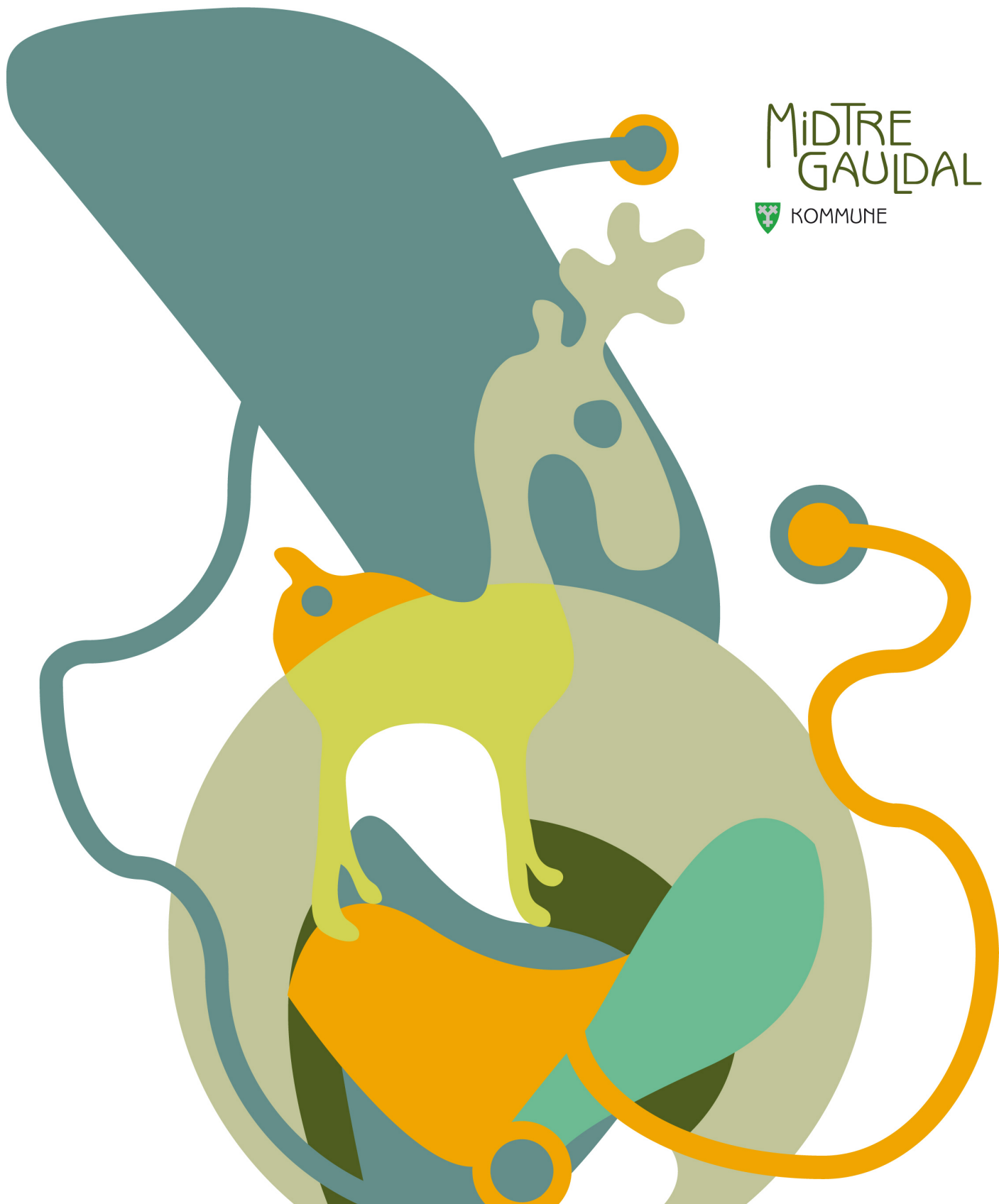
Se www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1

Haltdalen, 15.04.2024

Kari Anne Gaare
Oppdragsansvarlig revisor

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

MIDTRE
GAULDAL

ÅRSREGNSKAP 2023

Innholdsfortegnelse

Regnskapsskjema.....	3
Bevilgningsoversikt drift.....	3
Sum bevilgninger drift.....	4
Bevilgningsoversikt investering.....	5
Prosjektoversikt investering.....	6
Økonomisk oversikt – drift.....	8
Balanseregnskap.....	9
Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner.....	10
Noter.....	11
Note 0a – Regnskapsprinsipper og vurderingsregler.....	11
Note 0b – Organisering av kommunens virksomhet.....	11
Note 1 – Arbeidskapital.....	12
Note 2 – Kapitalkonto.....	13
Note 3 – Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp og regnskapsestimer og vesentlige korrigeringer av tidligere års feil.....	14
Note 4 – Varige driftsmidler.....	14
Note 5 – Aksjer og andeler i varig eie.....	15
Note 6 – Utlån.....	16
Note 7 – Markedsbaserte finansielle omløpsmidler og derivater.....	16
Note 8 – Rentesikring.....	17
Note 9 – Langsiktig gjeld.....	17
Note 10 – Avdrag på lån.....	18
Note 11 – Pensjonsforpliktelser.....	19
Note 12 – Kommunens garantiansvar.....	20
Note 13 – Bundne fond – vesentlige.....	20
Note 14 – Selvkostområder.....	21
Note 15 – Salg av finansielle omløpsmidler.....	21
Note 16a – Ytelser til ledende personer.....	21
Note 16b – Årsverk.....	22
Note 17 – Godtgjørelse til revisor.....	22
Note 18 – Betinget eiendel.....	22

Regnskapsskjema

Bevilgningsoversikt drift

		Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
1	Rammetilskudd	- 287 253 177	-278 700 000	-270 914 000	-263 154 709
2	Inntekts- og formuesskatt	- 160 013 840	-167 300 000	-162 035 000	-170 144 927
3	Eiendomsskatt	- 11 981 985	-12 000 000	-12 100 000	-11 970 946
4	Andre generelle driftsinntekter	- 3 087 558	-2 622 000	-2 622 000	-3 341 630
5	Sum generelle driftsinntekter	- 462 336 560	-460 622 000	-447 671 000	-448 612 212
6	Sum bevilgninger drift, netto	467 603 203	443 602 000	422 582 000	406 972 254
7	Avskrivninger	32 320 869	-	-	30 978 946
8	Sum netto driftsutgifter	499 924 072	443 602 000	422 582 000	437 951 200
9	Brutto driftsresultat	37 587 512	-17 020 000	-25 089 000	-10 661 012
10	Renteinntekter	- 10 011 547	-4 300 000	-5 000 000	-2 895 213
11	Utbytter	- 6 895 030	-6 100 000	-7 770 000	-7 858 508
12	Gevinst og tap på finansielle OM	- 3 485 223	-3 000 000	-2 200 000	3 792 734
13	Renteutgifter	24 786 691	19 700 000	19 856 000	15 793 026
14	Avdrag på lån	20 232 579	20 200 000	18 887 000	19 312 635
15	Netto finansutgifter	24 627 469	26 500 000	23 773 000	28 144 674
16	Motpost avskrivninger	- 32 320 869	-	-	-30 978 946
17	Netto driftsresultat	29 894 112	9 480 000	-1 316 000	-13 495 283
	<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat:</i>				
18	Overføring til investering	2 800 000	2 800 000	-	-
19	Avsetninger til bundne driftsfond	10 374 646	1 731 000	1 731 000	8 661 577
20	Bruk av bundne driftsfond	- 15 347 580	-6 985 000	-4 185 000	-10 833 190
21	Avsetninger til disposisjonsfond	-	8 974 000	9 470 000	15 666 897
22	Bruk av disposisjonsfond	- 27 721 178	-16 000 000	-5 700 000	-
23	Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	-
24	Sum disp./dekning av netto driftsresultat	- 29 894 112	-9 480 000	1 316 000	13 495 283
25	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-	-	-	-

Sum bevilgninger drift

	Note	Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Folkevalgte og stab		46 742 270	47 351 000	44 836 000	39 279 123
540 - Avsetning til ubundne driftsfond		-	-	-	-
550 - Avsetning til bundne driftsfond		-	-	-	600 000
940 - Bruk av ubundne driftsfond		-	-	-	-
950 - Bruk av bundne driftsfond	-	366 947	-	-	356 453
Til linje 6 - bevilgninger drift		47 109 218	47 351 000	44 836 000	39 035 575
Oppvekst		150 226 038	143 802 000	139 952 000	131 516 140
540 - Avsetning til ubundne driftsfond		-	-	-	-
550 - Avsetning til bundne driftsfond		-	-	-	5 616
940 - Bruk av ubundne driftsfond		-	-	-	-
950 - Bruk av bundne driftsfond	-	32 149	-	-	70 000
Til linje 6 - bevilgninger drift		150 258 187	143 802 000	139 952 000	131 580 524
Pleie og omsorg		142 965 612	132 702 000	130 772 000	124 993 348
540 - Avsetning til ubundne driftsfond		-	-	-	-
550 - Avsetning til bundne driftsfond		1 911 019	-	-	215 526
940 - Bruk av ubundne driftsfond		-	-	-	-
950 - Bruk av bundne driftsfond	-	1 074 431	-	-	1 048 729
Til linje 6 - bevilgninger drift		142 129 024	132 702 000	130 772 000	125 826 551
NAV, Helse og familie		70 949 141	67 491 000	62 301 000	51 391 712
540 - Avsetning til ubundne driftsfond		-	-	-	-
550 - Avsetning til bundne driftsfond		-	-	-	843 863
940 - Bruk av ubundne driftsfond		-	-	-	-
950 - Bruk av bundne driftsfond	-	2 173 289	-	-	1 362 868
Til linje 6 - bevilgninger drift		73 122 430	67 491 000	62 301 000	51 910 717
Samfunnsutvikling og kultur		20 809 742	18 913 000	18 738 000	18 531 326
540 - Avsetning til ubundne driftsfond		-	-	-	-
550 - Avsetning til bundne driftsfond		759 713	-	500 000	286 587
940 - Bruk av ubundne driftsfond		-	-	-	-
950 - Bruk av bundne driftsfond	-	1 047 972	-	-	2 494 036
Til linje 6 - bevilgninger drift		21 098 000	18 913 000	18 238 000	20 738 775
Eiendom og kommunalteknikk		33 913 448	28 386 000	24 636 000	23 894 522
540 - Avsetning til ubundne driftsfond		-	-	-	-
550 - Avsetning til bundne driftsfond		1 030 463	500 000	-	1 833 995
570 - Overføring til investering		2 800 000	2 800 000	-	-
940 - Bruk av ubundne driftsfond		-	-	-	-
950 - Bruk av bundne driftsfond	-	7 993 141	6 985 000	4 185 000	4 926 323
Til linje 6 - bevilgninger drift		38 076 126	32 071 000	28 821 000	26 986 850
Spesielle tiltak og tjenester		31 112 868	31 372 000	24 962 000	17 411 957
540 - Avsetning til ubundne driftsfond		-	-	-	-
550 - Avsetning til bundne driftsfond		4 968 467	-	-	3 406 689
940 - Bruk av ubundne driftsfond		-	-	-	-
950 - Bruk av bundne driftsfond	-	2 659 651	-	-	574 782
Til linje 6 - bevilgninger drift		28 804 052	31 372 000	24 962 000	14 580 050
Finansielle transaksjoner		- 32 993 834	- 30 100 000	- 27 300 000	- 3 686 788
540 - Avsetning til ubundne driftsfond		-	-	-	-
550 - Avsetning til bundne driftsfond		-	-	-	-
940 - Bruk av ubundne driftsfond		-	-	-	-
950 - Bruk av bundne driftsfond		-	-	-	-
Til linje 6 - bevilgninger drift	-	32 993 834	30 100 000	27 300 000	3 686 788
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		467 603 203	443 602 000	422 582 000	406 972 254

Bevilgningsoversikt investering

	Note	Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022	
1	Investeringer i varige driftsmidler	4	90 653 668	95 579 000	83 780 000	28 046 991
2	Tilskudd til andres investeringer		880 000	880 000	880 000	750 000
3	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5	1 438 185	1 360 000	1 360 000	1 280 362
4	Utlån av egne midler		-	-	-	-
5	Avdrag på lån		-	-	-	-
6	Sum investeringsutgifter	1	92 971 853	97 819 000	86 020 000	30 077 353
7	Kompensasjon for merverdiavgift		-14 921 749	-16 008 000	-12 456 000	-3 198 006
8	Tilskudd fra andre		-843 427	-200 000	-200 000	-406 501
9	Salg av varige driftsmidler		-1 850 442	-2 000 000	-1 000 000	-3 969 967
10	Salg av finansielle anleggsmidler	15	-	-	-	-
11	Utdeling fra selskaper		-	-	-	-
12	Mottatte avdrag på utlån av egne midler	6	-600 000	-	-	-600 000
13	Bruk av lån		-75 160 991	-79 256 000	-71 004 000	-6 444 498
14	Sum investeringsinntekter		-93 376 608	-97 464 000	-84 660 000	-14 618 972
15	Videreutlån		11 356 205	15 800 000	20 000 000	43 985 902
16	Bruk av lån til videreutlån		-4 049 590	-15 800 000	-20 000 000	-43 939 527
17	Avdrag på lån til videreutlån	10	2 483 683	-	-	1 792 585
18	Mottatte avdrag på videreutlån	10	-4 814 979	-	-	-6 319 845
19	Netto utgifter videreutlån	1	4 975 319	-	-	-4 480 886
20	Overføring fra drift		-2 800 000	-2 800 000	-	-
21	Avsetninger til bundne investeringsfond		760 000	-	-	4 669 370
22	Bruk av bundne investeringsfond		-4 975 319	-	-	-142 110
23	Avsetninger til ubundet investeringsfond		-	-	-	-
24	Bruk av ubundet investeringsfond		-1 760 000	-1 760 000	-1 360 000	-11 300 000
25	Dekning av tidligere års udekket beløp		4 204 755	4 205 000	-	-
26	Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-4 570 564	-355 000	-1 360 000	-6 772 740
27	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		-	-	-	4 204 755

Prosjektoversikt investering

Nr.	Prosjekt	Note 4	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Oppr. Bud. 2023	Regnskap 2022
1102002	Digitaliseringstiltak ihht dig.strategi		22 750	25 000	500 000	780 817
1102003	IKT - Infrastruktur serverrom		353 165	354 000	0	203 989
1102004	IKT - Utvidelse netteværk og brannmur		266 520	266 000	0	1 236 400
1102201	Nytt sak- og arkivsystem		17 900	0	0	1 243 368
1102301	IKT - Felles 2023		0	0	1 000 000	0
1102302	Velferdsteknologi i helsebygg		0	1 000 000	1 000 000	0
2102201	Digitale tavler barnehage		48 750	50 000	0	195 000
2102202	Digitale tavler skole		0	0	270 000	357 430
2102203	Digitale verktøy barnehage		0	0	0	183 196
4102101	Helseplattformen		1 164 771	1 000 000	1 800 000	657 415
4102301	Velferdsteknologiske løsninger		0	500 000	500 000	0
6102001	GEO - vekst		0	293 000	0	392 000
6102101	Kinomaskin og kinosal		0	0	0	626 832
6102201	Statue Marit Bjørgen		416 694	400 000	1 700 000	345 531
7101210	Tilbygg Møya. Renseanlegg		-182 875	0	0	0
7101606	Adkomst og kryss Frøsetvegen		0	0	0	2 470
7101707	Budal skole - parkeringsplass		0	0	0	489 656
7101908	Dørlåser MG sykehjem "touch and go"		70 583	71 000	0	207 497
7101914	VA E6 Soknedal - Bakkgerdet		0	0	0	2 326 634
7102001	Utbedring ledningsnett vann		1 641 410	1 200 000	1 600 000	3 098 152
7102004	Gatenavnskilt (adressering)		0	0	0	14 122
7102008	Gatelys, utskifting HQL lamper		2 679 495	2 600 000	0	286 299
7102011	Støren barneskole - trafikkerhet/utbedring		0	0	0	13 844
7102012	Lysgården		45 668 529	46 989 000	38 400 000	2 858 284
7102013	Driftsbil vann/avløp		0	600 000	0	0
7102016	Budal bo-og dagsenter, ombygging leiligheter		0	0	0	47 381
7102101	Midtre Gauldal helsesenter - funksjonsendring		25 497	0	0	552 186
7102102	Liøya - salg av grunn		0	0	0	24 720
7102105	Rådhuset adgangskontroll		12 250	565 000	0	0
7102107	Rådhuset oppgradering møterom		143 123	400 000	0	588 935
7102109	Budal branngarasje HMS		0	0	0	31 245
7102111	Biler og ladestasjon - hjemmesykepleien		76 641	50 000	0	750 803
7102112	Rassikring overvann bekker Frøset		160 446	250 000	1 600 000	3 014 874
7102113	Singsås bo- og dagsenter - utbedring		5 905 032	6 933 000	4 500 000	566 709
7102114	Ramstadsjøen - toalettløsning		1 953 673	1 750 000	0	66 182
7102115	Fagerlia barnehage, salg		14 102	0	0	16 975
7102118	Korsen - parkeringsareal og leskur		0	0	0	70 522
7102119	Prestteigen - trafikkikkerhet		151 935	200 000	0	9 950
7102121	Møya - trafikkikkerhet		8 533	20 000	0	58 096
7102125	Midtre Gauldal helsesenter - ventilasjon/styreenhet		0	0	0	62 500
7102126	Budal skole/flerbrukshus		1 019 527	1 018 000	0	932 573
7102127	Midtre Gauldal helsesenter - ventilasjon/styreenhet		223 750	225 000	0	231 250
7102202	Salg av Frøsetløkkja gnr/bnr 3/302		0	0	0	11 255
7102205	Støren b.hage, oppgr.ute og garderober		0	0	0	199 222
7102206	Boliger unge funksj,hem. Prost Bødtkers vei		0	0	0	112 500
7102207	Ombygging NAV		1 787 294	850 000	0	20 766
7102208	Elveforebygging - flomsikring		0	200 000	200 000	0
7102209	Heggvollveien utbedring		0	0	0	2 417 145
7102211	Salg av gnr/bnr 82/89		0	0	0	16 270
7102212	Innkjøp brakker til oppvekst og EKT		0	0	0	14 844

Årsregnskap 2023 – Midtre Gauldal kommune

Nr.	Prosjekt	Note 4	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Oppr. Bud. 2023	Regnskap 2022
7102215	Oppgradering Rørosveien Støren		0	0	0	965 581
7102216	Støren barneskole - ombygging		0	0	0	521 104
7102217	Størenhallen		0	0	0	530 383
7102218	Legekantoret - inngangsparti		288 706	300 000	0	0
7102219	Frøset - gjerde		352 670	360 000	0	56 836
7102220	Engan 13 (Doktorgården) - riving		166 386	0	690 000	57 391
7102221	Kåret 2 - riving		565 915	570 000	570 000	24 591
7102222	Ambulansestasjon - Moøya 5		9 493 056	8 400 000	14 000 000	555 266
7102301	GSK Kultursal - nytt lysanlegg		791 638	800 000	0	0
7102302	Singsås barnehage- oppgradering		73 276	50 000	1 250 000	0
7102303	Singsås boligtomter - salg		123 438	0	0	0
7102305	Soknedal boligtomter Nyhus - salg		3 868	0	0	0
7102306	Omsorgsboliger BT1		2 137 670	2 500 000	2 500 000	0
7102307	Liøya 3 og 5 - riving		40 659	0	0	0
7102308	Kommunale veier og sikkerhet 2023		0	0	6 000 000	0
7102309	Utbedring kommunale bygg 2023		0	0	3 000 000	0
7102310	MG helsesenter - modernisering sokkeletasje		0	0	1 200 000	0
7102311	Støren gamle prestegård - oppgradering nettverk		105 063	130 000	130 000	0
7102312	Soknedal skole - oppgradering ventilasjonsanlegg		0	0	380 000	0
7102313	Støren barneskole - oppgradering nettverk		0	0	190 000	0
7102314	Utbedring ledningsanlegg overvann/avløp		1 500 556	1 200 000	800 000	0
7102315	Soknes leir - salg		52 350	0	0	0
7102316	Ombygging Gaula Natursenter		1 497 488	1 500 000	0	0
7102317	Støren ungdomsskole - paviljong		3 362 561	3 400 000	0	0
7102318	Størenhallen - ombygging frivilligheten		582 942	600 000	0	0
7102319	Øverspjeldet 1A - renovering		268 298	120 000	0	0
7102320	Budal omsorgsboliger - ombygging leilighet		118 679	110 000	0	0
7102321	GSK - uteområder inngangsparti		1 239 818	3 000 000	0	0
7102322	Oppgradering Heisalarmer		411 582	0	0	0
7102323	Solskjerming Midttun		102 509	120 000	0	0
7102324	Salg eiendom gbnr 45/5		61 590	0	0	0
7102326	Salg Brunkåsa 7 B		28 278	0	0	0
7102327	Asfaltering parkeringsplass Budal oppvekstsenter		263 263	300 000	0	0
7102328	Utbedring Høsveien		224 000	250 000	0	0
7102329	Støren bo- og dagsenter -varmestyring gulv		625 000	0	0	0
7102330	Støren barneskole - nødlys		163 293	0	0	0
7102331	Rekkverk Rena Frøset - trafiksikkerhet		850 791	800 000	0	0
7102332	Fortau Soknesøran - trafiksikkerhet		516 110	500 000	0	0
7102333	Utbedring Ramstad bru		0	1 370 000	0	0
7102334	Utbedring VA Frøset - andel vei		0	400 000	0	0
7102335	Traktor Moøya renseanlegg		590 000	590 000	0	0
7102336	Sandfang Moøya		209 175	0	0	0
7102337	Rassikring Spjeldalen		193 548	400 000	0	0
8102201	Støren kirkelige fellesr. tilskudd 2022		0	0	0	750 000
8102301	Støren kirkelige fellesr. tilskudd 2023		880 000	880 000	880 000	0
9102260	Gaula senter AS - kjøp av aksjer		0	0	0	3
9102360	Helseplattformen - kjøp av aksjer		35 035	0	0	0
9460222	Egenkapitalinnskudd KLP 2022		0	0	0	1 280 359
9460223	Egenkapitalinnskudd KLP 2023		1 403 150	1 360 000	1 360 000	0
	Sum investeringsprosjekter		92 971 853	97 819 000	86 020 000	30 077 353

Økonomisk oversikt – drift

	Note	Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
1		-287 728 177	-278 700 000	-270 914 000	-263 154 709
2		-160 013 840	-167 300 000	-162 035 000	-170 144 927
3		-11 982 098	-12 000 000	-12 100 000	-11 970 946
4		-1 272 133	-1 231 000	-1 231 000	-2 514 477
5		-44 621 764	-41 478 186	-41 153 186	-35 320 400
6		-95 172 929	-70 993 301	-70 682 675	-84 787 561
7		-19 604 841	-22 015 675	-22 168 675	-21 976 067
8		-57 079 768	-57 179 426	-54 339 426	-50 923 290
9	1	-677 475 550	-650 897 588	-634 623 962	-640 792 377
10	16	366 630 804	351 565 329	342 468 352	333 769 860
11		88 463 504	84 456 739	82 256 954	82 758 590
12	17	167 159 634	146 924 492	140 359 108	139 701 918
13		60 712 355	50 931 028	44 450 548	43 263 815
14	4	32 320 869	-	-	30 978 946
15		715 287 165	633 877 588	609 534 962	630 473 128
16		37 811 616	-17 020 000	-25 089 000	-10 319 249
17		-10 247 676	-4 300 000	-5 000 000	-3 242 948
18		-6 895 030	-6 100 000	-7 770 000	-7 858 508
19	7	-3 485 223	-3 000 000	-2 200 000	3 792 734
20		24 798 716	19 700 000	19 856 000	15 798 998
21	10	20 232 579	20 200 000	18 887 000	19 312 635
22		24 403 366	26 500 000	23 773 000	27 802 911
23	4	-32 320 869	-	-	-30 978 946
24		29 894 112	9 480 000	-1 316 000	-13 495 283
Disponeringer eller dekning av netto driftsresultat					
25		2 800 000	2 800 000	-	-
26	13	10 374 646	1 731 000	1 731 000	8 661 577
27	13	-15 347 580	-6 985 000	-4 185 000	-10 833 190
28		-	8 974 000	9 470 000	15 666 897
29		-27 721 178	-16 000 000	-5 700 000	-
30		-	-	-	-
31		-29 894 112	-9 480 000	1 316 000	13 495 283
32		-	-	-	-

Balanseregnskap

Kap.		Note	2023	2022
2.2	A. Anleggsmidler	4		
	<i>I. Varige driftsmidler</i>			
1	2.27 Faste eiendommer og anlegg		838 683 562	782 891 383
2	2.24 Utstyr, maskiner og transportmidler		24 553 669	24 448 200
	<i>II. Finansielle anleggsmidler</i>			
3	2.21 Aksjer og andeler	5	94 276 439	92 850 754
4	2.29 Obligasjoner		-	-
5	2.22+2.23 Utlån	6	82 634 419	76 659 774
6	2.28 <i>III. Immaterielle eiendeler</i>		-	-
7	2.20 <i>IV. Pensjonsmidler</i>	11	780 115 853	733 002 969
	Sum anleggsmidler		1 820 263 941	1 709 853 080
2.1	B. Omløpsmidler			
8	2.10 <i>I. Bankinnskudd og kontanter</i>		98 497 746	88 503 440
	<i>II. Finansielle omløpsmidler</i>			
9	2.18 Aksjer og andeler	7	44 100 025	45 614 802
10	2.11 Obligasjoner		-	-
11	2.12 Sertifikater		-	-
12	2.15 Derivater		-	-
	<i>III. Kortsiktige fordringer</i>			
13	2.13+2.14 Kundefordringer	18	54 681 139	58 237 028
14	2.16 Andre kortsiktige fordringer		-	-
15	2.19 Premieavvik		76 748 566	48 662 866
	Sum omløpsmidler		274 027 476	241 018 136
	SUM EIENDELER		2 094 291 417	1 950 871 216
2.5	C. Egenkapital			
	<i>I. Egenkapital drift</i>			
16	2.56 Disposisjonsfond		-42 658 791	-70 379 969
17	2.51 Bundne driftsfond	13+1 4	-34 612 335	-39 585 270
18	2.5900 Merforbruk i driftsregnskapet		-	-
	<i>II. Egenkapital investering</i>			
19	2.53 Ubundet investeringsfond		-17 057 360	-18 817 360
20	2.55 Bundne investeringsfond		-760 000	-4 975 319
21	2.5970 Udekket beløp i investeringsregnskapet		-	4 204 755
	<i>III. Annen egenkapital</i>			
22	2.5990 Kapitalkonto	2	-458 424 861	-435 371 783
23	2.581 Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		-1 258 252	-1 258 252
24	2.580 Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		-	-
	Sum egenkapital		-554 771 599	-566 183 197
2.4	D. Langsiktig gjeld	8+9		
	<i>I. Lån</i>			
25	2.45+2.47 Gjeld til kredittinstitusjoner		-636 238 790	-558 955 052
26	2.41+2.42 Obligasjonslån		-	-
27	2.43 Sertifikatlån		-	-
28	2.40 <i>II. Pensjonsforpliktelse</i>		-774 200 280	-743 336 816
	Sum langsiktig gjeld		-1 410 439 070	-1 302 291 868
2.3	E. Kortsiktig gjeld			
	<i>I. Kortsiktig gjeld</i>			
29	2.33+2.35 Leverandørgjeld		-	-
30	2.31 Likviditetslån		-30 000 000	-
31	2.34 Derivater		-	-
32	2.32 Annen kortsiktig gjeld		-98 730 636	-81 793 847
33	2.39 Premieavvik		-350 112	-602 304
	Sum kortsiktig gjeld		-129 080 748	-82 396 151
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD		-2 094 291 417	-1 950 871 216
	F. Memoriakonti			
34	2.9100+2.9110 <i>I. Ubrukte lånemidler</i>		48 599 993	27 810 574
35	2.9200 <i>II. Andre memoriakonti</i>		-	-
36	2.9999 <i>III. Motkonto for memoriakontiene</i>		-48 599 994	-27 810 574
	Sum memoriakonti		-0	-0

Støren 2/4-24 Alf Petter Taugjord

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

Driftsregnskapet		
		2023
1	Netto driftsresultat	29 894 112
2	Avsetninger til bundne driftsfond	10 374 646
3	Bruk av bundne driftsfond	- 15 347 580
4	Overføringer til investering ihht årsbudsjettet og fullmakter	2 800 000
5	Avsetning til disposisjonsfond i hht til årsbudsjettet og fullmakter	8 974 000
6	Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	- 16 000 000
7	Budsjettet dekning av tidligere års merforbruk	-
8	Årets budsjettavvik (mer -eller mindreforbruk før strykning)	20 695 178
9	Strykning av overføring til investering	-
10	Strykning av avsetninger til disposisjonsfond	- 8 974 000
11	Strykning av dekning av tidligere års merforbruk	-
12	Strykning av bruk av disposisjonsfond	-
13	Mer-eller mindreforbruk etter strykninger	11 721 178
14	Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	- 11 721 178
15	Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk	-
16	Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk	-
17	Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	-
18	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-
Investeringsregnskapet		
		2023
1	Sum utgifter og inntekter eksklusiv bruk av lån	83 781 144
2	Avsetninger til bundne investeringsfond	760 000
3	Bruk av bundet investeringsfond	- 4 975 319
4	Budsjettet bruk av lån	- 95 056 000
5	Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	- 2 800 000
6	Avsetninger til ubundet investeringsfond ihht til årsbudsjettet og fullmakter	-
7	Bruk av ubundet investeringsfond ihht til årsbudsjettet og fullmakter	- 1 760 000
8	Dekning av tidligere års udekket beløp	4 204 755
9	Årets budsjettavvik (mer -eller mindreforbruk før strykning)	- 15 845 419
10	Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond	-
11	Strykning av bruk av lån	15 845 419
12	Strykning av overføring fra drift	-
13	Strykning av bruk av ubundet investeringsfond	-
14	Udekket eller udisponert beløp etter strykninger	-
15	Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond	
16	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	-

Noter

Note 0a – Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise all tilgang på og bruk av midler i året. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter og inntekter i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Dersom kommunen avviker fra foreløpige kommunale regnskapsstandarder bør dette opplyses. Videre bør det omtales hvordan kommunen har forholdt seg til høringsutkast til KRS.

Redegjørelsen bør omtale eventuelle endringer i regnskapsprinsipper i regnskapsåret samt endringer i anvendelsen av regnskapsprinsipper og vurderingsregler.

Ved lånefinansiering av investeringer er/er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS nr. 2.

Note 0b – Organisering av kommunens virksomhet

Dersom vesentlige deler av kommunens samlede virksomhet er lagt til enheter som avlegger særregnskap, herunder KF og interkommunale samarbeid, skal det opplyses om hvilke enheter dette gjelder. Det samme gjelder dersom slik virksomhet er lagt til andre rettssubjekter som samkommune, IKS, AS m.v., eller ivaretas av andre kommuner gjennom vertskommunesamarbeid.

Den samlede virksomheten til kommunen er i hovedsak organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon, men noe virksomhet lagt til enheter innenfor kommunen som juridisk enhet som avlegger egne årsregnskap. Disse enhetene inngår i konsolidert årsregnskap. Se note 27 om nærmere opplysninger om disse.

I tillegg er kommunen deltaker i interkommunale samarbeid som er egne rettssubjekt, vertskommunesamarbeid og interkommunale selskaper.

Rettssubjekter kommunen deltar i	Type virksomhet	Type enhet	Kontor- /vertskommune
Barnevernvakt	Barnevern	Vertskommunesamarbeid	Trondheim kommune
Øyeblikkelig hjelp, legevakt, Øya helsehus	Helse	Vertskommunesamarbeid	Trondheim kommune
KS Samhandlingskoordinator Helse	Helse	Vertskommunesamarbeid	Malvik kommune
Kontrollutvalgsserretariat og revisjon	Kontrollorgan	IKS	
Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS	Arkiv	IKS	
ReMidt IKS	Renovasjon/Slam	IKS	
Gauldal Brann og Redning IKS	Brannvern/forebygg	IKS	
Midtre Gauldal Næringselskap KF	Kommunalt foretak		
Liøya barnehage	Privat barnehage		
Haukda villmarksbarnehage	Privat barnehage		

Note 1 – Arbeidskapital

Balanseregnskapet :	31.12.2023	01.01.2023	Endring
2.1 Omløpsmidler	274 027 476	241 018 136	33 009 340
2.3 Kortsiktig gjeld	-129 080 748	-82 396 151	-46 684 597
Arbeidskapital	144 946 728	158 621 985	-13 675 257

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp
Driftsregnskapet	
Sum driftsutgifter	682 966 296
Sum driftsinntekter	-677 475 550
Netto finansutgifter	24 403 366
Netto driftsresultat	29 894 112
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter	92 971 853
Sum investeringsinntekter	-93 376 608
Netto utgifter videreutlån	4 975 319
Netto utgifter i investeringsregnskapet	4 570 564
Netto tilgang/bruk i drifts- og investeringsregnskapet	34 464 676
Endring ubrukte lånemidler (økning +/- reduksjon-)	20 789 419
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	0
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	13 675 257
Differanse (forklares nedenfor)	0

Forklaring til differanse i arb.kapital :	Beløp
	0
	0
	0
	0

Note 2 – Kapitalkonto

Årets endring i kapitalkonto			
	01.01.2023	31.12.2023	Endring
Anleggsmidler	1 709 853 080	1 820 263 941	110 410 861
Langsiktig gjeld	1 302 291 868	1 410 439 070	108 147 202
Ubrukte lånemidler	27 810 574	48 599 993	20 789 419
Endring i regnskapsprinsipper som påvirker langsiktig gjeld			-
Endring i regnskapsprinsipper som påvirker anleggsmidler			-
Kapitalkonto	435 371 786	458 424 865	23 053 078
Spesifikasjon av bevegelser på kapitalkontoen			
Saldo kapitalkonto 1.1.2023	kr 435 371 783		
Økning av kapitalkonto (kreditposter):			
Aktivering fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	kr 90 653 668		
Reversert nedskrivning eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	kr -		
Kjøp av aksjer/andeler	kr 35 035		
Reversert nedskrivning aksjer/andeler	kr -		
Utlån	kr 11 419 869		
Avdrag på eksterne lån	kr 22 716 262		
Endring pensjonsforpliktelser (reduksjon)	kr -		
Endring pensjonsmidler SPK	kr 6 132 990		
Endring pensjonsmidler KLP	kr 40 979 894		
Endring pensjonsmidler andre selskap	kr -		
Reversert oppskrivning utenlandslån	kr -		
Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	kr 1 403 150		
Reduksjon av kapitalkonto (debetposter):			
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	kr 2 435 152		
Avskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	kr 32 320 869		
Nedskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	kr -		
Salg aksjer/andeler	kr -		
Nedskrivning aksjer/andeler	kr 12 500		
Avdrag på utlån	kr 5 445 224		
Avskrivning på utlån	kr -		
Bruk av lånemidler	kr 79 210 577		
Endring pensjonsforpliktelser (økning)	kr 30 863 464		
Endring pensjonsmidler SPK	kr -		
Endring pensjonsmidler KLP	kr -		
Endring pensjonsmidler andre selskap	kr -		
Saldo kapitalkonto 31.12.2022	kr 458 424 865		

Note 3 – Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp og regnskapsestimater og vesentlige korrigeringer av tidligere års feil

Konto for endring av regnskapsprinsipp

Virkning av endringer i regnskapsprinsipp føres mot egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoene kan ikke disponeres og negativ saldo skal ikke dekkes inn.

Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp i årets regnskap

Endringer i regnskapsprinsipper gjort i år:	Utgift	Inntekt
Sum endringer i regnskapsprinsipp i år	0	0

Note 4 – Varige driftsmidler

	IT-utstyr, kontor-maskiner	IT-utstyr, kontor-maskiner	Anleggs-maskiner mv.	Program-vare	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Tomte-områder	SUM
Bokført verdi pr 1.1.2023	2 733 859	6 913 014	13 674 380	657 415	17 380 040	553 055 009	171 859 633	41 066 232	807 339 583
Årets tilgang	393 815	315 270	4 049 489	1 164 771	1 801 663	23 430 575	59 074 983	423 103	90 653 668
Årets avgang						2 435 152			2 435 152
Årets avskrivninger	1 022 403	2 025 003	2 600 030		1 610 259	19 076 857	5 986 316		32 320 869
Årets nedskrivninger									0
Reverseringer av nedskrivninger									0
Bokført verdi pr. 31.12.2023	2 105 271	5 203 282	15 123 838	1 822 186	17 571 444	554 973 575	224 948 300	41 489 335	863 237 230
Tap ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	832 982	0	0	832 982
Gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utnyttbar levetid, inntil	3 år	5 år	10 år	15 år	20 år	40 år	50 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.	

Det skal opplyses om årsaken til vesentlige nedskrivninger og eventuelle reverseringer av slike.

Leide varige driftsmidler som er balanseført, skal spesifiseres hvis leieavtalen er vesentlig.

Ved salg av anleggsmidler bør det gis en spesifisering over vesentlige poster vedrørende gevinst/tap.

Salg av bolig Engan 13 (Doktorgården), Støren

Kjøpt i 2012 for kr	3 129 331,00
Avskrivninger	- 917 955,38
Div. justeringer	➤ 223 776,28
Bokført verdi ved salg	➤ 2 435 151,90
Solgt i 2023 for kr	1 602 169,86
Tap ved salg kr	➤ 832 982,04

Note 5 – Aksjer og andeler i varig eie

Konto	Tekst	Henvisning kommentar	Eierandel	Bokført verdi 2023	Bokført verdi 2022
22141003	Egenkapitalinnskudd KLP			23 097 175	21 694 025
22168004	Gauldal Brann og redning IKS		30,00 %	1	1
22168005	Interkommunalt arkiv Trøndelag IKS		2,33 %	1	1
22168006	Konsek Trøndelag IKS		2,00 %	50 000	50 000
22168007	Midt-Norge 110-sentral IKS	1)	1,32 %	1	1
22168008	Revisjon Midt-Norge SA			60 000	60 000
22168009	ReMidt IKS		4,80 %	1 758 763	1 758 763
22170002	Enodd Vassverk			15 000	15 000
22170004	Forsethmo Vassverk			30 000	30 000
22170005	Biblioteksentralen SA		3 aksjer	900	900
22170008	Støren Borettslag			100	100
22170010	Singsås Vassverk			3 000	3 000
22170011	Norservice Holding AS	2)	10,00 %	0	12 500
22170014	Runa Holding AS		100,00 %	350 000	350 000
22170015	Kommunekraft AS		1 aksje	1 000	1 000
22170017	Budal Flerbrukshus AS		65,87 %	6 001 000	6 001 000
22170018	Midt Energi AS	3)	100,00 %	31 288 000	31 288 000
22170019	Trønderenergi	4)	3,17 %	30 585 300	30 585 300
22170024	Gaula Senter AS		14,28 %	1 000 003	1 000 003
22170030	ReMidt Næring AS		1,15 %	1 160	1 160
22170031	Helseplattformen AS	5)	1,17 %	35 035	0
Sum aksjer og andeler				94 276 439	92 850 754

Kommunen hefter ubegrenset for en andel av forpliktelsene til interkommunale selskap tilsvarende kommunens eierandel i selskapet, jfr IKS-loven § 3.

- 1) Midt-Norge 110-sentral endret fra 1,88% til 1,32%.
- 2) Norservice Holding AS er oppløst.
- 3) Midt It AS er fusjonert inn i Midt Energi AS.
- 4) Trønderenergi endret fra 3,17% til 2,89%
- 5) Kjøp av 35 aksjer i Helseplattformen AS

Note 6 – Utlån

Utlånt til	Utestående 31.12.2023		Utestående 01.01.2023		Tap på hovedstol	Tap påløpte renter mv.	Samlet tap
Utlån finansiert med innlån							
Boligsosiale formål (startlån)	kr	-	kr	-	kr	-	kr
	kr	-	kr	-	kr	-	kr
Samlet utlån etab./utb. Lån	kr	81 224 033	kr	74 682 807	kr	-	kr
Sum lånefinansierte utlån	kr	81 224 033	kr	74 682 807	kr	-	kr
Utlån finansiert med egne midler							
Midt Energi AS	kr	1 200 000	kr	1 800 000	kr	-	kr
Sosiale utlån	kr	210 386	kr	176 967	kr	-	kr
....	kr	-	kr	-	kr	-	kr
	kr	-	kr	-	kr	-	kr
	kr	-	kr	-	kr	-	kr
Sum egenfinansierte utlån	kr	1 410 386	kr	1 976 967	kr	-	kr
Sum	kr	82 634 419	kr	76 659 774	kr	-	kr

Note 7 – Markedsbaserte finansielle omløpsmidler og derivater

Aktivklasse	Finansforvaltnings- reglement	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi 31.12.	Balanseført verdi 01.01.	Resultatført verdiendring
Bankinnskudd	§ 4	7 662	7 603	77 867	- 70 264
Rentepapirer	§ 4	-	-	-	-
Aksjefond	§ 5	-	-	-	-
Aksjer	§ 5	7 319 888	10 934 414	11 343 505	- 409 091
Sertifikater	§ 4	-	-	-	-
Obligasjoner	§ 4	31 186 240	33 158 008	34 193 427	- 1 035 419
		38 513 790	44 100 025	45 614 799	- 1 514 774

Derivater som ikke inngår i sikring

Derivat	Verdsettelses- metode	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi 31.12.	Balanseført verdi 01.01.	Resultatført verdiendring
FRA	Innhentet vurdering	0	0	0	0
Kjøpt opsjon	Eget anslag	0	0	0	0
Solgt opsjon	Innhentet vurdering	0	0	0	0
...					
		0	0	0	0

Det skal gis informasjon om finansielle eiendeler og forpliktelser som siden første gangs balanseføring har vært gjenstand for to eller flere endringer i avtalevilkår, hvor hver enkelt endring ikke har vært vurdert å utgjøre en vesentlig endring av avtalevilkårene.

Det bør opplyses om kommunens finansielle markedsrisiko dersom posten er vesentlig.

Note 8 – Rentesikring

Renteutgiftene på kommunens lånegjeld sikres i samsvar med gjeldende reglement for finans- og gjeldsforvaltningen.

Langsiktig gjeld med fast rente

Lån nr.	Volum (mill.)	Siste forfall	Rente-binding til	Betaler	Finans-reglementet
24519109	100	des.54	jun.29	2,360 %	pkt.3
24519300	9	des.53	des.26	4,308 %	pkt.3

Rentebytteavtaler

Lån	Volum (mill.)	Løper fra dato	Løper til dato	Betaler	Mottar	Formål med sikringen	Finans-reglementet
1	50	des.19	des.25	2,440 %	3M nibor	Kontanstrømsikring	pkt.3
2	50	des.20	des.26	2,550 %	3M nibor	Kontanstrømsikring	pkt.3
3	50	des.21	des.27	2,640 %	3M nibor	Kontanstrømsikring	pkt.3
4	50	des.21	des.28	2,630 %	3M nibor	Kontanstrømsikring	pkt.3
5	50	des.22	des.29	2,690 %	3M nibor	Kontanstrømsikring	pkt.3

Note 9 – Langsiktig gjeld

Eksterne lån	Lånesaldo pr 31.12.2023	Lånesaldo pr 31.12.2022	Gj.snittlig løpetid (år)	Gj.snittlig rente
Lån til egne investeringer	537 595 792	477 958 371	25	4,256 %
Lån til andres investeringer	880 000	750 000	1	4,948 %
Lån til innfrielse av kausjoner	0	0	0	0,000 %
Lån til videreutlån	97 762 999	80 246 682	22	3,047 %
Sum bokført langsiktig gjeld	636 238 790	558 955 052		
<i>Herav finansielle leieavtaler</i>	<i>0</i>	<i>0</i>		
Lån som forfaller i 2024	21 290 676	19 252 528		
Herav lån som må refinansieres	0	0		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langs.gjeld 31.12.2023	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente :	109 443 450	3,334 %
Langsiktig gjeld med flytende rente :	526 795 340	3,653 %

Note 10 – Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler.

Beregningen gjøres ved hjelp av følgende formel:

$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 1/1 i regnskapsåret}} = \text{Minimumsavdrag}$$

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag	2023	2022
Sum avskrivninger i året	32 320 869	30 978 946
Sum lånegjeld pr 1.1.	478 708 371	478 539 200
Avskrivbare anleggsmidler pr. 1.1	766 273 351	770 993 797
Bergnet minimumsavdrag	20 191 581	19 227 963
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	20 232 579	19 312 635
Avvik	- 40 998	- 84 672

Ved eventuell endring i beregningsmetoden for minimumsavdrag fra 2019 til 2020, skal virkningen av dette opplyses.

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Mottatte avdrag på videreutlån og refusjoner av gitte forskotteringer finansiert med lån kan bare finansiere avdrag på lån eller nye utlån, jf KL 14-17, 2. ledd. Dersom slike mottatte avdrag benyttes til å betale avdrag på lån etter KL § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal dette ikke redusere minimumsavdraget, jf KL § 14-18 tredje ledd.

	2023	2022
Mottatte avdrag på startlån	4 814 979	6 319 845
Avsatt fond bruk til utlån 2023	0	4 669 370
Reutlån ekstra ordinære avdrag	2 637 246	
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	2 483 683	1 792 585
Avsetning til/bruk av avdragsfond	-305 949	-142 110
Saldo avdragsfond 31.12.	0	305 949

Note 11 – Pensjonsforpliktelse

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2023	2022
Innestående på premiefond 01.01.	24 596 563	29 356 098
Tilført premiefondet i løpet av året	4 127 074	13 946 076
Bruk av premiefondet i løpet av året	18 032 018	18 705 617
Innestående på premiefond 31.12.	10 691 619	24 596 557

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i budsjett- og regnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftføres i driftsregnskapet. Premieaviket tilbakeføres igjen neste år med 1/7 per år for premieavik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavik oppstått fra 2002 til 2010.

Dersom kommunen har endret amortiseringsperiode i regnskapsåret, skal virkningen av denne endringen opplyses om dersom den er vesentlig for å vurdere økonomisk utvikling og stilling.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 14-6, 2. ledd nr c). Regnskapsføringen av premieavik og amortisering av premieavik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2023 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr. 31 647 116 lavere enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK	Andre
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,00 %	3,50 %	
Diskonteringsrente	3,50 %	3,50 %	
Forventet årlig lønnsvekst	2,48 %	2,48 %	
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,48 %	2,48 %	

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavik

Pensjonskostnad og premieavvik	2023	2022
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	34 729 806	32 096 792
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	26 422 450	21 697 364
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-29 117 338	-24 444 616
Administrasjonskostnad	1 809 092	1 570 535
A Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	33 844 010	30 920 075
B Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	68 114 772	40 430 625
C Årets premieavvik (B-A)	34 270 762	9 510 550

Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	2023	2022
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	68 114 772	40 430 625
C Årets premieavvik	-34 270 762	-9 510 550
D Amortisering av tidligere års premieavik	9 434 751	9 079 268
E Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	43 278 761	39 999 343
G Pensjonstrekk ansatte	6 811 105	5 838 961
Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	36 467 656	34 160 382

Akkumulert premieavvik	2023	2022
Sum gjestående premieavik tidligere år (pr. 01.01.)	42 121 426	41 690 144
Årets premieavvik	34 270 762	9 510 550
Sum amortisert premieavik dette året	-9 434 751	-9 079 268
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	66 957 437	42 121 426
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavik	9 440 999	5 939 121
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	76 398 436	48 060 547

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	2023	2022
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 01.01.	736 154 125	688 633 824
Estimatavik (ført direkte mot egenkapitalen)	2 468 240	20 031 393
Virkning av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)	0	0
Årets pensjonsopptjening	34 729 806	32 096 792
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	26 422 450	21 697 364
Utbetalinger	-28 057 309	-26 305 248
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	771 717 312	736 154 125
Brutto pensjonsmidler pr. 01.01.	733 002 967	693 715 836
Estimatavik (ført direkte mot egenkapitalen)	-20 252 825	2 287 674
Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)	0	0
Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.)	68 114 772	40 430 625
Administrasjonskostnad/rentegaranti	-1 809 092	-1 570 535
Utbetalinger	-28 057 309	-26 305 248
Forventet avkastning	29 117 338	24 444 616
Brutto pensjonsmidler pr. 31.12.	780 115 851	733 002 968
Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	-8 398 539	3 151 157
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	2 482 968	444 313

Spesifikasjon av pensjonsforpliktelser og -midler per pensjonsordning

Det avsettes kun arbeidsgiveravgift for pensjonsordninger med netto underdekning, dvs. at pensjonsforpliktelsene overstiger pensjonsmidlene. Nedenfor vises pensjonsforpliktelser, pensjonsmidler og avsatt arbeidsgiveravgift per pensjonsordning.

Netto pensjonsforpliktelse per ordning 31.12.2023	KLP felles	KLP sykepl.	KLP folkev.	SPK	Sum
Brutto pensjonsforpliktelse	602 751 429	110 618 514	4 187 739	54 159 630	771 717 312
Brutto pensjonsmidler	620 778 774	117 561 658	5 225 494	36 549 925	780 115 851
Netto pensjonsforpliktelse (+)/netto pensjonsmidler (-)	18 027 345	6 943 144	1 037 755	17 609 705	-8 398 539
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	-	-	-	2 482 968	2 482 968
Sum bokført netto pensjonsforpliktelse	18 027 345	6 943 144	1 037 755	20 092 673	-5 915 571

Note 12 – Kommunens garantiansvar

Gitt overfor - navn	Formål	Type garanti	Garanti-ramme	Garantiansvar per		Forventet låneopptak (utover saldo)	Tillegg for renter o.l.	Opprinnelig garanti-ansvar	Godkjenning	Utleper dato
				31.12.2023	31.12.2022					
Midtre Gauldal Utvikling KF_KLP17344	Næringsutvikling	Direkte ansvar	8 179 465	kr 5 112 163	kr 7 157 031			8 179 465,00	ikke aktuelt.	2026
Midtre Gauldal Utvikling KF_KLP85811	Næringsutvikling	Direkte ansvar	220 000 000	kr 219 999 900	kr 220 000 000			220 000 000,00	ikke aktuelt.	2059
Midtre Gauldal Utvikling_Soknedal sp.bank	Næringsutvikling	Direkte ansvar	149 160	kr 44 748	kr 44 748			149 160,00	ikke aktuelt.	30.09.2024
Singsås Motorklubb		Simpel kausjon/helgaranti 2)	197 875	Innfridd	kr 107 529			450 000,00	ikke aktuelt.	2025
Forsetmo Vassverk		Simpel kausjon	350 000	Innfridd	kr 19 833			350 000,00	ikke aktuelt.	2023
Gauldal Brann og redning IKS_KLP05698	Eiendom	Simpel kausjon	1 310 000	kr 393 000	kr -			1 310 000,00	ikke aktuelt.	01.09.1932
Gauldal Brann og redning IKS_KLP12788	Eiendom	Simpel kausjon	750 000	kr 80 355	kr 112 498			750 000,00	ikke aktuelt.	25.04.2026
Gauldal Brann og redning IKS_KLP12818	Eiendom	Simpel kausjon	5 835 000	kr 1 375 391	kr 1 458 749			5 835 000,00	ikke aktuelt.	25.04.2040
Gauldal Brann og redning IKS_KLP93821	Eiendom	Simpel kausjon	3 830 000	kr 957 498	kr 1 034 098			3 830 000,00	ikke aktuelt.	20.12.2048
Gauldal Brann og redning IKS_KLP93856	Eiendom	Simpel kausjon	2 000 000	kr 504 998	kr 524 998			2 000 000,00	ikke aktuelt.	20.02.2049
ReMidt IKS	renovasjon	Simpel kausjon 1)	315 000 000	kr 14 244 098	kr 11 488 336			15 120 000,00	ikke aktuelt.	31.12.2037
Runa Eiendomsselskap AS_KLP_26176	Eiendom,maskinpark	Selvskyldner kausjon	3 300 000	kr 2 175 187	kr 2 312 251			2 449 315,00	Statsforvalter.	08.11.2039
Budal Flerbruks hus AS_Driftskreditt		Selvskyldner kausjon	250 000	kr -	kr -			250 000,00	ikke aktuelt.	31.12.2037
Støren Sportsklubb			15 700 000	kr 15 700 000	kr -			15 700 000,00	Statsforvalter.	01.05.2058
Sum garantiansvar				kr 255 475 175	kr 244 270 071					

1) Midtre Gauldal Kommune har en eierandel på 4,8 %.

2) Helgaranti vil si kausjon for saldo til enhver tid, pluss renter 2mnd. og termingebyrer på kr. 70 pr.mnd.

3) Garanti til Støren sportsklubb - Etter balansedagen (31.12) har kommunen blitt gjort oppmerksom på at det er betydelige kostnadsoverskridelser for flerbruks hallen som bygges i regi av Støren sportsklubb, et prosjekt hvor Midtre Gauldal kommune har stilt en simpel garanti på 15,7 mill. kr. for å realisere. De økonomiske utfordringene er betydelige, og det pågår nå et arbeid for å sikre mellomfinansiering av momskompensasjon og spillemidler for å ferdigstille hallen. Det er en reell risiko for at garantien må innfris hvis dette arbeidet ikke lykkes, men det jobbes fortsatt med flere alternative løsninger.

Note 13 – Bundne fond – vesentlige

Bundne fond	Navn	Beholdning 01.01.2023	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2023
Bundne driftsfond					
Selvkostfond	Vannverk	kr 2 861 120	kr 85 709	kr 1 732 073	kr 1 214 756
Selvkostfond	Kloakk	kr 4 773 773	kr 130 738	kr 3 461 068	kr 1 443 443
Næringsfond	Kraftfond	kr 7 524 079	kr 1 600 628	kr 300 000	kr 8 824 707
Næringsfond	Region Trøndelag fond	kr 1 718 162	kr 74 585	kr 146 800	kr 1 645 947
Næringsfond	Region Trøndelag fond - daglig drift	kr 409 482	kr 1 250 748	kr 409 482	kr 1 250 748
Øremerket statstilskudd	Regionale omstilling 2022-2027	kr 2 084 619	kr 3 642 329	kr 2 084 619	kr 3 642 329
Øremerket statstilskudd	Boligtstilskudd etablering	kr 944 614	kr 60 000	kr -	kr 1 004 614
Øvrige bundne driftsfond	GSK - Vedlikeholdsfond	kr 4 019 710	kr 814 016	kr 2 800 000	kr 2 033 726
Sum		kr 24 335 560	kr 7 658 753	kr 10 934 042	kr 21 060 271
Bundne investeringsfond					
Ingen vesentlige		kr -	kr -	kr -	kr -
Sum		kr -	kr -	kr -	kr -

Årsak til at det ikke har vært brukt av fond:

Boligtstilskudd etablering: ikke innvilget tilskudd, kun tilbakebetaling av tidligere gitt tilskudd.

Note 14 – Selvkostområder

Samlet etterkalkyle 2023

Etterkalkylene for 2023 er basert på regnskap datert 2. februar 2024.

Etterkalkyle selvkost 2023	Vann	Avløp			Totalt
Direkte driftsutgifter	6 075 191	7 029 569			13 104 760
Avskrivningskostnad	2 273 287	1 330 957			3 604 244
Kalkulatorisk rente (4,3 %)	1 955 646	1 107 735			3 063 381
Indirekte driftsutgifter (netto)	342 771	394 395			737 166
Indirekte avskrivningskostnad	11 166	12 954			24 121
Indirekte kalkulatorisk rente	1 387	1 609			2 996
Driftskostnader	10 659 448	9 877 219			20 536 668
- Øvrige driftsinntekter	-134 762	-765 725			-900 487
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	10 524 686	9 111 494			19 636 180
Gebyrinntekter	8 792 613	5 650 426			14 443 039
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-1 732 073	-3 461 068			-5 193 141
Finansiell dekningsgrad i %	84 %	62 %			74 %
Selvkostfond 01.01	2 861 120	4 773 773			7 634 894
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-1 732 073	-3 461 068			-5 193 141
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	85 709	130 738			216 446
Selvkostfond 31.12	1 214 757	1 443 443			2 658 199

Etterkalkyle selvkost 2023	Private planforslag	Bygge- og delesak	Oppmåling	Forurensning smyndighet	Totalt
Direkte driftsutgifter	610 880	2 687 308	864 685	995 299	5 158 172
Avskrivningskostnad	0	139 466	33 000	0	172 466
Kalkulatorisk rente (4,3 %)	0	14 979	4 962	0	19 941
Indirekte driftsutgifter (netto)	34 253	142 679	51 693	57 454	286 079
Indirekte avskrivningskostnad	1 082	4 532	1 650	1 834	9 097
Indirekte kalkulatorisk rente	134	563	205	228	1 130
Driftskostnader	646 350	2 989 526	956 195	1 054 815	5 646 884
+ Tilskudd/subsidiering	642 191	400 027	0	787 810	1 830 027
- Øvrige driftsinntekter	-4 158	-138 276	0	-15 484	-157 918
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	642 191	2 851 250	956 195	1 039 331	5 488 966
Gebyrinntekter	0	2 451 223	1 156 018	251 516	3 858 757
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-642 191	-400 027	199 823	-787 815	-1 630 209
Finansiell dekningsgrad i %	0 %				70 %
Selvkostfond 01.01	0	-0	0	5	5
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-0	0	199 823	-5	199 818
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	0	0	4 292	0	4 292
Selvkostfond 31.12	0	-0	204 116	0	204 116

Etterkalkylene for 2023 er utarbeidet i samarbeid med rådgivningselskapet Momentum Solutions som har mer enn 20 års erfaring med selvkostproblematikk og bred juridisk og økonomisk kompetanse knyttet til selvkost. Momentums selvkostberegningsmodell Momentum Selvkost Kommune benyttes av flere enn 300 norske kommuner.

Note 15 – Salg av finansielle omløpsmidler

Ingen finansielle omløpsmidler er solgt i 2023.

Note 16a – Ytelser til ledende personer

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse	Natural-ytelser
Kommunedirektør	1 298 368	0	0	0
Ordfører	991 184	0	0	0

Note 16b – Årsverk

Tekst	2023	2022	2021	2020	2019
Antall årsverk	508	496	467	479	484
Antall ansatte	590	584	546	570	584
Antall kvinner	506	493	463	482	497
% andel kvinner	86 %	84 %	85 %	85 %	85 %
Antall menn	84	91	83	88	87
% andel menn	14 %	16 %	15 %	15 %	15 %
Antall kvinner ledende stillinger *	22	9	8	8	8
% andel kvinner i ledende stillinger	71 %	50 %	57 %	53 %	53 %
Antall menn i ledende stillinger *	9	9	6	7	7
% andel menn i ledende stillinger	29 %	50 %	43 %	47 %	47 %

* Antall kvinner og menn ledende stillinger er ikke sammenlignbar med tidligere år grunnet at avdelingsledere nå er i samme gruppe.

Fordeling heltid/deltid	2023	2022	2021	2020	2019
Antall deltidsstillinger årsverk	191	196	184	171	171
Antall ansatte i deltidsstillinger	274	287	264	261	272
Antall kvinner i deltidsstillinger	251	260	246	243	256
% andel kvinner i deltidsstillinger	92 %	91 %	93 %	93 %	94 %
Antall menn i deltidsstillinger	23	27	18	18	16
% andel menn i deltidsstillinger	8 %	9 %	7 %	7 %	6 %

Note 17 – Godtgjørelse til revisor

Kommunens revisor er Revisjon Midt-Norge SA.

Godtgjørelse til revisor	Kommune-kassen
Revisjon	846 000
Rådgivning	-
Samlet godtgjørelse	846 000

Note 18 – Betinget eiendel

Salg av Korsen tomt	Beløp
Kjøpesum	19 000 000
Delbetaling 2020	-2 375 000
Salg av Korsen tomt - utestående	16 625 000

Det er avtale med Korsen Tomteselskap AS om delbetaling i takt med utbyggingen av eiendommen.

MIDTRE
GAULDAL

 KOMMUNE

KONSOLIDERT ÅRSREGNSKAP 2023
MIDTRE GAULDAL KOMMUNE OG MIDTRE GAULDAL UTVIKLING KF

Innholdsfortegnelse

Regnskapsskjema.....	3
Bevilgningsoversikt investering	3
Økonomisk oversikt drift.....	3
Balanseregnskap.....	4
Noter	5
Note 1 – Endring i arbeidskapital.....	5
Note 2 – Varige driftsmidler.....	5
Note 3 – Avdrag på lån.....	5
Note 4 – Langsiktig gjeld.....	6
Note 5 – Aksjer og andeler i varig eie	6
Note 6 – Pensjon	7
Note 7 – Godtgjørelse til revisor	8
Note 8 – Enheter som inngår i det konsoliderte årsregnskapet.....	8
Note 9 – Kapitalkonto.....	8

Regnskapsskjema

Bevilgningsoversikt investering

	Note	Kommunekassen	Midtre Gauldal utvikling KF	Elimineringer	Konsolidert årsregnskap	Konsolidert 2022
Investeringer i varige driftsmidler	2	90 653 668	428 869	-	91 082 537	43 114 443
Tilskudd til andres investeringer		880 000	-	-	880 000	750 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		1 438 185	-	-	1 438 185	1 280 362
Utlån av egne midler		-	-	-	-	-
Avdrag på lån		-	-	-	-	-
Sum investeringsutgifter		92 971 853	428 869	-	93 400 722	45 144 805
Kompensasjon for merverdiavgift		-14 921 749	-	-	-14 921 749	-3 198 006
Tilskudd fra andre		-843 427	-	-	-843 427	-406 501
Salg av varige driftsmidler		-1 850 442	-	-	-1 850 442	-3 969 967
Salg av finansielle anleggsmidler		-	-	-	-	-
Utdeling fra selskaper		-	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-600 000	-	-	-600 000	-600 000
Bruk av lån		-75 160 991	-428 869	-	-75 589 860	-21 511 950
Sum investeringsinntekter		-93 376 608	-428 869	-	-93 805 477	-29 686 424
Videreutlån		11 356 205	-	-	11 356 205	43 985 902
Bruk av lån til videreutlån		-4 049 590	-	-	-4 049 590	-43 939 527
Avdrag på lån til videreutlån		2 483 683	-	-	2 483 683	1 792 585
Mottatte avdrag på videreutlån		-4 814 979	-	-	-4 814 979	-6 319 845
Netto utgifter videreutlån		4 975 319	-	-	4 975 319	-4 480 886
Overføring fra drift		-2 800 000	-	-	-2 800 000	-
Avsetninger til bundne investeringsfond		760 000	-	-	760 000	4 669 370
Bruk av bundne investeringsfond		-4 975 319	-	-	-4 975 319	-142 110
Avsetninger til ubundet investeringsfond		-	-	-	-	-
Bruk av ubundet investeringsfond		-1 760 000	-	-	-1 760 000	-11 300 000
Dekning av tidligere års udekket beløp		4 204 755	-	-	4 204 755	-
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-4 570 564	-	-	-4 570 564	-6 772 740
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		-	-	-	-	4 204 755

Økonomisk oversikt drift

	Note	Kommunekassen	Midtre Gauldal utvikling KF	Elimineringer	Konsolidert årsregnskap	Konsolidert 2022
Rammetilskudd		-287 728 177	-	-	-287 728 177	-263 154 709
Inntekts- og formuesskatt		-160 013 840	-	-	-160 013 840	-170 144 927
Eiendomsskatt		-11 982 098	-	-	-11 982 098	-11 970 946
Andre skatteinntekter		-1 272 133	-	-	-1 272 133	-2 514 477
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-44 621 764	-	-	-44 621 764	-35 320 400
Overføringer og tilskudd fra andre		-95 172 929	-9 540 372	9 961 156	-94 752 145	-83 767 868
Brukerbetalinger		-19 604 841	-	-	-19 604 841	-21 976 067
Salgs- og leieinntekter		-57 079 768	-3 967 510	-	-61 047 278	-55 372 444
Sum driftsinntekter		-677 475 550	-13 507 882	9 961 156	-681 022 276	-644 221 838
Lønnsutgifter		366 630 804	180 698	-	366 811 502	333 960 934
Sosiale utgifter		88 463 504	24 773	-	88 488 277	82 778 856
Kjøp av varer og tjenester		167 159 634	2 654 628	-961 156	168 853 106	141 449 112
Overføringer og tilskudd til andre		60 712 355	335 209	-9 000 000	52 047 564	38 191 789
Avskrivninger	2	32 320 869	1 630 207	-	33 951 076	32 609 152
Sum driftsutgifter		715 287 165	4 825 516	-9 961 156	710 151 525	628 989 843
Brutto driftsresultat		37 811 616	-8 682 367	-	29 129 248	-15 231 994
Renteinntekter		-10 247 676	-789	-	-10 248 465	-3 301 533
Utbytter		-6 895 030	-59 530	-	-6 954 560	-7 858 508
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler		-3 485 223	-	-	-3 485 223	3 792 734
Renteutgifter		24 798 716	10 745 949	-	35 544 665	21 229 566
Avdrag på lån	3	20 232 579	2 720 433	-	22 953 012	21 605 733
Netto finansutgifter		24 403 366	13 406 063	-	37 809 429	35 467 992
Motpost avskrivninger		-32 320 869	-1 630 207	-	-33 951 076	-32 609 152
Netto driftsresultat		29 894 112	3 093 490	-	32 987 601	-12 373 155
Disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		-	-	-	-	-
Overføring til investering		2 800 000	-	-	2 800 000	-
Avsetninger til bundne driftsfond		10 374 646	-	-	10 374 646	8 661 577
Bruk av bundne driftsfond		-15 347 580	-	-	-15 347 580	-10 833 190
Avsetninger til disposisjonsfond		-	-	-	-	15 666 897
Bruk av disposisjonsfond		-27 721 178	-	-	-27 721 178	-
Dekning av tidligere års merforbruk		-	-	-	-	-
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		-29 894 112	-	-	-29 894 112	13 495 283
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		-	3 093 490	-	3 093 489	1 122 128

Balanseregnskap

Kap.	Note	Kommunekassen	Midtre Gauldal utvikling KF	Elimineringer	Konsolidert årsregnskap	Konsolidert 2022
2.2						
A. Anleggsmidler						
<i>I. Varige driftsmidler</i>	2					
2.27 Faste eiendommer og anlegg		838 683 562	235 474 845	-	1 074 158 407	1 019 567 567
2.24 Utstyr, maskiner og transportmidler		24 553 669	-	-	24 553 669	24 448 200
<i>II. Finansielle anleggsmidler</i>						
2.21 Aksjer og andeler		94 276 439	2 500 000	-	96 776 439	95 350 754
2.29 Obligasjoner		-	-	-	-	-
2.22+2.23 Utlån		82 634 419	-	-	82 634 419	76 659 774
2.28 <i>III. Immaterielle eiendeler</i>		-	-	-	-	-
2.20 <i>IV. Pensjonsmidler</i>		780 115 853	-	-	780 115 853	733 002 969
Sum anleggsmidler		1 820 263 941	237 974 845	-	2 058 238 787	1 949 029 264
2.1						
B. Omløpsmidler						
<i>I. Bankinnskudd og kontanter</i>		98 497 746	4 215 517	-	102 713 263	95 286 336
<i>II. Finansielle omløpsmidler</i>						
2.18 Aksjer og andeler		44 100 025	-	-	44 100 025	45 614 802
2.11 Obligasjoner		-	-	-	-	-
2.12 Sertifikater		-	-	-	-	-
2.15 Derivat		-	-	-	-	-
<i>III. Kortsiktige fordringer</i>						
2.13+2.14 Kundefordringer		54 681 139	2 024 436	-977 043	55 728 532	59 987 866
2.16 Andre kortsiktige fordringer		-	-	-	-	-
2.19 Premieavvik		76 748 566	-	-	76 748 566	48 662 866
Sum omløpsmidler	1	274 027 476	6 239 953	-977 043	279 290 386	249 551 870
SUM EIENDELER		2 094 291 417	244 214 799	-977 043	2 337 529 173	2 198 581 134
2.5						
C. Egenkapital						
<i>I. Egenkapital drift</i>						
2.56 Disposisjonsfond		-42 658 791	8 881 978	-	-33 776 813	-62 619 839
2.51 Bundne driftsfond		-34 612 335	-	-	-34 612 335	-39 585 270
2.5900 Merforbruk i driftsregnskapet		-	3 093 488	-	3 093 488	1 122 128
<i>II. Egenkapital investering</i>						
2.53 Ubundet investeringsfond		-17 057 360	-	-	-17 057 360	-18 817 360
2.55 Bundne investeringsfond		-760 000	-	-	-760 000	-4 975 319
2.5970 Udekket beløp i investeringsregnskapet		-	-	-	-	4 204 755
<i>III. Annen egenkapital</i>						
2.5990 Kapitalkonto		-458 424 861	-18 898 937	-	-477 323 798	-453 180 494
2.581 Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		-1 258 252	-	-	-1 258 252	-1 258 252
2.580 Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		-	-	-	-	-
Sum egenkapital		-554 771 599	-6 923 471	-	-561 695 070	-575 109 651
2.4						
D. Langsiktig gjeld						
<i>I. Lån</i>						
2.45+2.47 Gjeld til kredittinstitusjoner	4	-636 238 790	-232 901 170	-	-869 139 961	-794 576 656
2.41+2.42 Obligasjonslån		-	-	-	-	-
2.43 Sertifikatlån		-	-	-	-	-
2.40 <i>II. Pensjonsforpliktelser</i>		-774 200 280	-	-	-774 200 280	-743 336 816
Sum langsiktig gjeld		-1 410 439 070	-232 901 170	-	-1 643 340 241	-1 537 913 472
2.3						
E. Kortsiktig gjeld						
<i>I. Kortsiktig gjeld</i>						
2.33+2.35 Leverandørgjeld		-12 195	-1 140 423	977 043	-175 575	-1 948 786
2.31 Likviditetslån		-30 000 000	-	-	-30 000 000	-
2.34 Derivat		-	-	-	-	-
2.32 Annen kortsiktig gjeld		-98 718 441	-3 249 735	-	-101 968 176	-83 006 922
2.39 Premieavvik		-350 112	-	-	-350 112	-602 304
Sum kortsiktig gjeld	1	-129 080 748	-4 390 158	977 043	-132 493 863	-85 558 012
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		-2 094 291 417	-244 214 799	977 043	-2 337 529 173	-2 198 581 134
F. Memoriakonti						
2.9100+2.9110 <i>I. Ubrukte lånemidler</i>		48 599 993	13 221 658	-	61 821 651	41 461 101
2.9200 <i>II. Andre memoriakonti</i>		-	-	-	-	-
2.9999 <i>III. Motkonto for memoriakonti</i>		-48 599 994	-13 221 658	-	-61 821 652	-41 461 101
Sum memoriakonti		-	-	-	-	-

Noter

Note 1 – Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet :	31.12.2023	01.01.2023	Endring
2.1 Omløpsmidler	336 427 329	250 571 562	85 855 767
2.3 Kortsiktig gjeld	-133 470 906	-86 577 704	-46 893 202
Arbeidskapital	202 956 423	163 993 858	38 962 565

Note 2 – Varige driftsmidler

	IT-utstyr, kontor-maskiner	IT-utstyr, kontor-maskiner	Anleggs-maskiner mv.	Program-vare	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Sum avskr. MGU KF	Tomte-områder	SUM
Bokført verdi pr 1.1.2023	2 733 859	6 913 014	13 674 380	657 415	17 380 040	553 055 009	171 859 633	233 400 850	44 341 567	1 044 015 767
Årets tilgang	393 815	315 270	4 049 489	1 164 771	1 801 663	23 430 575	59 074 983	428 868	423 103	91 082 536
Årets avgang	0	0	0	0	0	2 435 152	0	0	-	2 435 152
Årets avskrivninger	1 022 403	2 025 003	2 600 030	0	1 610 259	19 076 857	5 986 316	1 630 206	-	33 951 075
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Reverseringer av nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bokført verdi pr. 31.12.23	2 105 271	5 203 282	15 123 838	1 822 186	17 571 444	554 973 575	224 948 300	232 199 511	44 764 670	1 098 712 077
Tap ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	330 923	0	0	0	330 923
Gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utnyttbar levetid, inntil	3 år	5 år	10 år	15 år	20 år	40 år	50 år	4 %		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.		

Note 3 – Avdrag på lån

Kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler.

Minimumsavdraget er beregnet ved å legge sammen sum beregnet minimumsavdrag i kommunen og i Midtre Gauldal utvikling KF. Bergning av minimumsavdrag Midtre Gauldal utvikling KF er avvikende i forhold til beløp i note 2, det henvises til note 6 i regnskapet til Midtre Gauldal utvikling KF for beregning.

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag	2023	2022
Sum avskrivninger i året	32 847 561	32 609 153
Sum lånegjeld pr 1.1.	697 417 639	678 000 686
Avskrivbare anleggsmidler pr. 1.1	983 475 619	992 513 335
Beregnet minimumsavdrag	20 721 926	20 711 451
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	22 277 547	21 605 733
Avvik	-1 555 621	-894 282

Note 4 – Langsiktig gjeld

	MGK regnskap 31.12.2023	Konsolidert regnskap 31.12.2023	Gj.snittlig løpetid (år)	Gj.snittlig rente
Eksterne lån				
Lån til egne investeringer	537 595 792	770 496 962	25	4,256 %
Lån til andres investeringer	880 000	880 000	1	4,948 %
Lån til innfrielse av kausjoner	0	0	0	0,000 %
Lån til videreutlån	97 762 999	97 762 999	22	3,047 %
Sum bokført langsiktig gjeld	636 238 790	869 139 960		
<i>Herav finansielle leieavtaler</i>	0	0		
Lån som forfaller i 2023	21 290 676	23 335 544		
Herav lån som må refinansieres	0	0		

	Langs.gjeld 31.12.2023	Konsolidert regnskap 31.12.2023	Gj.sn. rente
Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser			
Langsiktig gjeld med fast rente :	109 443 450	109 443 450	3,334 %
Langsiktig gjeld med flytende rente :	526 795 340	759 696 510	3,706 %

Note 5 – Aksjer og andeler i varig eie

Konto	Midtre Gauldal kommune	Henvisning kommentar	Eierandel	Bokført verdi 2023	Bokført verdi 2022	Bokført verdi 2021
22141003	Egenkapitalinnskudd KLP			23 097 175	21 694 025	20 413 666
22168004	Gauldal Brann og redning IKS		30,00 %	1	1	1
22168005	Interkommunalt arkiv Trøndelag IKS		2,33 %	1	1	1
22168006	Konsek Trøndelag IKS		2,00 %	50 000	50 000	50 000
22168007	Midt-Norge 110-sentral IKS		1,88 %	1	1	1
22168008	Revisjon Midt-Norge SA			60 000	60 000	60 000
22168009	ReMidt IKS		4,80 %	1 758 763	1 758 763	1 758 763
22170002	Enodd Vassverk			15 000	15 000	15 000
22170004	Forsethmo Vassverk			30 000	30 000	30 000
22170005	Biblioteksentralen SA		3 aksjer	900	900	900
22170008	Støren Borettslag			100	100	100
22170010	Singsås Vassverk			3 000	3 000	3 000
22170011	Norservice Holding AS			0	12 500	12 500
22170014	Midtre Gauldal Asvo AS		100,00 %	350 000	350 000	350 000
22170015	Kommunekraft AS		1 aksje	1 000	1 000	1 000
22170017	Budal Flerbrukshus AS		65,87 %	6 001 000	6 001 000	6 001 000
22170018	Midt Energi AS		100,00 %	31 288 000	31 288 000	31 288 000
22170019	Trønderenergi		3,17 %	30 585 300	30 585 300	30 585 300
22170024	Gaula Senter AS		14,28 %	1 000 003	1 000 003	1 000 000
22170030	ReMidt Næring AS		1,15 %	1 160	1 160	1 160
22170031	Helseplattformen AS		1,17 %	35 035	0	0
Sum aksjer og andeler MGK				94 276 439	92 850 754	91 570 392

Konto	Midtre Gauldal Utvikling KF	Henvisning kommentar	Eierandel	Bokført verdi 2023	Bokført verdi 2022	Bokført verdi 2021
	Gaula Senter AS		35,70 %	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Sum aksjer og andeler MGU KF				2 500 000	2 500 000	2 500 000
Sum aksjer og andeler konsolidert regnskap				96 776 439	95 350 754	94 070 392

Kommunen hefter ubegrenset for en andel av forpliktelsene til interkommunale selskap tilsvarende kommunens eierandel i selskapet, jfr IKS-loven § 3.

Note 6 – Pensjon

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2023	2022
Innestående på premiefond 01.01.	24 596 563	29 356 098
Tilført premiefondet i løpet av året	4 127 074	13 946 076
Bruk av premiefondet i løpet av året	18 032 018	18 705 617
Innestående på premiefond 31.12.	10 691 619	24 596 557

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i budsjett- og regnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om akkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremier som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Dersom kommunen har endret amortiseringsperiode i regnskapsåret, skal virkningen av denne endringen opplyses om dersom den er vesentlig for å vurdere økonomisk utvikling og stilling.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 14-6, 2. ledd nr c). Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2023 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr. 31 647 116 lavere enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK	Andre
Forventet akkastning pensjonsmidler	4,00 %	3,50 %	
Diskonteringsrente	3,50 %	3,50 %	
Forventet årlig lønnsvekst	2,48 %	2,48 %	
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,48 %	2,48 %	

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik	2023	2022
Arets pensjonsopptjening, nåverdi	34 729 806	32 096 792
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	26 422 450	21 697 364
Forventet akkastning på pensjonsmidlene	-29 117 338	-24 444 616
Administrasjonskostnad	1 809 092	1 570 535
A Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	33 844 010	30 920 075
B Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	68 114 772	40 430 625
C Arets premieavvik (B-A)	34 270 762	9 510 550

Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	2023	2022
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	68 114 772	40 430 625
C Arets premieavvik	-34 270 762	-9 510 550
D Amortisering av tidligere års premieavvik	9 434 751	9 079 268
E Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	43 278 761	39 999 343
G Pensjonstrekk ansatte	6 811 105	5 838 961
Arets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	36 467 656	34 160 382

Akkumulert premieavvik	2023	2022
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	42 121 426	41 690 144
Arets premieavvik	34 270 762	9 510 550
Sum amortisert premieavvik dette året	-9 434 751	-9 079 268
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	66 957 437	42 121 426
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	9 440 999	5 939 121
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	76 398 436	48 060 547

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	2023	2022
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 01.01.	736 154 125	688 633 824
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	2 468 240	20 031 393
Virkning av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)	0	0
Arets pensjonsopptjening	34 729 806	32 096 792
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	26 422 450	21 697 364
Utbetalinger	-28 057 309	-26 305 248
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	771 717 312	736 154 125
Brutto pensjonsmidler pr. 01.01.	733 002 967	693 715 836
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	-20 252 825	2 287 674
Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)	0	0
Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.)	68 114 772	40 430 625
Administrasjonskostnad/rentegaranti	-1 809 092	-1 570 535
Utbetalinger	-28 057 309	-26 305 248
Forventet akkastning	29 117 338	24 444 616
Brutto pensjonsmidler pr. 31.12.	780 115 851	733 002 968
Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	-8 398 539	3 151 157
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	2 482 968	444 313

Spesifikasjon av pensjonsforpliktelser og -midler per pensjonsordning

Det avsettes kun arbeidsgiveravgift for pensjonsordninger med netto underdekning, dvs. at pensjonsforpliktelsene overstiger pensjonsmidlene. Nedenfor vises pensjonsforpliktelser, pensjonsmidler og avsatt arbeidsgiveravgift per pensjonsordning.

Netto pensjonsforpliktelse per ordning 31.12.2023	KLP felles	KLP sykepl.	KLP folkev.	SPK	Sum
Brutto pensjonsforpliktelse	602 751 429	110 618 514	4 187 739	54 159 630	771 717 312
Brutto pensjonsmidler	620 778 774	117 561 658	5 225 494	36 549 925	780 115 851
Netto pensjonsforpliktelse (+)/netto pensjonsmidler (-)	- 18 027 345	- 6 943 144	- 1 037 755	17 609 705	-8 398 539
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	-	-	-	2 482 968	2 482 968
Sum bokført netto pensjonsforpliktelse	- 18 027 345	- 6 943 144	- 1 037 755	20 092 673	-5 915 571

Note 7 – Godtgjørelse til revisor

Kommunens revisor er Revisjon Midt-Norge SA

Godtgjørelse til revisor	MGK	MGU	Konsolidert
Regnskapsrevisjon	846 000	62 099	908 099
Forvaltningsrevisjon	-	-	-
Eierskapskontroll	-	-	-
Rådgivningstjenester	-	-	-
Samlet godtgjørelse	846 000	62 099	908 099

Note 8 – Enheter som inngår i det konsoliderte årsregnskapet

Det konsoliderte årsregnskapet for Midtre Gauldal kommune er sammensatt av følgende regnskapsenheter:

Midtre Gauldal kommune (kommunekassen)

Midtre Gauldal Utvikling KF

Note 9 – Kapitalkonto

Midtre Gauldal kommune konsolidert	MGK	MGU	Konsolidert
Saldo kapitalkonto 1.1.2023	kr 435 371 783	kr 17 808 711	kr 453 180 494
<i>Økning av kapitalkonto (kreditposter):</i>			kr 0
Aktivisering fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	kr 90 653 668	kr 428 869	kr 91 082 537
Reversert nedskrivning eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	kr 0	kr 0	kr 0
Kjøp av aksjer/andeler	kr 35 035		kr 35 035
Reversert nedskrivning aksjer/andeler	kr 0	kr 0	kr 0
Utlån	kr 11 419 869		kr 11 419 869
Avdrag på eksterne lån	kr 22 716 262	kr 2 720 433	kr 25 436 695
Endring pensjonsforpliktelser (reduksjon)	kr 0	kr 0	kr 0
Endring pensjonsmidler SPK	kr 6 132 990	kr 0	kr 6 132 990
Endring pensjonsmidler KLP	kr 40 979 894		kr 40 979 894
Endring pensjonsmidler andre selskap	kr 0	kr 0	kr 0
Reversert oppskrivning utenlandslån	kr 0	kr 0	kr 0
Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	kr 1 403 150		kr 1 403 150
			kr 0
<i>Reduksjon av kapitalkonto (debetposter):</i>			kr 0
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	kr 2 435 152		kr 2 435 152
Avskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	kr 32 320 869	kr 1 630 207	kr 33 951 076
Nedskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	kr 0		kr 0
Salg aksjer/andeler	kr 0	kr 0	kr 0
Nedskrivning aksjer/andeler	kr 12 500	kr 0	kr 12 500
Avdrag på utlån	kr 5 445 224		kr 5 445 224
Avskrivning på utlån	kr 0	kr 0	kr 0
Bruk av lånemidler	kr 79 210 577	kr 428 869	kr 79 639 446
Endring pensjonsforpliktelser (økning)	kr 30 863 464		kr 30 863 464
Endring pensjonsmidler SPK			kr 0
Endring pensjonsmidler KLP	kr 0	kr 0	kr 0
Endring pensjonsmidler andre selskap	kr 0	kr 0	kr 0
			kr 0
Saldo kapitalkonto 31.12.2023	kr 458 424 865	kr 18 898 937	kr 477 323 802

Behandling av risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV), forvaltningsrevisjon

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Midtre Gauldal kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

14/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 24/100 - 7

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar revisors risiko- og vesentlighetsvurdering til orientering.
2. Kontrollutvalget ber sekretariatet legge fram et utkast til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll til neste møte 06.06.2024, basert på revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger og de innspill som er kommet frem i møtet.
3. Kontrollutvalget vil prioritere følgende områder/tema:
 - a.
 - b.
 - c.

Vedlegg

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunens virksomhet.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak om bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering på sitt møte 15.02.2024 (Sak 5/24):

1. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge SA utarbeide risiko- og vesentlighetsvurdering for Midtre Gauldal kommune.
2. Arbeidet gis en ressursramme på inntil 60 timer samlet for både forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, risiko- og vesentlighetsvurderingene skal leveres kontrollutvalgets sekretariat innen 05.04.2024 .
3. Kontrollutvalget ber sekretariatet iverksette øvrige tiltak som er nødvendig for å gjennomføre den skisserte prosessen med plan for forvaltningsrevisjon. Forvaltningsrevisjon kan gjennomføres innen alle kommunale tjenesteområder og i selskaper som kommunen har eierinteresser i for å se om virksomheten er i tråd med forutsetningene.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering

Vurderingen for risiko- og vesentlighet som ble bestilt i møte 15.02.2024 ble mottatt innen fristen og følger saken som vedlegg.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor vil orientere om revisjonens vurderinger i møtet. Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering et er innspill til kontrollutvalgets arbeid med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Det er bare de områdene som er vurdert med høy og moderat risiko som er omtalt, og disse områdene er angitt som henholdsvis rødt med høy risiko og gult med moderat risiko.

Skissert opplegg for planarbeidet

Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. I tillegg til revisor sine vurderinger er sentrale aktører i kommunen invitert til å gi ytterligere innspill til risikoområder, for dermed å ha et bredere grunnlag til utarbeidelse av planen. De sentrale aktørene er invitert inn gruppevis og har fått revisjonens risiko- og vesentlighetsvurdering tilsendt i forkant av møtet.

De inviterte er i korte trekk bedt om å forberede seg på følgende:

- På hvilke områder er det risiko for at kommunen og selskaper der kommunen har eierandeler ikke når sine målsettinger, ikke oppfyller lovkrav, eller utnytter ressursene dårlig?
- På hvilke tjenesteområder/kommunalt eide selskaper er det behov for forvaltningsrevisjon?

Følgende tidsplan er lagt:

09.00-09.45: Kommunedirektør med kommunalsjefer

09:45 -13.00: Ordinær saksbehandling i henhold til møteinnkalling (inkl. lunsjpause)

13.00-13.30: Politisk ledelse, utvalgsledere og gruppeledere

13.30-14.00: Hovedtillitsvalgte og hovedverneombud

14.00-14.30: Råd og brukerutvalg

14.30-16.00: Ordinær saksbehandling i henhold til møteinnkalling

Vurdering

Revisjonens risiko- og vesentlighetsvurderinger er utarbeidet ut fra revisjonens perspektiv. Sekretariatet vil understreke at aktørene som er invitert inn har ulike perspektiv og ser ulike behov. Kontrollutvalget må se etter sammenhenger og vekte informasjon ut fra hva de anser som mest vesentlig, samt å se på hvordan innspillene skal vektes i forhold til revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger.

På bakgrunn av dagens informasjon må kontrollutvalget peke på områder/temaer de finner aktuelle å ta inn i planen. Det er lagt opp til at forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028 behandles på kontrollutvalgets møte 6. juni 2024, planen oversendes deretter til kommunestyret. Kommunestyret vedtar den endelige prioriteringen av forvaltningsrevisjonsarbeidet for den kommende perioden.

REVISORS RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Midtre Gauldal
kommune

2024

OPPSUMMERING

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering danner grunnlag for kontrollutvalgets arbeid med *plan for forvaltningsrevisjon* og *plan for eierskapskontroll*. Revisors vurderinger er kategorisert i fargene rød, gul og grønn, hvor rød er områder som revisor vurderer å ha høy risiko og vesentlighet. I denne rapporten er bare rød og gule områder presentert.

Tabellen under oppsummerer revisors risikovurderinger for Midtre Gauldal kommune.

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Arbeidsgiverpolitikk og ledelse	Bærekraft
Informasjonssikkerhet	ROS og beredskap
Internkontroll	Helse, miljø og sikkerhet
Økonomisk bærekraft	Kommunesamarbeid
Offentlige anskaffelser	Budsjettering og tertialrapportering
Barn med særlige behov	Merverdiavgifts behandling
Tverrfaglig samarbeid, taushetsplikt og personvern	Selvkost
Eldreomsorg	Saksbehandling
Helseplattformen	Barnehagemyndighet og tilsyn
Klima og miljø	Utenforskap
	Tildeling av tjenester
	Bruk av tvang
	Ivaretagelse av flyktninger
	Planarbeid
	Vedlikeholdsetterslep
	Brann
	Næring, skog- og landbruk
	Ikke oppdatert eierskapsmelding
	Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS
	Midt-Norge 110-sentral IKS
	Gauldal Brann og Redning IKS
	ReMidt IKS
	Midtre Gauldal ASVO AS/ RUNA VEKST AS
	TrønderEnergi AS
	TrønderEnergi Vekst Holding AS

1 INNLEDNING

Kontrollutvalget i kommunen skal utarbeide en *plan for forvaltningsrevisjon* (kommunelovens § 23-3 andre ledd) og en *plan for eierskapskontroll* (kommunelovens § 23-4 andre ledd). Revisors risiko- og vesentlighetsanalyse er et innspill til kontrollutvalgets arbeid med disse planene. Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er en invitasjon til en dialog om risikoområder i kommunen og bør suppleres med vurderinger fra kommuneorganisasjonen og kontrollutvalget selv. Vurderingen av risiko er basert på sannsynlighet for at noe inntreffer og mulig konsekvens, og disse er påpekt kort i teksten. Det er lagt vekt på å framstille risikovurderingene på en enkel måte, og risikoer som revisor har funnet uvesentlig er ikke tatt med. Denne risiko- og vesentlighetsvurderingen er sett fra revisors perspektiv og andre kan ha andre vurderinger basert på sin kunnskap om kommunen.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er basert på erfaringer fra revisjonsarbeidet i kommunen, data fra eksterne kilder og årlige kontaktmøter med kommunen.

Denne rapporten er delt inn i seks områder. Disse er:

- Kommuneorganisasjon
- Økonomi
- Oppvekst
- Velferd, helse og omsorg
- Teknisk
- Eierskap

Området eierskap handler om kommunens eierstyring generelt og eierstyring av ulike selskaper. Forvaltningsrevisjon i selskaper omtales innenfor de områdene hvor de naturlig hører hjemme. Vertskommunesamarbeid og kommunalt oppgavefelleskap beskrives under kommuneorganisasjon, mens tjenestene som leveres omtales innenfor de enkelte områdene.

2 KOMMUNEORGANISASJONEN

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Arbeidsgiverpolitikk og ledelse	Bærekraft
Informasjonssikkerhet	ROS og beredskap
Internkontroll	Helse, miljø og sikkerhet
	Kommunesamarbeid

Arbeidsgiverpolitikk og ledelse

Generelt er det en kamp om arbeidskrafta og kommunen kan oppleve utfordringer med å rekruttere nok og rett kompetanse. Når kommunen ikke klarer å løse rekrutteringsproblemene settes det i verk tiltak som fører til høyere kostnader og mindre stabilitet i bemanningen, eksempelvis bruk av vikarbyråer. En konsekvens av rekrutteringsutfordringene er at kommunen ikke klarer å rekruttere kompetanse som kommunen er pålagt å ha og mangler kompetanse og kapasitet til å få utført nødvendige tjenester. Turnover og vakanse i viktige stillinger skjer med jevne mellomrom og kan gi konsekvenser i form av manglende kontinuitet og at taust kunnskap i organisasjonen forsvinner.

For Midtre Gauldal opplyser kommunen i møte med revisor at det innenfor barnehage er rekrutteringsutfordringer. Det er lovfestet krav til kompetanse, og det er vanskelig å få rekruttert ansatte med riktig kompetanse. Kommunen opplever konkurranse fra Melhus og Trondheimsområdet om å tiltrekke seg arbeidskraft og det blir en konkurranse om lønn. Kommunen opplever at det er vanskelig å få tak i vikarer. Det medfører økt belastning på de ansatte, og blant annet i helsesektoren er det heldøgnsdrift som krever ansatte til stede hele tiden. I møte med revisor informerte kommunen om at kommunen har laget en ny strategisk kompetanseplan og at alle enheten skal ha en bemanningsplan. Kvaliteten på planene til de ulike enhetene er varierende opplyser kommunen. Videre forteller kommunen at de har fokus på videreutdanning, og at det er flere av de ansatte som benytter seg av dette tilbudet.

Midtre Gauldal har et omstillingsprogram, Spir, og har fått status som omstillingskommune fra 2022-2027. Ifølge hjemmesiden skal kommunen bruke 40 millioner kroner for å få vekst i næring, folketall, attraktivitet og samfunnsutvikling.

Informasjonssikkerhet

Sannsynligheten for ondsinnede handlinger mot IKT-systemer er økende i samfunnet. Kommunene er komplekse organisasjoner som er avhengig av IKT på de fleste områder. Hvis IKT-systemet rammes av en hendelse som setter det ut av funksjon, er konsekvensen at kommunens virksomhet blir skadelidende på ulike måter. Økende grad av digitalisering gir

effektive løsninger, men det er sannsynlig at bevisstheten omkring IKT-sikkerhet ikke er til stede i hele organisasjonen, med eksempelvis den konsekvens at brukere trykker på en lenke som gir uvedkommende tilganger. IKT-sikkerhet er relatert til personvernforordningen og håndtering av personopplysninger, eksempelvis med den konsekvens at personopplysninger kommer på avveie.

Midtre Gauldal har egen sikkerhetsleder. I møte med revisor opplyser kommunen at de jobber med å utarbeide ny beredskapsplan innenfor IKT-sikkerhet. En slik plan vil redusere risiko innenfor området. Alle ansatte må gjennomføre e-læringskurs som omhandler sikkerhetshåndtering og ta en test i etterkant av kurset.

I møte i kommunestyret den 1. februar 2024 har kommunestyret gjort vedtak om at de støtter en etablert dialog om interkommunalt IT-samarbeid mellom Midtre Gauldal og ITMidt (interkommunalt samarbeid på IT mellom Melhus og Skaun).

Bærekraft

FNs bærekraftsmål angir viktige mål for felles retning i samfunnsutviklingen, globalt, nasjonalt og lokalt. Bærekraftsmålene berører alle deler av en kommunes virksomhet. Manglende lokalt arbeid for bærekraftsmålene kan medføre feil tiltak og feil utvikling på mange kommunale virksomhetsområder med hensyn til en bærekraftig utvikling. Konsekvensene kan eksempelvis være økende fattigdom, mangel på rent vann, ødeleggelser av hav og landressurser, større ulikheter, fallende sysselsetting og fallende økonomisk vekst. Systematisk arbeid med bærekraftsmålene kan føre til en positiv utvikling på de samme områdene.

Kommuner er viktig for å realisere bærekraftsmålene (Meld. St 40, 2020-2021). Regjeringen forventer at fylkeskommuner og kommuner legger FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen. Miljø ble tidlig satt på dagsorden og er en forløper til bærekraftsmålene. *Stopp klimaendringene* er det trettende bærekraftsmålet. Den enkelte kommune har fram til nå i varierende grad vært opptatt av klima og miljø.

Midtre Gauldal har inkludert bærekraftsmålene i sitt handlingsprogram med økonomiplan for 2024-2027. Kommunen skal legge FNs bærekraftsmål til grunn for all samfunns- og arealplanlegging. Selv om kommunen har inkludert målene i sitt planverk, må det også integreres og forankres i kommunens videre arbeid.

ROS og beredskap

Formålet med sivilbeskyttelsesloven er å beskytte liv, helse, miljø, materielle verdier og kritisk infrastruktur. Sivilbeskyttelsesloven § 14 krever at kommunen skal utarbeide en helhetlig ROS

(risiko- og sårbarhetsanalyse) og § 15 sier at det skal utarbeides en beredskapsplan basert på ROS. Kommunen står overfor ulike potensielle utfordringer og hendelser, som det bør tas høyde for i ROS. Det er et krav at beredskapsplanen skal være oppdatert og revideres minimum en gang per år, samt at kommunen skal sørge for at planen jevnlig blir øvet. Loven stiller også krav til beredskapsplanens innhold, blant annet kriseledelse og varslingslister. Ulike utfordringer og hendelser vil også oppstå i framtida. ROS og beredskapsarbeidet er et tiltak for å redusere mulige konsekvenser av hendelser.

Statsforvalteren vurderte området som rødt i sitt kommunebilde for kommunen fra 2021. I kontrollutvalgets møte i april 2023 orienterte kommunen om kommunens arbeid med beredskap. Kommunen har fått bistand fra Parate AS med utforming av planverket innfor kommunal beredskap. Kommunestyret har blant annet valgt hvilke uønskede hendelser som skal inngå i kommunens ROS-analyse, og ROS-analysen ble vedtatt av kommunestyret i april 2022. På hjemmesiden til kommunen er overordnet beredskapsplan tilgjengelig. Planen er datert og gjeldende fra 2023.

Internkontroll – system og implementering

Formålet med kravet om internkontroll i kommuneloven § 25 -1 er å forebygge og hindre regelverksbrudd, og sikre at regelverksbrudd blir oppdaget og korrigeret. Dette krever at kommunedirektøren har et system for internkontroll, som sikrer at eksempelvis oppvekstsektoren rapporterer om de faktiske forhold i sektoren og jevnlig evaluerer og korrigerer egen praksis. Revisor erfarer at flere kommuner ikke har et godt internkontrollsystem implementert, noe som øker sannsynligheten for at det kan få alvorlige konsekvenser for både tjenestemottakerne og kommunen. Bevissthet og kultur rundt avvik og oppfølging av avvik som grunnlag for læring og forbedring er sentralt i et internkontrollsystem.

Kommunen rapporterer på internkontroll i sine kvartalsrapporter som behandles politisk. I den forbindelse uttaler kommunen i møte med revisor at de mangler dokumentasjon og skriftlige rutinebeskrivelser. Kommunen benytter Compilo som avvikssystem. Det er månedlig gjennomgang av avvik hver måned i ledergruppa. Revisor gjennomførte en forenklet etterlevels kontroll innenfor internkontroll som ble presentert for kontrollutvalget i september 2023. Revisor konkluderte med at Midtre Gauldal i det alt vesentlige ikke etterlever bestemmelsene i kommunelovens § 25-1 for de valgte kriteriene.

Kommunen har etiske retningslinjer, datert fra 2011. Revisor vurderer at det kan være behov for å se om disse må oppdateres med bakgrunn i at de er over 10 år og at forhold kan ha endret seg.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Sykefravær er en risiko i kommunen. Sykefraværet har en kostnad, og den konsekvens at tjenestene ikke blir bemannet med riktig og tilstrekkelig kompetanse. Sykefraværet kan påvirke kontinuitet, effektivitet og være en belastning for brukere og kollegaer. Det kan medføre at det ikke er nok personell i skolen til å gi spesialundervisning, at saksbehandling blir forsinket og at andre ansatte må jobbe overtid med den belastningen det kan medføre. Helse, miljø og sikkerhet er også et tema knyttet til vold i både oppvekst- og helsesektoren.

I Midtre Gauldal opplyser kommunen til revisor at langtidsfraværet blant de ansatte er utfordrende. Revisjon Midt-Norge SA gjennomførte i 2021 en forvaltningsrevisjon om sykefravær i kommunen. Rapporten viste at kommunen jobber systematisk med å forebygge og redusere sykefravær i kommunen, men anbefalte at kommunen burde innføre planer og rutiner for forebygging og sykefraværsoppfølging som en del av introduksjonsordningen for nyansatte ledere og at lederne fortsatt må ha fokus på arbeidsmiljøgruppene.

Kommunesamarbeid

Midtre Gauldal kommune har noen interkommunale samarbeid som er organisert som vertskommunesamarbeid og IKS, blant annet barnevernvakt og Gauldal Brann og Redning IKS. Midtre Gauldal kommune deltar også i plankontoret som er et plansamarbeid mellom flere kommuner. Plankontoret er organisert som et kommunalt oppgavefelleskap.

Kommuneloven § 19 gir bestemmelser for kommunalt oppgavefelleskap som fra 2024 kan være et alternativ til tidligere § 27-samarbeid, som utgikk med den forrige kommuneloven. Kommunalt oppgavefelleskap er lite lovregulert, noe som gjør at de enkelte samarbeidene selv må klare å identifisere de forholdene som er viktig å avklare ved etablering. Konsekvensen av organisatoriske endringer i kommunesamarbeid kan være at ansvaret for tjenester blir uklart, det kan være uklart hvordan samarbeidet styres og hvordan den økonomiske fordelingen mellom kommunene blir i praksis. En annen konsekvens er at avstanden til tjenesten kan øke og at kommunen ikke får tilstrekkelig kunnskap om tjenestene til å vurdere om de er tilstrekkelige, eller at tjenestene utvikler seg i en retning som den enkelte samarbeidskommune ikke ønsker eller er tjent med. Dette gjelder også for vertskommuner og samarbeidskommuner som er regulert i kommuneloven § 20. Det lages samarbeidsavtaler, men det er en risiko for at avtalene ikke er tilstrekkelige for blant annet å følge opp internkontrollansvaret og om samarbeidet virkelig dekker det behovet som var tenkt.

3 ØKONOMI

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Økonomisk bærekraft	Budsjettering og tertialrapportering
Offentlige anskaffelser	Merverdiavgifts behandling
	Selvkost

Økonomisk bærekraft

Midtre Gauldal kommune overtok høsten 2023 Midtre Gauldal Utvikling KF. Formelt ble selskapet avviklet med virkning fra 1. januar 2024 (vedtatt av kommunestyre den 30. november 2023, sak 88/2023). Oppgavene er overført til administrasjonen i kommunen og lagt til tjenesteområde for eiendom og kommunalteknikk. Med overtagelse av selskapet, overtok også kommunen selskapet sin gjeld og som har medført at gjelden til kommunen har økt. Kommunen skriver i handlingsprogram med økonomiplan 2024-2027 at gjelden forventes å øke fra 864 millioner kroner i 2023 til ca. 887 millioner kroner i 2027. Av den totale gjelden i 2023, er 227 millioner kroner tilknyttet Midtre Gauldal Utvikling KF.

Kommunen har også stilt garanti i forbindelse med bygging av ny flerbrukshall i regi av Støren Sportsklubb. Kommunen skriver i note 12 til regnskap 2023 at de økonomiske utfordringene er betydelige, og at det pågår et arbeid for å få økonomiske midler slik at hallen kan ferdigstilles. Kommunen skriver at det er en reell risiko for at garantien på 15,7 millioner kroner må innfris hvis arbeidet med å skaffe økonomiske midler ikke lykkes. Det er arbeides fortsatt med flere alternative løsninger.

En bærekraftig økonomi innebærer at kommunen må ha evne til å holde stabil tjenesteproduksjon over tid. Denne evnen kan måles gjennom størrelsen på kommunens netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond. Driftsresultatet viser om kommunen klarer å frigjøre driftsmidler til investeringsformål, og dermed om det er mulig å fornye bygninger og anlegg uten at lånegjelden øker mer enn inntektene. I motsatt fall må en økende andel av inntektene brukes til å betjene gjelden i stedet for å gå til tjenesteyting. Konsekvensene blir dermed selvforsterkende, og før eller siden må kommunen kutte på bevilgninger til tjenesteproduksjon. Samtidig øker risikoen for at rentesjokk kan få store økonomiske konsekvenser.

Kommunene er pålagt å fastsette finansielle måltall å styre etter. Risikoen for å komme i et økonomisk uføre kan reduseres ved å fastsette tydelige og konkrete regler for hvordan kommunedirektør og kommunestyre skal forholde seg til de vedtatte måltallene når økonomiplanen skal behandles.

I handlingsprogrammet med økonomiplan 2024-2027 for Midtre Gauldal skriver kommunen at handlingsregelen for netto driftsresultat vil ikke innfris i perioden. Tilsvarende gjelder for handlingsregelen for finansutgifter og størrelsen på disposisjonsfondet i prosent av brutto driftsinntekter.

Offentlige anskaffelser

Regelverket omkring offentlige anskaffelser er komplisert, og det er sannsynlig at det oppstår feil. Klagenemnda for offentlige anskaffelser kan bøtelegge når det gjøres feil. Feil tildelinger kan også føre til dyre rettssaker, negativ omtale og prosjekter som må utsettes fordi det må gjennomføres ny konkurranse. Feil i offentlige anskaffelser har også konsekvenser for tilbydere som ikke får oppdrag fordi at regelverket ikke følges.

Budsjettering og tertialrapportering

Det kan være risiko forbundet med budsjettering og tertialrapportering. Det er konkrete krav til hvordan budsjettet skal utarbeides, men det gjøres også subjektive vurderinger om måltall og budsjettpremisser, og oppfølgingen av disse som kunne vært bedre omtalt. Det er en sannsynlighet for at måltall og budsjettpremisser er uklare med den konsekvensen at de er vanskelig å styre etter. Presentasjonen av tertialrapportene som styringsverktøy har et forbedringspotensial. Kommuner som bruker Framsikt¹ kan ha en risiko for at papirversjon eller PDF-versjon av dokumentet ikke samsvarer med publisert versjon i Framsikt. Revisor er kjent med at det jobbes med å få inn datering på dokumentene som er tilgjengelig i Framsikt.

Merverdiavgiftsbehandling

Regelverket om merverdiavgiftskompensasjoner, ordinær merverdiavgift og fradragsrett er komplisert. Det er sannsynlig at feil kan oppstå, og konsekvensen er at da vil det komme krav om tilbakebetaling fra Skatteetaten, og det kan ilegges bot på 40 prosent av feilen. Potensielt kan dette utgjøre store beløp som har betydning for kommuneøkonomien.

Selvkost

Flere saksområder i kommunen har gebyrbelagte tjenester hvor gebyret skal være til selvkost. Regelverket er komplisert, og det er sannsynlig at det kan oppstå feilføringer mellom selvkostområder og andre områder i kommunen. Det er også en sannsynlighet for feil i beregningen av kapitalkostnader. Konsekvensene av feil i selvkostberegningene er at enten

¹ Framsikt er en skybasert løsning for helhetlig virksomhetsstyring.

kommunen eller innbyggerne må betale for den andre, eller at dagens abonnenter betaler for framtiden abonnenter eller motsatt. På flere områder øker gebyrene som følge av økt selvkost fordi eksempelvis vedlikeholdet av vannledninger ikke er fulgt opp.

Midtre Gauldal bruker Momentum til beregning av selvkost. Kommunens gebyr for vann og avløp øker fra 2024 ifølge hjemmesiden til kommunen. Kommunen skriver at økningen skyldes økte renteutgifter, den generelle prisstigningen og investeringer knyttet til vann- og avløpsanlegg. Med overtagelsen av Midtre Gauldal Utvikling KF har også kommunen overtatt det som tilhørte selvkostområdet.

4 OPPVEKST

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Barn med særlige behov	Saksbehandling
Tverrfaglig samarbeid, taushetsplikt og personvern	Barnehagemyndighet og tilsyn

Barn med særlige behov

Barn med særlige behov skiller seg fra den ordinære elevmassen ved at de ikke får tilstrekkelig utbytte av den ordinære opplæringen. Det er en sannsynlighet for at barn med særlige behov ikke fanges opp tidlig og får den oppfølgingen de trenger. Manglende oppfølging kan gi konsekvenser for det enkelt barn sin videre utvikling og muligheter videre i livet. Kommunen kan også bli stilt til ansvar for ikke å ha gitt tilstrekkelig opplæring.

Midtre Gauldal scorer rødt på Kommunebarometeret når det kommer til grunnskole, og oppvekstprofilen² viser at kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet blant annet innenfor laveste mestringsnivå i både regning og lesing på 5. trinn. Revisjon Midt-Norge SA gjennomførte en forvaltningsrevisjon om tilpasset opplæring, der det ble undersøkt hvordan kommunen jobbet med å kartlegge og følge opp elever som ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Rapporten viste at kommunen har noen forbedringsområder.

I møtet med revisor, opplyser kommunen at de har høye tall for spesialundervisning. I forbindelse med datainnsamling knyttet til forvaltningsrevisjonen om tilpasset opplæring, opplyste kommunen om at de har et prosjekt der de skal se på praksisen om spesialundervisning er i kommunen. Kommunen har et ønske om å vri innsatsen mot tidlig innsats i klasserommet.

Oppvekstprofilen viser at kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet når det gjelder barn med barnevernstiltak. Midtre Gauldal har egen barnevernstjeneste. Tall fra KOSTRA viser at netto driftsutgifter til barnevernstjenesten per innbygger 0-22 år er noe høyere sammenlignet med landet uten Oslo og tilhørende KOSTRA-gruppe.

Det utgjør en risiko dersom kommunen ikke lykkes med sitt forebyggende arbeid, og kan medføre at barn og unge får større problemer videre i livet, samt kreve enda flere ressurser fra kommunen.

² Utgitt av Folkehelseinstituttet for Midtre Gauldal 2023.

Barnehage, barnehagemyndighet og tilsyn

Kommunen opplyser i møte med revisor at det kan ta en stund før barn får plass i barnehagen, opptil 20 måneder. Kommunen forteller at barnetallet i kommunen varierer. Midtre Gauldal har fem kommunale barnehager og to private barnehager. § 11 i barnehageloven krever likebehandling mellom private og kommunale barnehager og stiller krav om å organisere oppgavene kommunen har som barnehagemyndighet adskilt fra oppgavene den har som barnehageeier. Det er sannsynlig at oppgavene som barnehageeier og barnehagemyndighet ikke er tilstrekkelig adskilt, med den konsekvens at kommunale og private barnehager ikke likebehandles. Dette kan ha konsekvenser for barnehagemyndighetens tilsyn med barnehageeier. Videre kan det ha betydning for den tjenesten som tilbys og samarbeidet mellom barnehagen og andre kommunale aktører.

Ifølge hjemmesiden til kommunen, er Midtre Gauldal en av kommunene som har inngått avtale med Trondheim kommune om godkjenning av barnehager, dispensasjon fra krav i barnehageloven og tilsyn med barnehager. Denne avtalen reduserer risikoen av ulik behandling av kommunale og private barnehager i kommunen.

Tverrfaglig samarbeid, taushetsplikt og personvern

Revisor erfarer at flere kommuner ønsker å øke det tverrfaglige samarbeidet rundt barn i kommunen. Midtre Gauldal har innført Bedre tverrfaglig samarbeid (BTS) – Bedre tanker sammen som skal bidra med bedre tverrfaglig samarbeid i kommunen. BTS-modellen skal bidra til tidlig innsats, samordnede tjenester og foreldreinvolvering. Kommunen har ulike tverrfaglige samarbeidsforum i kommunen. Både BTS og tverrfaglig team bidrar til å redusere risikoen for at barn og unge faller utenfor tjenestene i tilfeller der de mottar flere tjenester fra ulike aktører.

Selv om kommunen har flere arena for tverrfaglig samarbeid rundt barn og unge, kan det øke sannsynligheten for at personvern og taushetsplikt ikke blir ivaretatt. Tydelige retningslinjer og rutiner for ivaretagelse av personvern og taushetsplikt er viktig for å redusere konsekvenser som kan oppstå som følge av tverrfaglig samarbeid. Brudd på personvern og taushetsplikt kan få store konsekvenser for den enkelte person og økonomiske og omdømmemessige konsekvenser for kommunen.

Saksbehandling

Minimumskravene til enkeltvedtak i forvaltningsloven er ikke tilstrekkelig for å ivareta saksbehandling med fokus på barnets beste. Det er sannsynlig at barnets beste og barnas stemme, er basert på omgivelsene rundt og ikke barnet. Konsekvensen kan være mangelfullt beslutningsgrunnlag som fører til feil beslutning og feil tiltak.

5 VELFERD, HELSE OG OMSORG

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Eldreomsorg	Utenforskap
Helseplattformen	Tildeling av tjenester
	Bruk av tvang
	Ivaretagelse av flyktninger

Eldreomsorg

Statistikk viser at Midtre Gauldal har en høyere andel innbyggere over 80 år som bruker hjemmetjenester sammenlignet med landet uten Oslo og tilhørende KOSTRA-gruppe. Tilsvarende har kommunen en lavere andel av bruker av hjemmetjenester i alderen 0-66 år. Kommunen har også en lavere andel av innbyggerne 80 år og eldre med institusjonsopphold sammenlignet med de to gruppene. Kommunen skriver i utfordringsdokumentet 2024-2027 at prognosene viser at det vil bli en markant økning i antall eldre i årene framover, og det vil være utfordring hvordan kommunen skal levere nødvendige helsetjenester til alle som trenger det.

Kommunen opplyser i møte med revisor at det er flere av innbyggerne som bor i distriktet som får plass på institusjon med døgnbemanning på Støren. Kommunen sier de skal videreutvikle dagtilbudet og møteplasser i distriktet. Kommunen har en egen aktivitetskoordinator.

Kommunen opplyser til revisor at de har i samarbeid med Melhus og Skaun et prosjekt der de ser på framtidens helse.

Antallet eldre øker framover, og mange av disse kan bli rammet av demenssykdom. Kommunene er i ulik grad forberedt på dette. Det krever blant annet tilrettelegging med ulike boformer, dagaktivitetstilbud, og spesialkompetanse hos ansatte. Det er sannsynlig at kvaliteten i demensomsorgen både innen hjemmetjeneste og institusjon blir utfordret. Utfordringene er knyttet til å ivareta ulike behov, grader og typer av demenssykdom samt bruk av tvang. Konsekvensen er at brukerne ikke får tilstrekkelige tjenester som er tilpasset deres livssituasjon og for kommunen kan konsekvensen være at ressursene brukes lite effektivt.

Kommunen opplyser i møte med revisor at de har lav kapasitet på lavterskeltilbud for demente og deres pårørende. Både innbyggere og spesialisthelsetjenesten har etterspurt et eget demensteam.

Utenforskap (tverrsektoriell risiko)

Flere og flere faller utenfor i samfunnet, og det er sannsynlig at kommunen ikke klarer å være i forkant og jobbe forebyggende. Det er blant annet et økende behov for psykisk helsehjelp. Det er økt sannsynlighet for fattigdom blant barn og voksne, herav flere som har behov for sosialhjelp. Mangel på boliger for vanskeligstilte og økte priser på leiemarkedet rammer også mange av de som faller utenfor utdanning og arbeidsliv. Utenforskap kan medføre mange ulike konsekvenser, eksempelvis kommunens ansvar for sosialhjelp, men også konsekvenser i form av uro i lokalmiljøet og kriminalitet, samt den enkeltes muligheter i samfunnet. På dette kan kultur, idrett og frivilligheten være et bidrag for å redusere sannsynligheten for at noen faller utenfor.

For Midtre Gauldal viser statistikk³ at 8,8 prosent av de mellom 15-29 år som står utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak i 2022. Tilsvarende andel for Trøndelag er 9,3 prosent og 9,5 prosent for hele landet.

Andelen 30-61 år som står utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak i 2022 er for Midtre Gauldal 15,7 prosent. Tilsvarende er andelen for Trøndelag på 14,7 prosent og hele landet 16,3 prosent.

Trøndelag i tall⁴ skriver at denne gruppen står i fare for å havne i utenforskap, og å være i denne gruppen i tidlig voksen alder kan gi alvorlige konsekvenser både på kort og lang sikt. Kommunen sier selv i møte med revisor at de opplever en økning i sosialhjelp. Kommunen kommer på 13. plass av alle kommuner i Kommunebarometeret for sosialhelsetjenesten.

Tildeling av tjenester

Det er sannsynlig at brukere av helse- og velferdstjenester ikke får den hjelp de har krav på, og at innbyggernes forventninger overgår tilbudet kommunen kan gi. Rett bemanning bør være på rett plass, tilsvarende riktig bruk av kompetanse ut fra behovet. Tildeling av tjenester berører problematikk rundt utskrivningsklare pasienter og mottaksmuligheter i kommunene samt arbeidsfordelingen mellom spesialhelsetjenesten og kommunen. Kartlegging for å fastsette rett nivå på tjenestene og individuell tilpasning av tjenester er viktig for å kunne gi riktige tjenester. En konsekvens av spesielt systematiske feil i tildelingene er at brukerne ikke får det tilbudet de har krav på, som i neste omgang kan gi dårligere livskvalitet.

Midtre Gauldal forteller at henvendelser til koordinerende enhet, helse og velferdskontoret, har økt. BDO bistår kommunen for å vurdere kvaliteten på tildelingstjenesten.

³ Trøndelag i tall/Statistisk sentralbyrå tabell 13563.

⁴ <https://trondelagital.no/artikkel/trondere-utenfor-arbeid-utdanning-og-arbeidsmarkedstiltak-i-2022>

Bruk av tvang

Tvangsbruk er regulert av en rekke lover, og skal sikre forsvarlige tjenester innenfor lovlige grenser. Tilsynsrapporter har avdekket mangelfull lovanvendelse, noe som er alvorlig både for pasienter og helsepersonell. Tvang forekommer relativt hyppig innenfor helse, og det skal fattes vedtak ved bruk av tvang. Tvang uten vedtak begrunnes ofte i pasientens, medpasienters eller ansattes beste. En konsekvens av manglende vedtak er at vurderingen bak bruk av tvang ikke dokumenteres og i verste fall ikke gjøres. Dette kan videre gi grobunn for en praksis med økende bruk av tvang. Dette stiller særskilt høye krav til kommunens interne kontrollsystem. Selv om det ikke er indikasjoner på regelbrudd i Midtre Gauldal, er det et område med høy iboende risiko og sårbarhet ettersom det er alvorlige inngrep mot individets rett til selvbestemmelse.

Ivaretakelse av flyktninger

De siste årene har kommunen tatt imot et økende antall flyktninger. Kvalifisering av flyktninger til jobb og utdanning er viktig for å unngå utenforskap. Integreringsloven skiller mellom grupperinger av flyktninger og det er egne regler for ukrainske flyktninger med andre krav. Dette kompliserer arbeidet for de som skal ivareta arbeidet med introduksjon og opplæring. Det er ekstra press på tjenester innen helse- og velferd på grunn av mottak av høyt antall ukrainske flyktninger i 2022 og senere. Utleiemarkedet tømmes for boliger og prisene i privatmarkedet øker. Det er et spørsmål om integreringstilskuddet er tilstrekkelig og om det brukes på rett måte for å ivareta flyktningene. Hvis kommunen ikke lykkes med integrering av flyktninger kan de ende opp som sosialmottakere i stedet for å bidra som skattebetalere.

Midtre Gauldal bosatte 80 flyktninger i 2023. Kommunen opplyser at de i hovedsak kommer fra Ukraina. For 2024 har kommunen vedtatt å bosette 30 flyktninger. Kommunen sier at boliger er en utfordring, men det har gått greit. Det kommunen merker seg er at flyktningene blir bosatt i distriktet i kommunen og får plass ved barnehage og skole der, men at de flytter til Støren. Det medfører et økt press på Støren barneskole. Kommunen skriver selv i handlingsprogram med økonomiplan 2024-2027 at det er en utfordring for hele kommunesamfunnet å klare å tilrettelegge for god integrering og at det utfordrer det kommunale tjenesteapparatet på flere områder.

Helseplattformen

Helseplattformen AS er under innføring i flere kommuner, herunder Midtre Gauldal kommune. Helseplattformen AS er en felles elektronisk pasientjournal og pasientadministrativt system for

hele helsetjenesten i Midt-Norge. Informasjonsflyt mellom helseforetak og kommunene har vært utfordrende etter innføring av Helseplattformen.

Kommunen har et eget ansvar for å sikre at løsningen de har anskaffet ivaretar personvernet, at den fungerer godt nok for helsepersonellet og andre brukere, og at løsningen ikke gir uønskede konsekvenser tjenestemottakere og pasienter.

Innføringen av Helseplattformen viser at en del kommuner har hatt problemer, og at innføringen har vært mer krevende enn forventet. Blant annet er det kjent at det har vært svikt i tjenester, pasientbehandling og håndtering av personvern. Svikt i legemiddelhåndtering og meldingsutveksling kan ha store konsekvenser for pasientene.

6 TEKNISK

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Klima og miljø	Planarbeid
	Vedlikeholdsetterslep
	Brann
	Næring, skog- og landbruk

Klima og miljø

Midtre Gauldal scorer rødt på Kommunebarometerets måling når det gjelder klima og natur. Klima og miljø gir kommunen ulike utfordringer innenfor teknisk sektor, eksempelvis utfordringer som følge av ekstremvær. Midtre Gauldal opplyser i møte med revisor at kommunen har tre nye investeringsprosjekter i kommunen som følge av ekstremvær (kraftig regnvær), og at det var ledninger som ikke tålte været.

Det kan være ulik vektning av klima- og miljøhensyn, samt potensiale for motstrid mellom ulike hensyn som klima- og miljø, samiske rettigheter, jordvern og behovet for samfunnsutvikling. Klima- og miljøplanleggingen har innvirkning på annet planverk og har betydning for sektorovergrepene forvaltning, blant annet i arealplanlegging, beredskap knyttet til infrastruktur, vann- og avløpsforvaltning og drift og vedlikehold av kommunal eiendom. Kommunen kan bli stilt til ansvar dersom klima- og miljøhensyn ikke blir hensyntatt blant annet i arealplanlegging og byggesaksbehandling. Bærekraftsmålene sammen med de mer kjente områdene som klima og miljø stiller krav til kommunene på mange områder, eksempelvis materialgjenvinning, omstilling i næringslivet og håndtering av et mer utfordrende klima.

Midtre Gauldal har egen kommunedelplan for klima, energi og klimatilpasning for 2021-2031, vedtatt av kommunestyret høsten 2021. Planen inneholder tre hovedmål, blant annet at kommunen skal bli et lavutslippssamfunn innen 2050. På bakgrunn av planen har kommunen utarbeidet en egen tiltaksplan. Tiltaksplanen sier noe om strategien og tiltak for å komme dit, samt hvilket år det gjelder for. Kommunen skriver i handlingsprogrammet med økonomiplan 2024-2027 at det blant annet handler om å jobbe systematisk og målrettet for å få gjennomført flest mulig av de konkrete tiltakene. Revisor er ikke kjent med om kommunen jobber med å kartlegge, vurdere og håndtere risiko knyttet til at kommunen ikke oppnår sine klima- og miljømål.

Kommunestyret i Midtre Gauldal vedtok i februar 2024 at det etableres snøscooterløype i kommunen, som åpnet 10. mars 2024. Kommunen har lagt til grunn at en slik løype ikke vil føre til vesentlig forringelse med tanke på friluftinteressene i området. Løypa er regulert i en

egen forskrift. Det er en risiko for miljøet og natur- og dyrelivet med økt motorisert aktivitet i utmark, forurensning og manglende oppfølging av trusler mot klima og miljø. Omdisponering av natur legger press på naturmangfoldet og gjenværende utmark.

Planarbeid

Planprosessene driver de kommunale tjenestene fremover, og oppstiller rammene for kommunens samfunns-, areal og næringsutvikling. Planarbeidet utfordrer dynamikken mellom regelverket, statlige føringer og forholdet til det lokale handlingsrommet. Målsettinger i planverket er ofte lite konkrete, målbare og tidsbestemte, noe som gjør det vanskelig å evaluere måloppnåelsen i etterkant. Ivaretagelse av bærekraftsmål i planarbeidet står sentralt og fordrer god tverrsektoriell samhandling. Manglende oppdatering av planverket, eksempelvis planstrategi, samfunnsplan og arealplan får konsekvenser for tiltakshavere og saksbehandlingen i kommunen. Eldre og utdaterte areal- og reguleringsplaner fører til et økt antall dispensasjonssøknader, noe som i sin tur øker den kommunale ressursbruken og fører til lengre saksbehandlingstider. Administrasjonen og politisk nivå kan vekke hensyn ulikt i spørsmålet om dispensasjoner, noe som kan både kan føre til at tilnærmet like saker får ulike utfall og at beslutningen skaper presedens for nye saker.

Midtre Gauldal har mange planer som er tilgjengelig på kommunens hjemmeside. I tillegg har kommunen et eget planregister der man finner alle arealplanene for kommunen, samt alle planer som er startet opp eller ute på høring. En risiko med mange planer, er å holde disse oppdatert og gjeldene. På hjemmesiden til kommunen ligger oversikt over kommunens planer per 07.05.2020. I oversikten vises det blant annet når planen er vedtatt og hvem som er ansvarlig. Dokumentet er datert fra 2020 og det kan tyde på at dokumentet ikke er oppdatert og ajourhold.

Midtre Gauldal har per mars 2024 forslag om ny planstrategi 2024-2027 ute på høring med frist 19. april 2024. Planstrategi skal være verktøy for politiske styring av kommunens planbehov ifølge informasjon på hjemmesiden til kommune. Kommunestyret vedtok i august 2023 kommuneplanens arealdel 2019 (periode 2019-2031). Kommuneplanens samfunnsdel ble, ifølge hjemmesiden til kommunen, vedtatt i 2015 og er for perioden 2014-2030.

Vedlikeholdsetterslep

Kommuner mangler ofte gode systemer for vedlikehold når det kommer til vann og avløp, eiendomsforvaltning og samferdsel. Vedlikeholdsetterslepet på disse områdene er i dag omfattende og har konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet. En stor bygningsmasse og mye veg som skal vedlikeholdes belaster kommunens økonomi. I handlingsprogram med

økonomiplan 2024-2027 skriver Midtre Gauldal at de har et betydelig vedlikeholdsetterslep både på bygg og vei.

Alle innbyggere i kommunen skal motta trygt og godt vann, noe som stiller krav til distribusjonsnett, kontroll av vannkilder/høydebasseng og behovet for en reservevannkilde. Svikter tilførselen av trygt vann kan det få konsekvenser for liv og helse. Hovedutfordringene for avløp er relatert til ledningsnett, rensing og overvannsproblematikk. Konsekvensene av svikt i avløpssystemet er forurensning. Folkehelseprofilen⁵ til kommunen viser at Midtre Gauldal ligger dårligere an enn landet som helhet når det gjelder drikkevann, hygienisk og stabilt. Kommunen scorer også dårlig på noen av indikatorene i Kommunebarometeret når det gjelder vannforsyning, blant annet andel av vannet som går tapt på grunn av lekkasjer og andel fornyet vannledningsnett siste tre år. Kommunen scorer også rødt på andel innbyggere som er tilknyttet anlegg som overholder alle renskrav.

Brann

Brann og redning har ansvar for å ivareta både forebyggende og akutte oppgaver, som krever tilstrekkelig internkontroll, rutiner for forebyggende arbeid (feiling og branntilsyn), HMS og kompetanseheving (blant annet på slukking av elektriske fremkomstmidler som elbiler, el-ferjer og kompetanse i forhold til helserelaterte utrykninger). Konsekvenser av svikt innenfor brann og redning kan være stor i forhold til at liv og verdier ikke blir tilstrekkelig sikret. Det er også knyttet usikkerhet til konsekvensene av en rettskraftig dom fra Møre og Romsdal tingrett om lovligheten av å fastsette sjablongmessig feieavgift for hytter. Midtre Gauldal kommune er en del av Gauldal Brann og Redning IKS, og det blir nærmere omtalt i kapittel 7 om eierstyring.

Næring, skogbruk og landbruk

Midtre Gauldal er en kommune med store utmarksområder og flere verneområder, blant annet Forollhogna Nasjonalpark. Kommunen har også en geografi som er preget av nasjonale hovedveger, jernbane, elveløp, bratte lier og trange sidedaler. Kommunen har ansvar etter lovverk som regulerer næringsvirksomhet, herunder jordbruk og skogbruk. Interessekonflikter mellom jordvern og utbygging og i den sammenheng også miljøhensyn er sannsynlig. Slik interessekonflikter må kommunen håndtere, og ulike utfall har ulike konsekvenser for videre utvikling. Klima- og miljøutfordringer og den risikoen det innebærer både for næringsvirksomhet og som en konsekvens av næringsvirksomhet er problemstillinger som kommunen blir stilt overfor. Kommunen har ansvar for saksbehandling på ulike områder og

⁵ Utgitt av Folkehelseinstituttet for Midtre Gauldal 2023.

det kan skje saksbehandlingsfeil eller manglende oppfølging av saker, eksempelvis innenfor konsesjonsbehandling.

7 EIERSTYRING

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
	Ikke oppdatert eierskapsmelding
	Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS
	Midt-Norge 110-sentral IKS
	Gauldal Brann og Redning IKS
	ReMidt IKS
	Midtre Gauldal ASVO AS/ RUNA VEKST AS
	TrønderEnergi AS
	TrønderEnergi Vekst Holding AS

Eierskapsmelding

Kommuneloven § 26-1 sier at kommunen minst en gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. Bestemmelsen stiller også krav til eierskapsmeldingens innhold, hvor det blant annet skal fremgå hva som er kommunens formål med å eie det enkelte eierskap og hvilke generelle styringsprinsipper som er gjeldende. Det overordnede ansvaret for eierstyring ligger hos kommunestyret, og eierskapsmeldingen er det viktigste styringsverktøyet. Kommunestyret i Midtre Gauldal vedtok i sak 44/23 (15. juni 2023) del 1 av eierskapsmelding og vedtok i sak 56/23 (31. august 2023) del 2 av eierskapsmeldingen. Det er en risiko for at styringsprinsippene ikke er tilstrekkelig forankret og bevisstgjort hos dagens representanter. Det er også en risiko for at bestemmelsene i eierskapsmeldingen ikke følges opp av de som er oppnevnt som eierrepresentanter. Konsekvensene av dette kan bli at kommunens eierinteresser ikke blir underlagt tilfredsstillende folkevalgt styring og kontroll, og at kommunestyret ikke holdes oppdatert og informert om hva som foregår i selskapene kommunen eier.

Midtre Gauldal kommunes eierskap

Kommunen har satt bort sentrale tjenester til eide selskaper, eksempelvis renovasjon og brann. Det er risiko knyttet til organisering og styring med de kommunale tjenestene som ytes. Flere kommuner velger å delta i interkommunale samarbeid for å nyttiggjøre seg stordriftsfordeler, dette utfordrer igjen kommunen på god eierstyring. Nedenfor føler en oversikt over kommunens eierskap i interkommunale selskap og aksjeselskap.

Interkommunale selskap

- Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS
- Midt-Norge 110-sentral IKS

- Gauldal Brann og Redning IKS
- ReMidt IKS

Aksjeselskap

- ReMidt Næring AS
- Midtre Gauldal ASVO AS
- Norservice Holding AS
- Runa Holding AS
- Budal Flerbrukshus AS
- Gaula Senter AS
- Gaula Natursenter AS
- Midt Energi AS
- TrønderEnergi AS
- TrønderEnergi Vekst Holding AS

Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS (eierandel 2,33 %)

Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS ble etablert i år 2000 da institusjonen ble et interkommunalt selskap, opprettet med hjemmel i lov om interkommunale selskaper av 29. januar 1999. Selskapet skal følge opp arkivlovens intensjoner og bestemmelser og fungere som et arkivdepot for eieren med papirbaserte og elektroniske arkiv. Behov for nytt administrasjonsbygg. En gjennomgang av om oppgavene utføres i samsvar med krav kan være sentralt her, også eierstyring av selskapet. Eierstyring og forvaltningsrevisjon kan være aktuelt i et samarbeid med eierkommunene.

Midt-Norge 110-sentral IKS (eierandel 1,32 %)

Midt-Norge 110-sentral er betydelig utvidet i 2023. Selskapet leverer en viktig tjeneste til eierkommunene og det kan være relevant å følge opp eierskapet i selskapet gjennom en eierskapskontroll i selskapet når den nye organiseringen har fungert en periode. Midt-Norge 110-sentral IKS har som primæroppgaver å ta imot nødmeldinger, alarmere og kalle ut mannskaper, etablere samband, gi lederstøtte til utrykningspersonell og loggføre hendelser. Selskapet tar imot nødtelefoner hele døgnet og utalmerer det lokale brannvesenet i Trøndelag, i Os kommune og Bindal kommune.

Gauldal Brann og Redning IKS (eierandel 30 %)

Gauldal Brann og Redning IKS yter lovpålagte tjenester knyttet til brann og redning til eierkommunene Midtre Gauldal og Melhus. Det er en nasjonal trend at antall branner går ned og det er en økning i oppdrag knyttet til redningstjenester og andre oppdrag knyttet til beredskap. Beredskap, forebygging og feiling/tilsyn er en del av tjenesten. En eierstyring og forvaltningsrevisjon i samarbeid med eierkommunene kan være aktuelt for å undersøke om selskapet leverer de lovpålagte oppgaver som forventet.

ReMidt IKS (eierandel 4,8 %)

ReMidt IKS er et interkommunalt selskap. Fra 1. januar 2020 ble de tre interkommunale selskapene Envina, Nordmøre Interkommunale Renovasjonsselskap og Hamos Forvaltning IKS slått sammen for å danne ReMidt IKS. Om selskapet ivaretar behov for kildesortering, gjenbruk, materialgjenvinning av ulike typer avfall ut fra krav og selvkost er det risikoer til. Om kommunens eierstyring av selskapet er i samsvar med føringer kan også være aktuelt å se nærmere på. Forvaltningsrevisjon kan være aktuelt i et samarbeid med andre eierkommuner.

Midtre Gauldal ASVO AS/ RUNA VEKST AS (eierandel 100 %)

Midtre Gauldal ASVO/Runa Vekst AS er en vekstbedrift som tilbyr blant annet varig tilrettelagt arbeid til personer som har utfordringer med å få arbeid på det ordinære arbeidsmarkedet, og arbeidsoppgavene tilpasses til den enkeltes yteevne. Selskapet leverer en viktig tjeneste til målgruppen og er avhengig av et godt samarbeid med blant annet kommunehelsetjenesten, NAV lokalt og voksenopplæringen.

TrønderEnergi AS (eierandel 2,89 %) og TrønderEnergi Vekst Holding AS (eierandel 1,55 %)

TrønderEnergi driver med energiproduksjon og etablerer nylig datterselskap. Konsernorganisering medfører at det oppstår et holdningselskap mellom kommunen som eier og de selskapene hvor virksomheten skjer. Dette har betydning for kommunens muligheter til å utøve eierstyring. Et konsern består av flere aksjeselskaper som i utgangspunktet er selvstendige enheter, men som er bundet sammen gjennom eierskap. Revisor erfarer at det i flere sammenhenger er lite fokus på forhold omkring eierskapet når det dannes konsern og dette medfører en risiko for eksempelvis habilitet, informasjonsflyt og styringsmuligheter. Risikovurderingen aktualiserer en eierskapskontroll.

Behandling av risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV), eierskapskontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Midtre Gauldal kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

15/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-037, TI-&30

Arkivsaknr 24/112 - 7

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar revisors risiko- og vesentlighetsvurdering til orientering.
2. Kontrollutvalget ber sekretariatet legge fram et utkast til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll til neste møte 06.06.2024, basert på revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger og de innspill som er kommet frem i møtet.
3. Kontrollutvalget vil prioritere følgende områder/tema:
 - a.
 - b.
 - c.

Vedlegg

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering, Kap. 7 - eierskapskontroll

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven utarbeide en plan for eierskapskontroll i løpet av det første året etter at et nytt kommunestyre er konstituert. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av virksomheten i kommunens selskaper.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak om bestilling av risiko- og vesentlighetsvurderinger på sitt møte 15.02.2024:

1. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge SA utarbeide risiko- og vesentlighetsvurdering for Midtre Gauldal kommune.
2. Arbeidet gis en ressursramme på inntil 60 timer samlet for både forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, risiko- og vesentlighetsvurderingene skal leveres kontrollutvalgets sekretariat innen 05.04.2024 .
3. Kontrollutvalget ber sekretariatet iverksette øvrige tiltak som er nødvendig for å gjennomføre den skisserte prosessen med plan for forvaltningsrevisjon.

Eierskapskontroll er kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskap. Ved eierskapskontroll ses det på om eierrepresentanten utfører vervet sitt i tråd med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering

Vurderingen for risiko- og vesentlighet som ble bestilt i møte 15.02.2024 ble mottatt innen fristen og følger saken som vedlegg. (Kapittel 7 som angår eierskapskontrollen).

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor vil orientere om revisjonens vurderinger i møtet.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er et innspill til kontrollutvalgets arbeid med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Det er bare de områdene som er vurdert med høy og moderat risiko som er omtalt, og disse områdene er angitt som henholdsvis rødt med høy risiko og gult med moderat risiko.

Skissert opplegg for planarbeidet

Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. I tillegg til revisor sine vurderinger er sentrale aktører i kommunen invitert til å gi ytterligere innspill til risikoområder, for dermed å ha et bredere grunnlag til utarbeidelse av planen. De sentrale aktørene er invitert inn gruppevis og har fått revisjonens risiko- og vesentlighetsvurdering tilsendt i forkant av møtet.

De inviterte er i korte trekk bedt om å forberede seg på følgende:

- På hvilke områder er det risiko for at kommunen og selskaper der kommunen har eierandeler ikke når sine målsettinger, ikke oppfyller lovkrav, eller utnytter ressursene dårlig?
- På hvilke tjenesteområder/kommunalt eide selskaper er det behov for forvaltningsrevisjon?

Følgende tidsplan er lagt:

09.00-09.45: Kommunedirektør med kommunalsjefer

09:45-13.00: Ordinær saksbehandling i henhold til møteinnkalling (inkl. lunsjpause)

13.00-13.30: Politisk ledelse, utvalgsledere og gruppeledere

13.30-14.00: Hovedtillitsvalgte og hovedverneombud

14.00-14.30: Råd og brukerutvalg

14.30-16.00: Ordinær saksbehandling i henhold til møteinnkalling

Vurdering

Revisjonens risiko- og vesentlighetsvurderinger er utarbeidet ut fra revisjonens perspektiv. Sekretariatet vil understreke at aktørene som er invitert inn har ulike perspektiv og ser ulike behov. Kontrollutvalget må se etter sammenhenger og vekte informasjon ut fra hva de anser som mest vesentlig, samt å se på hvordan innspillene skal vektes i forhold til revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger.

På bakgrunn av dagens informasjon må kontrollutvalget peke på områder/temaer de finner aktuelle å ta inn i planen. Det er lagt opp til at forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028 behandles på kontrollutvalgets møte 6. juni 2024, planen oversendes deretter til kommunestyret. Kommunestyret vedtar den endelige prioriteringen av forvaltningsrevisjonsarbeidet for den kommende perioden.

REVISORS RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Midtre Gauldal
kommune

2024

7 EIERSTYRING

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
	Ikke oppdatert eierskapsmelding
	Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS
	Midt-Norge 110-sentral IKS
	Gauldal Brann og Redning IKS
	ReMidt IKS
	Midtre Gauldal ASVO AS/ RUNA VEKST AS
	TrønderEnergi AS
	TrønderEnergi Vekst Holding AS

Eierskapsmelding

Kommuneloven § 26-1 sier at kommunen minst en gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. Bestemmelsen stiller også krav til eierskapsmeldingens innhold, hvor det blant annet skal fremgå hva som er kommunens formål med å eie det enkelte eierskap og hvilke generelle styringsprinsipper som er gjeldende. Det overordnede ansvaret for eierstyring ligger hos kommunestyret, og eierskapsmeldingen er det viktigste styringsverktøyet. Kommunestyret i Midtre Gauldal vedtok i sak 44/23 (15. juni 2023) del 1 av eierskapsmelding og vedtok i sak 56/23 (31. august 2023) del 2 av eierskapsmeldingen. Det er en risiko for at styringsprinsippene ikke er tilstrekkelig forankret og bevisstgjort hos dagens representanter. Det er også en risiko for at bestemmelsene i eierskapsmeldingen ikke følges opp av de som er oppnevnt som eierrepresentanter. Konsekvensene av dette kan bli at kommunens eierinteresser ikke blir underlagt tilfredsstillende folkevalgt styring og kontroll, og at kommunestyret ikke holdes oppdatert og informert om hva som foregår i selskapene kommunen eier.

Midtre Gauldal kommunes eierskap

Kommunen har satt bort sentrale tjenester til eide selskaper, eksempelvis renovasjon og brann. Det er risiko knyttet til organisering og styring med de kommunale tjenestene som ytes. Flere kommuner velger å delta i interkommunale samarbeid for å nyttiggjøre seg stordriftsfordeler, dette utfordrer igjen kommunen på god eierstyring. Nedenfor følger en oversikt over kommunens eierskap i interkommunale selskap og aksjeselskap.

Interkommunale selskap

- Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS
- Midt-Norge 110-sentral IKS

- Gauldal Brann og Redning IKS
- ReMidt IKS

Aksjeselskap

- ReMidt Næring AS
- Midtre Gauldal ASVO AS
- Norservice Holding AS
- Runa Holding AS
- Budal Flerbrukshus AS
- Gaula Senter AS
- Gaula Natursenter AS
- Midt Energi AS
- TrønderEnergi AS
- TrønderEnergi Vekst Holding AS

Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS (eierandel 2,33 %)

Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS ble etablert i år 2000 da institusjonen ble et interkommunalt selskap, opprettet med hjemmel i lov om interkommunale selskaper av 29. januar 1999. Selskapet skal følge opp arkivlovens intensjoner og bestemmelser og fungere som et arkivdepot for eieren med papirbaserte og elektroniske arkiv. Behov for nytt administrasjonsbygg. En gjennomgang av om oppgavene utføres i samsvar med krav kan være sentralt her, også eierstyring av selskapet. Eierstyring og forvaltningsrevisjon kan være aktuelt i et samarbeid med eierkommunene.

Midt-Norge 110-sentral IKS (eierandel 1,32 %)

Midt-Norge 110-sentral er betydelig utvidet i 2023. Selskapet leverer en viktig tjeneste til eierkommunene og det kan være relevant å følge opp eierskapet i selskapet gjennom en eierskapskontroll i selskapet når den nye organiseringen har fungert en periode. Midt-Norge 110-sentral IKS har som primæroppgaver å ta imot nødmeldinger, alarmere og kalle ut mannskaper, etablere samband, gi lederstøtte til utrykningspersonell og loggføre hendelser. Selskapet tar imot nødtelefoner hele døgnet og utalmerer det lokale brannvesenet i Trøndelag, i Os kommune og Bindal kommune.

Gauldal Brann og Redning IKS (eierandel 30 %)

Gauldal Brann og Redning IKS yter lovpålagte tjenester knyttet til brann og redning til eierkommunene Midtre Gauldal og Melhus. Det er en nasjonal trend at antall branner går ned og det er en økning i oppdrag knyttet til redningstjenester og andre oppdrag knyttet til beredskap. Beredskap, forebygging og feiling/tilsyn er en del av tjenesten. En eierstyring og forvaltningsrevisjon i samarbeid med eierkommunene kan være aktuelt for å undersøke om selskapet leverer de lovpålagte oppgaver som forventet.

ReMidt IKS (eierandel 4,8 %)

ReMidt IKS er et interkommunalt selskap. Fra 1. januar 2020 ble de tre interkommunale selskapene Envina, Nordmøre Interkommunale Renovasjonsselskap og Hamos Forvaltning IKS slått sammen for å danne ReMidt IKS. Om selskapet ivaretar behov for kildesortering, gjenbruk, materialgjenvinning av ulike typer avfall ut fra krav og selvkost er det risikoer til. Om kommunens eierstyring av selskapet er i samsvar med føringer kan også være aktuelt å se nærmere på. Forvaltningsrevisjon kan være aktuelt i et samarbeid med andre eierkommuner.

Midtre Gauldal ASVO AS/ RUNA VEKST AS (eierandel 100 %)

Midtre Gauldal ASVO/Runa Vekst AS er en vekstbedrift som tilbyr blant annet varig tilrettelagt arbeid til personer som har utfordringer med å få arbeid på det ordinære arbeidsmarkedet, og arbeidsoppgavene tilpasses til den enkeltes yteevne. Selskapet leverer en viktig tjeneste til målgruppen og er avhengig av et godt samarbeid med blant annet kommunehelsetjenesten, NAV lokalt og voksenopplæringen.

TrønderEnergi AS (eierandel 2,89 %) og TrønderEnergi Vekst Holding AS (eierandel 1,55 %)

TrønderEnergi driver med energiproduksjon og etablerer nylig datterselskap. Konsernorganisering medfører at det oppstår et holdningselskap mellom kommunen som eier og de selskapene hvor virksomheten skjer. Dette har betydning for kommunens muligheter til å utøve eierstyring. Et konsern består av flere aksjeselskaper som i utgangspunktet er selvstendige enheter, men som er bundet sammen gjennom eierskap. Revisor erfarer at det i flere sammenhenger er lite fokus på forhold omkring eierskapet når det dannes konsern og dette medfører en risiko for eksempelvis habilitet, informasjonsflyt og styringsmuligheter. Risikovurderingen aktualiserer en eierskapskontroll.

Opplæring av kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Midtre Gauldal kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

16/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/241 - 2

Forslag til vedtak

Saken tas til orientering

Vedlegg

Program FKTs fagkonferanse 4.- 5. juni 2024 - Utkast

Reglene om inhabilitet i forvaltningsloven gjelder fullt ut

Om kommuneøkonomien i Norge

Kommunenes utgifter til pleie- og omsorgstjenester har økt kraftig

Ny opplæringslov - Informasjon og veiledning

Kommuner må ikke skape trøbbel for egne selskaper

Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet

Utenforskap og mangel på arbeidskraft er hovedutfordringer for kommunene de neste årene

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som del av sin opplæring:

- Program FKTs fagkonferanse 4.-5.juni til orientering. Påmeldingsfrist 29. april.
- Reglene om inhabilitet i forvaltningsloven
- Om kommuneøkonomien i Norge
- Kommunens utgifter til pleie- og omsorgstjenester har økt kraftig
- Ny opplæringslov - informasjon og veiledning
- Kommuner må ikke skape trøbbel for egne selskaper
- Ny lov om kommunens ansvar på det boligsosiale feltet
- Utenforskap og mangel på arbeidskraft er hovedutfordringen for kommunene de neste årene

Forum for
kontroll og tilsyn

FAGKONFERANSE / ÅRSMØTE

Velkommen til fagkonferanse på Quality Airport Hotel

GARDERMOEN

4. — 5. juni

Tirsdag 4. juni

09:00 Registrering med mat

10:00 **Velkommen**

Tage Pettersen, styreleder / FKT

10:05 **Åpningsinnlegg**

Ikke avklart

10:30 **Kontrollutvalget – roller og samspill**

Innlegg og debatt

Tage Pettersen / tidl. kontrollutvalgsleder i Moss og styreleder FKT

Per Olav Nilsen / revisjonsdirektør Trondheim kommunerevisjon og styreleder NKRF

Jenny Følling (Sp) /ordfører Sunnfjord kommune

Gudrun Haabeth Grindaker / Norsk kommunedirektørforum **ikke avklart**

11:30 **Lunsj**

12:30 **Korrupsjonsindeks, tillit og habilitet**

Tor Dølvik / TI Norge **ikke avklart**

Frode Jacobsen Kontroll- og konstitusjonskomiteen (Ap)

Tora Aasland / leder Kommunesektorens etikkutvalg

14.15 Paneldebatt (møteleder forbereder spørsmål) og spørsmål fra salen

14:30 Pause

14:45 **Cybersikkerhet og digitale trusler**

«Skal du takle cyberspace, må du begynne med å forstå deg, ditt og dine!»

Jørgen Dyrhaug / Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM)

15:30 Spørsmål fra salen

15:45 Pause

Årsmøte 2024

16:00 Registrering til årsmøte

16:15 – ca. 17.15 **Årsmøte**

19:00 Aperitiff og middag

UTKAST

Onsdag 5. juni

09:00 **Hvordan kan kontrollutvalget håndtere henvendelser?**

og grenseoppgangen mellom henvendelser og varsling

Solveig Kvamme / Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS

09:30 **Varsling i kommuner og fylkeskommuner**

[Norske kommuner- og fylkeskommuners erfaring med varsling](#)

Birte Bjørkelo / partner Deloitte

10:00 **Forvaltningsrevisjon - en undersøkelse av systemet for varsling i Bergen kommune**

Kari Gåsemyr / senior manager Deloitte

10.30 Paneldebatt (møteleder forbereder spørsmål) og spørsmål fra salen

10.45 Pause og utsjekking

11:00 **Eierskapsstyring og eierskapskontroll**

Agnete B. Sommerset, juridisk direktør / Samfunnsbedriftene

11:45 Lunsj

12:45 **Kommunal økonomisk bærekraft (KØB) - hvilket ansvar har kontrollutvalget?**

Asbjørn Pedersen / NKK - kommunesektorens interesseorganisasjon for økonomi og innkreving

13:30 Spørsmål fra salen

13:45 Pause

14:00 **Skråblikket:**

Elin Ørjasæter, forfatter og foredragsholder / dosent ved Institutt for ledelse og organisasjon ved Høyskolen Kristiania

14:50 **Avslutning**

styreleder / FKT

Påmelding

FRIST: 29. APRIL 2024

Bindende påmelding* på www.fkt.no innen mandag 29. april 2024.
Det tas forbehold om endringer i programmet.

Deltakeravgift

Deltakelse m/ overnatting** (helpensjon):

Kr 7 900 (*Ikke medlem kr 8 400*)

Ekstra overnatting fra 3. – 4. juni: Kr 1 495

*Ved avbud etter at påmeldingsfristen har gått ut, blir det belastet et administrasjonsgebyr på kr 500 i tillegg til eventuelle kostnader FKT får til hotellet. Avbud siste 14 dager før konferansen gir full deltakeravgift.

**FKT har reservert rom på konferansehotellet. Tildeling ut fra mottatt påmelding (først til mølla).

Praktisk informasjon

ÅRSMØTET

Årsmøtet er åpent for alle, men det er kun medlemmer i Forum for kontroll og tilsyn som har tale-, forslags- og stemmerett.

Innmelding av saker

Medlemmer som har saker til årsmøtet, eller forslag om vedtektsendringer, må sende disse til sekretariatet senest seks uker før årsmøtet, innen 23. april 2024.

Utsending av sakspapir

Styret sender ut sakspapirene senest to uker før årsmøtet, innen 21. mai 2024.

Medlemskap

Dersom din kommune/ditt sekretariat ikke er medlem i FKT, men ønsker å møte på årsmøtet med stemmerett, må innmelding skje innen 21. mai 2024.

Kontakt valgkomiteen

Leder: Jon Jæger Gåsvatn, tidl. leder
kontrollutvalget i Sarpsborg kommune |
gasvatn@outlook.com | Mobil: 913 55 288

Nestleder: Lars Hansen, daglig leder
Salten Kontrollutvalgsservice |
lars@sekretariatet.no | Mobil: 470 37 452

Ønsker du mer informasjon eller medlemskap i FKT? Besøk www.fkt.no eller kontakt sekretariatet v/generalsekretær Anne-Karin Femanger Pettersen på telefon +47 414 71 166 eller fkt@fkt.no.

FREMKOMST

[Quality Airport Hotel, Gardermoen](#)

Lokevegen 72067 Jessheim

[Veibeskrivelse](#)

5 km og 10 minutter med shuttlebuss fra Oslo Lufthavn Gardermoen

PARKERING

Hotellet har gode parkeringsmuligheter utendørs, mot betaling. HC-plasser og ladestasjoner til El-bil (ekstra kostnad)

Reglene om inhabilitet i forvaltningsloven gjelder fullt ut

Kommunal Rapport 04.03.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Er jobben med å ivareta barn og unges interesser et offentlig tillitsverv eller bare «en jobb»?

SPØRSMÅL: Kommunestyret fattet vedtak om å videreføre ordningen med at kommunestyret utpeker etatssjef eller annen tjenestemann som skal ivareta barn og unges interesser når et fast utvalg utarbeider og behandler forslag til planer. Det ble deretter fremmet forslag på to tilsatte i kommunen som representant og vararepresentant for barn og unge når fast utvalg utarbeider og behandler forslag til planer etter plan- og bygningsloven.

Da det skulle voteres over dette, ble det reist spørsmål om inhabilitet for ett av kommunestyremedlemmene. Flertallet mente imidlertid at dette var et valg til et offentlig tillitsverv, og at den særlige bestemmelsen i [kommunelovens § 11–10](#) fjerde avsnitt om unntak fra inhabilitetsreglene ved slike valg gjaldt.

Mindretallet mente at slik utpeking/oppnevning av barn og unges representanter i folkevalgt organ, ikke var et valg etter kommuneloven, og at forvaltningslovens habilitetsbestemmelser måtte følges.

Hva er det riktige her?

SVAR: Dette er komplisert, og svaret ikke helt opplagt.

Reglene om inhabilitet i forvaltningsloven kapittel II gjelder etter [kommuneloven § 11–10](#) første avsnitt som alminnelig regel også ved behandlingen av saker i kommunale folkevalgte organer. Disse inhabilitetsreglene gjelder etter innledningsordene i [forvaltningslovens § 6](#) når det treffes «en avgjørelse [...] i en forvaltningssak». Utpeking av leder eller medlem av et kollegialt organ er en slik avgjørelse, slik vi for ikke lenge siden så i forbindelse med sakene om statsråders medvirkning ved utnevning av utvalgs- og styreledere. Utgangspunkt og hovedregel er altså at her gjelder forvaltningslovens regler om inhabilitet.

I siste avsnitt i [kommuneloven § 11–10](#) har vi imidlertid den unntaksregelen som det her vises til: «En folkevalgt er ikke inhabil når det skal velges personer til offentlige tillitsverv». Spørsmålet blir da om den oppnevningen eller utpekingen det her er tale om, er et valg til «offentlige tillitsverv», slik at denne unntaksregelen gjelder her, eller om de generelle bestemmelsene i forvaltningsloven om inhabilitet må følges også ved dette valget eller oppnevningen.

Utgangspunktet for oppnevningen det er tale om, er bestemmelsen i [plan- og bygningsloven § 3–3](#) tredje avsnitt om at «Kommunestyret skal sørge for å etablere en særskilt ordning for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen». Det fremgår etter forarbeidene (Ot.prp. nr. 32, merknad til bestemmelsen) at dette tar sikte på et å legge til rette for å supplere saksutredningen fra kommunedirektøren når en sak eventuelt legges fram til behandling i et folkevalgt organ;

«Det er i stedet for kravet om at en tjenestemann i administrasjonen skal ivareta en slik funksjon tatt inn et pålegg om at kommunen etablerer en særskilt ordning som ivaretar det samme formålet».

Det som skjer her, er at kommunestyret etablerer et eget verv for en enkeltperson som skal påse at det blir tatt hensyn til interessene til barn og unge. Oppnevning til dette kan – sies

det i veiledningen fra departementet (Barn og unge i byggesak, pkt. 5.1) – skje ved vedtak kommunestyret selv, eller ved at dette er delegert til administrasjonen:

«I mange kommuner blir vedkommende som skal inneha funksjonen formelt valgt av kommunestyret, og ofte gjelder utpekingen hele valgperioden. I noen kommuner er utpekingen delegert til administrativt nivå, til eksempelvis virksomhetsleder/etatsleder for skole og oppvekst eller kultur og fritid.»

Uavhengig av hvordan slik representant utpekes, vil hen imidlertid ta del i administrasjonens saksforberedelse:

«Den som innehar funksjonen, skal på et tidlig tidspunkt gis innsikt og rett til å uttale seg i de deler av saksbehandlingen og planleggingen som berører barn og ungdom.»

Det må forstås som at denne oppgaven uansett er å anse som en «jobb», og altså ikke et verv som folkevalgt. Det er tale om en særlig form for supplering av saksutredningen fra administrasjonen, ved en uavhengig talsperson for barn og ungdoms interesser i slike saker.

Den som er oppnevnt i denne funksjonen, er ikke en «folkevalgt» slik dette er definert i [kommuneloven § 5–1](#) fjerde avsnitt. Hen er ikke «valgt inn i et folkevalgt organ» slik bokstav b i dette avsnittet krever. Hen kan heller ikke instrueres verken av kommunestyret, utvalget eller kommunedirektøren når det gjelder utføringen av dette vervet. Om forholdet til den siste sies det i veiledningen:

«Det vil derfor ikke være innenfor styringsretten å instruere vedkommende til ikke å ivareta barn og unges interesser.»

Men kommunedirektøren har et tilsynsansvar med hvordan oppgave utføres:

«På den andre siden kan instruksjonsretten benyttes til å sikre at vedkommende faktisk gjør jobben med å ivareta disse interessene på en god måte.»

Kommunestyrets utpeking av person med slikt ansvar for å ivareta barns- og unges interesser i plansaker i et slikt utvalg, kan ikke ses som et valg av folkevalgt etter reglene i kommuneloven. Den vil da heller ikke gå inn under regelen § 11–10 siste avsnitt om inhabilitet ved valg «til offentlige tillitsverv». Det som gjøres ved en slik særskilt oppnevning, må altså ses som et vedtak om styrking av *grunnlaget for saksbehandlingen* i utvalget ved å trekke inn en person med særlig kompetanse og erfaring på området som kan supplere administrasjonens *saksrepresentasjon*.

Slik jeg ser det, er det her tale om en individuell oppnevning til et særlig administrativt verv, og ikke valg som folkevalgt. Det betyr at reglene om inhabilitet i forvaltningsloven gjelder fullt ut ved slik utpeking av noen med et slikt særlig ansvar.

Men her er vi åpenbart inne på et område der departementet bør være tydeligere i veiledningen sin.

Om kommuneøkonomien

Kommunal Rapport mars 2024

Nesten halvparten av kommunene har negativt driftsresultat

Kommuneøkonomien har svekket seg det siste året. I alt 157 av 356 kommuner leverte negativt driftsresultat i fjor.

Les artikkelen [her](#)

Mer enn 20 kommuner har negativ drift og høyere gjeld enn inntekter

Den renteeksponerte gjelden til norske kommuner er økende. Flere kommuner opplever nå negativ drift, svekket egenkapital og høye renteutgifter.

Les artikkelen [her](#)

Flere kommuner tærer på sparepengene

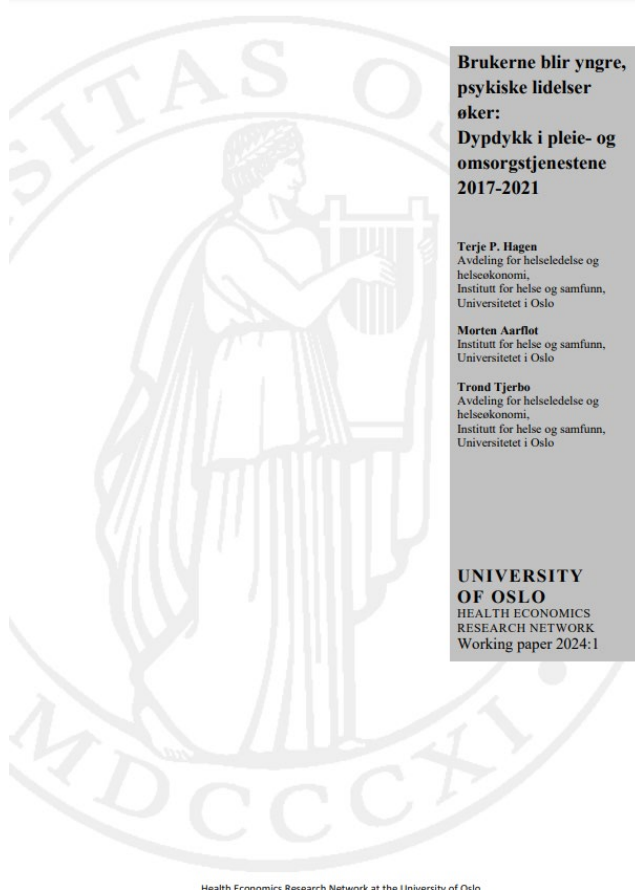
232 av 356 kommuner har i løpet av 2023 måttet forsyne seg av disposisjonsfondet, viser de foreløpige Kostra-tallene.

Les artikkelen [her](#)

Kommunenes utgifter til pleie- og omsorgstjenester har økt kraftig

Det er spesielt sterk vekst i tjenester til hjemmeboende, samt i aldersgruppene under 80 år, der både antall brukere og timer per bruker øker jevnt. Den kraftige veksten i utgifter til omsorgstjenester fra perioden 2015-2020, har fortsatt i 2021 og 2022.

Tallene finner vi i rapporten «Brukerne blir yngre, psykiske lidelser øker: Dypdykk i pleie- og omsorgstjenestene 2017-2021»

Rapporten er utarbeidet av forskerne Terje P. Hagen, Morten Aarflot og Trond Tjerbo ved Universitetet i Oslo, på vegne av KS Forskning. Rapporten ser på flere forhold knyttet til den sterke veksten i pleie- og omsorgsutgifter de siste årene.

Les hele rapporten [her](#)

Les artikkel i Kommunal Rapport [her](#)

Ny opplæringslov - Informasjon og veiledning

Statsforvalteren 20.02.2024

Stortinget har vedtatt ny opplæringslov som etter planen skal tre i kraft 1. august 2024. Ny forskrift til loven har vært på høring og vil tre i kraft fra samme tidspunkt. Det er også vedtatt flere endringer i privatskoleloven. Følg med på informasjon om den nye loven på nettsidene til Utdanningsdirektoratet og Statsforvalteren.

Nytt regelverk fra 1. august 2024

Frem til den nye loven trer i kraft gjelder dagens opplæringslov av 1998.

Kunnskapsdepartementet har gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å utarbeide forskrift til ny opplæringslov og ny forskrift til privatskoleloven. Høringsfristen er løpt ut og direktoratet jobber nå med å sammenstille høringssvar og oversende reviderte forslag til Kunnskapsdepartementet.

Les mer om de viktigste endringene i ny opplæringslov [her](#)

Informasjon og veiledning om nytt regelverk

Utdanningsdirektoratet legger fortløpende ut artikler om ny opplæringslov på sin temaside om ny opplæringslov, les [her](#)

Forberedelser hos skoleeiere

Mye må være klart før nytt regelverk trer i kraft. Les mer om hva kommuner og fylkeskommuner må forberede [her](#)

Kommuner må ikke skape trøbbel for egne selskaper

Samfunnsbedriftene 26.03.2024, Agnete B. Sommerset, juridisk direktør

Trange kommunebudsjetter er ikke et argument for å forsømme sine forpliktelser til egne selskaper. Kommunene må være forutsigbare og gode eiere.

Tenk deg en kommune som inngår en avtale med et privat selskap om rengjøring. Pris og tjenester er avtalt, kontrakt undertegnet, og alle er fornøyde. Men så sier kommunen at de ikke lenger vil stå inne for avtalen, og at de bare vil betale halvparten av kostnadene på grunn av stramme budsjetter. Det hadde selvsagt vært uakseptabelt, ulovlig og utenkelig.

Løper fra ansvar

Når det kommer til selskaper som kommunen selv eier, er det likevel noen som tror at man kan løpe fra ansvar, kontrakter og vedtatte budsjetter når man oppdager røde tall i eget budsjett.

- Et interkommunalt selskap (IKS) med 37 eiere fikk vedtatt sitt budsjett i april 2023. Nå vil det nye kommunestyret i to av eierkommunene redusere sitt tilskudd til selskapet.
- Et annet IKS trenger å endre selskapsavtalen etter endringer i IKS-loven og uttreden av enkelteiere. En av kommunene nekter å vedta endringene fordi kommunen vil «vente og se» hvordan det går med selskapet.
- Et tredje IKS opplever at én av deltakerkommunene ikke vil betale det som det vedtatte budsjett innebærer, og ønsker heller færre tjenester fra selskapet.

Kommuner som velger å organisere tjenester i selskaper, forplikter seg også til å følge rettslige rammer for selskapene. Her er det ingen «bør» eller «kan», her **må** man følge styringslinjer og myndighet som er regulert gjennom kommuneloven og selskapslover.

Som alle andre selskaper, trenger også kommunalt eide bedrifter forutsigbare rammer. Kortsiktig budsjettgevinst for enkeltkommuner er et veldig dårlig argument for å utarme egne selskaper. Det blir en umulig driftssituasjon for selskapene hvis vedtatte budsjetter blir reversert av noen eierkommuner – i opposisjon til egne eierrepresentanter.

Eierstyring er ikke spesielt vanskelig, men krever opplæring. Med mange nye representanter i kommunestyresalene, er det spesielt viktig at kommunene nå setter av tid til dette. Hvis eierne drar selskapet i samme retning, vil det resultere i bedre demokratisk kontroll, forutsigbar drift, effektive tjenester, og dermed bedre mulighet for å oppnå målet med opprettelse av selskapet.

Lag eierstrategier!

Den siste valgperioden var første gang kommunene ble pålagt å lage en eierskapsmelding. Det har gitt god oversikt over hvilke selskaper kommunene har interesser i, og som de må følge opp.

Neste steg må være bedre kunnskap om eierstyring. Her kan utarbeiding av eierstrategier være en god start. Da vil eierne delta mer aktivt i utvikling av egne selskaper, forstå hvilke rettslige forpliktelser eierskap innebærer, og få mulighet til å hente ut de gevinstene som ligger i å etablere selskapene.

Gjennom en eierstrategi vil man oppdage at god eierstyring, rutiner for politisk forankring og løpende dialog med selskapene er nøkkelen til best mulig resultat. Hvis kommuner er uenige i sitt eget selskaps beslutninger, må de se på egen eierstyring og gå via formelle kanaler, slik det fungerer for alle andre selskaper i Norge.

Da kan de ikke stille selskapene sjakk matt ved ikke å følge opp vedtatte budsjetter eller nekte å vedta endringer i selskapsavtaler som deres egen representant har stemt for. Da dømmer man sine egne selskaper til å mislykkes, og det var neppe intensjonen ved opprettelsen av dem.

Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet

Statsforvalteren i Trøndelag, 02.04.2024

Planlegging for et trygt hjem for alle. Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet, kalt boligsosial lov, ble vedtatt av Stortinget 20. desember 2022. Loven gjelder fra 1. juli 2023. Den gir innbyggere som er vanskeligstilte på boligmarkedet rett til å få vedtak om bistand ut fra sitt behov.

Loven stiller krav til ledere og beslutningstakerne i kommunene. Loven tydeliggjør ansvaret kommunene har til å planlegge og ha oversikt over boliger i kommunen.

Loven pålegger også kommunen å fastsette overordnede mål og strategier for det boligsosiale arbeidet i kommuneplanen. Ved å innlemme boligsosiale hensyn i samfunns- og arealplanleggingen, kan kommunene bidra til gode botilbud for vanskeligstilte og til at flere kan eie egen bolig.

Det er den enkelte kommune som må organisere arbeidet med å oppfylle loven. Det er ingen enkelt etat i kommunen som alene kan gjøre det, og loven legger opp til at flere fagfelt må samarbeid for å gi innbyggere som har behov for det den nødvendige bistanden.

[Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet \[boligsosialloven\]](#)

[Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027](#)

[Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken \(2021-2024\)](#)

[Boligsosialt arbeid](#)

Utenforskap og mangel på arbeidskraft er hovedutfordringer for kommunene de neste årene

Samfunnsbedriftene 27.03.2024, styreleder Gunn Marit Helgesen i KS og styreleder Pål Smits i Samfunnsbedriftene

Tett samarbeid med arbeidsinkluderingsbedriftene bidrar til løsning på begge utfordringene samtidig.

Inkludering i arbeidslivet er en nøkkelutfordring for kommunene. Det er et paradoks at kommunene opplever økende utenforskap i arbeidslivet og mangel på arbeidskraft samtidig. En enda mer aktiv kommunal bruk av egne arbeidsinkluderingsbedrifter vil bidra positivt til å redusere begge utfordringene. Hvis flere hender kommer i arbeid, vil det også gi en betydelig avlastning for kommuneøkonomien.

Norge har 320 arbeidsinkluderingsbedrifter fordelt på 95 prosent av kommunene. Felles for dem alle er at de hjelper folk å komme i aktivitet eller arbeid, enten det er uføretrygdede, personer på arbeidsavklaringspenger og sosial stønad, innvandrere, ungdom i utenforskap, sykemeldte, folk med rusutfordringer, eller andre grupper som står utenfor arbeidslivet.

Gjennom sitt virke i de fleste av landets kommuner, har arbeidsinkluderingsbedriftene en unik forståelse av lokale forhold og behov. De kjenner til kommunens utfordringer, det lokale næringslivet og arbeidsmarkedet. Dermed kan de tilpasse tiltak og løsninger som passer for den enkelte kommune. I tillegg er bedriftene fleksible og har god tilpasningsevne. De kan utvikle skreddersydde programmer og tiltak for å inkludere personer som står utenfor arbeidslivet. Dette gir kommunene fleksibilitet i møtet med lokale utfordringer.

Et tettere partnerskap mellom kommuner og arbeidsinkluderingsbedrifter har en rekke fordeler:

- **Økt tilgang til arbeidskraft.** Arbeidsinkluderingsbedrifter kan bidra til å rekruttere og inkludere personer som ellers ville stått utenfor arbeidslivet. Dette gir kommunene tilgang til en bredere arbeidsstyrke og reduserer mangel på arbeidskraft.
- **Et mer inkluderende samfunn.** Kommunene og kommunale bedrifter har en sterk forpliktelse til å inkludere personer med nedsatt funksjonsevne, langtidsledige og andre sårbare grupper. Dette bidrar til et mer inkluderende samfunn der alle får muligheten til å delta. Vi skal heller ikke undervurdere hvilken enorm effekt inkluderingen har for den enkeltes selvbilde og egenverdi.
- **Flere statlige arbeidsmarkedstiltak.** Gjennom et samarbeid kan kommunene trekke veksler på arbeidsinkluderingsbedriftenes kompetanse om effektiv bruk av de statlige arbeidsmarkedstiltakene. Det gir flere i varig tilrettelagt arbeid, flere ansettelser med lønnstilskudd og tiltaksplasser i arbeidsforberedende trening.
- **Bidrag til kommuneøkonomien.** Flere statlige arbeidsmarkedstiltaksplasser og prosjektmidler lokalt vil virke direkte på både utenforskap og mangel på arbeidskraft. I tillegg til å sikre nok hender til å gjøre alle oppgavene kommunen skal utføre, avlaster det kommuneøkonomien og gir rom for å investere i andre viktige områder.

Et tett samarbeid mellom kommuner og arbeidsinkluderingsbedrifter kan gjøre inkluderingsarbeidet mer effektivt og profesjonelt i hver enkelt kommune. Det vil være en kraftig ressurs for å bidra til å løse utfordringene knyttet til utenforskap og arbeidskraftmangel. Og ikke minst bygger det opp om den type bærekraftige lokalsamfunn vi ønsker å ha i Norge – hvor alle får bidra gjennom deltakelse i et inkluderende arbeidsliv.

Innspill til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Midtre Gauldal kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

17/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/241 - 3

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta tak i, eller diskutere om å få utredet en sak til et fremtidig kontrollutvalgsmøte. Da kan forslag om å sette opp saken fremmes i denne sak. Utvalgets medlemmer oppfordres til å si fra om de har noe til saken i starten av møtet.

Forhåndsinnmeldte saker til møtet 25.04.2024:

Virksomhetsbesøk

Det er ikke bestemt hvor kontrollutvalget ønsker virksomhetsbesøk i løpet av 2024. Kontrollutvalget må diskutere mulige kandidater på møtet 25.04.2024

Singsås bo- og dagsenter

Kontrollutvalget må diskutere videre behandling av henvendelse fra kontrollutvalgsmedlem Per Ingar Almås angående Singsås bo- og dagsenter.

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Midtre Gauldal kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

18/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/241 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

Svar på tilbakemeldingsbrev etter årsrevisjon 2022 - Midtre Gauldal Utvikling KF

Saksopplysninger

Tilbakemelding etter årsoppgjør Midtre Gauldal Utvikling KF.

REVISJON MIDT-NORGE SA
Brugata 2
7715 STEINKJER

Deres referanse

Vår referanse
2023/4006-7

Saksbehandler
Håvard Ler

Dato
09.02.2024

Årsoppgjørsnotat 2022 - Midtre Gauldal Utvikling KF

Først av alt vil vi beklage den sene tilbakemeldingen på årsoppgjørsnotatet for Midtre Gauldal Utvikling KF. Foretaket er nå lagt ned, men kommunedirektøren vil sørge for at aktuelle forhold blir ivaretatt framover. Da som en del av kommunekassens regnskap fra og med 2024.

Budsjett

Årsbudsjettet for 2023 ble vedtatt høsten 2022, men utvikling i gjeld og andre vesentlige forpliktelser fremgår ikke. Fra og med budsjettåret 2024 inngår foretaket i kommunekassens budsjett.

Minimumsavdrag

Lån til Støren Treindustri og tilknyttede anleggsmidler vil bli behandlet konsekvent ved beregning av minimumsavdrag for 2023.

Inntekter

Fakturering har skjedd regelmessig, på mer hensiktsmessige tidspunkt, etter at kommuneadministrasjonen overtok ansvaret for regnskapet i 2023.

Eldre fordringer

Kommunedirektøren vil forsøke å inndrive fordringen til Gaula Senter AS. Hvis det ikke fører fram så vil den bli tapsført. Hauka rekreasjonssenter er avviklet og fordringen tapsført.

Med hilsen

Håvard Ler

Kommunedirektørens stab

Dokumentet er elektronisk signert og sendes uten håndskreven signatur.

Godkjenning av protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Midtre Gauldal kommune

Møtedato

25.04.2024

Saknr

19/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/241 - 5

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 25.04.2024, godkjennes.

Saksopplysninger

Protokollen vil bli opplest og vist på storskjerm, og godkjent fra sak til sak gjennom møtet.